A Dunaújvárosi Dózsa György Általános Iskola

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA ÉS HELYI TANTERVE

Érvényes: 2026. szeptember 01.

Biró Éva Zsuzsanna

Biró Éva Zsuzsanna
igazgató

Tartalomjegyzék

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA ÉS HELYI TANTERVE **1**

TARTALOMJEGYZÉK 1

ISKOLÁNKRÓL - HELYZETELEMZÉS **3**

AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA **5**

KÜLDETÉSNYILATKOZATUNK 5

1. A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁNK PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI **5**

2. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI CÉLOK, FELADATOK **14**

3. TELJESKÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM **19**

4. KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK **26**

5. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI **33**

6. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG **36**

7. A TANULÓK INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAI **47**

8. A SZÜLŐK, A TANULÓK ÉS A PEDAGÓGUSOK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI **47**

9. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK **50**

10. A FELVÉTEL ÉS AZ ÁTVÉTEL SZABÁLYAI **52**

11. AZ ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI ISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSA **54**

AZ ISKOLA HELYI TANTERVE **55**

1. ISKOLÁNK ÁLTAL VÁLASZTOTT KERETTANTERVEK ÉS AZOK BEVEZETÉSÉNEK FOLYAMATA **57**

2. A VÁLASZTOTT KERETTANTERV ÁLTAL MEGHATÁROZOTT KÖTELEZŐ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK, ÉS A SZABADON VÁLASZTHATÓ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK MEGNEVEZÉSEI, ÓRASZÁMAI **58**

3. A TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI **61**

6. VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK **66**

7. A TANULÓ MUNKÁJÁNAK ELLENŐRZÉSI, ÉRTÉKELÉSI MÓDJA, MAGATARTÁS, SZORGALOM MINŐSÍTÉSÉNEK ELVEI **67**

8. A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉNEK ELVEI **81**

9. A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJA, A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSE **82**

10. EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK **82**

11. A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK **91**

12. AZ ÍRÁSBELI BESZÁMOLTATÁSOK FORMÁI, RENDJE, KORLÁTJAI, SZEREPE AZ ÉRTÉKELÉSBEN **91**

13. AZ OTTHONI (NAPKÖZIS, TANULÓSZOBAI) FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLÁTJAI **94**

Záradékok

BEVEZETŐ

A Dózsa György Általános Iskola fennállása óta lát el alapfokú nevelési-oktatási feladatokat. Ez idő alatt az oktatáspolitika rendszeresen megújuló követelményei, valamint a társadalmi kihívások alapján folyamatosan korszerűsítette pedagógiai programját, bővítette képzési kínálatát, élt a változások adta lehetőségekkel.

A 2011. évi CXC. törvény a Nemzeti Köznevelésről 26. § és a 20/2012. EMMI rendelet 7. § (1) szabályozza az intézmény pedagógiai programjának tartalmát, jóváhagyásának módját és legitimációját. Pedagógiai programunkat ezen törvények alapján vizsgáltuk felül és dolgoztuk át.

A felülvizsgált, módosított pedagógiai program két részből áll:

- *nevelési program*
- *helyi tanterv*

"Az iskola műhely, ahol az ember - a műveltség rendszeres és kritikus elsajátítása közben - emberré válik."

dr. Pápai Lajos

Iskolánkról - helyzetelemzés

Intézményünket 1979-ben, a Nemzetközi Gyermekévben adták át az akkor demográfiai hullám csúcsán lévő időszakban, javítva ezzel a város történelmi múlttal rendelkező iskoláinak zsúfoltságán. Az elmúlt 4 évtized alatt sikerült a város intézményei között vezető szerepet kivívni magunknak. Ebben nagyon kemény, következetes pedagógiai munka és a hagyományok megőrzése mellett az állandó megújulásra való képesség segített bennünket.

Épületünk a város központjában fekszik, amely indokul szolgálhatna arra tényre, hogy a tanulói létszámunk a csökkenő gyermeklétszám mellett is stabil, sőt ma már a legnépesebb iskola városunkban. Azonban ennek okát nem a földrajzi helyzetünkben kell keresni. Az elmúlt 40 év bizonyította, hogy ebben a pedagógusközösségben olyan összetartó erő, állandó megújulásra törekvő képesség, magas kvalitás van, amelynek következtében a szülők maximális elégedettséggel fordulnak az iskolánkban folyó magas színvonalú pedagógiai munka felé.

Tanulóink egy részének (és egyre nagyobb részének) családi háttere sajnos a mai magyar társadalmi valóság összes negatívumával rendelkezik. Ezeket a hatásokat kell iskolánknak egy nagyon tudatos tevékenységgel kompenzálni. Az átlagosnál is nagyobb odafigyeléssel, törődéssel, türelemmel igyekszünk segíteni tanulóinknak a felzárkóztatását, a gyermekekben rejlő lehetőségek feltárását.

Ehhez viszont meg kell találnunk a hozzájuk vezető utat, hiszen ma már mindegyik tanulónkhoz más-más úton kell elindulnunk. Nekünk is tanulnunk kell. Tanulnunk kell azt, hogy milyen módszerekkel tudunk közel férkőzni hozzájuk, s milyen módszerekkel tudjuk elérni, hogy szeressenek tanulni, hogy ne tekintsék tehernek és feleslegesnek a tanulást, hogy tanuljanak meg odafigyelni másokra, hogy ne az állandó versenyszellem dolgozzon bennük, hogy tanulják meg elviselni a kudarcot is. Tanuljanak meg válogatni az őket ért hatások között, hogy tanulják meg a saját szolgálatukba állítani azt a temérdek információt, amivel nap, mint nap bombázzák őket, és természetesen tanulják meg önmagukat irányítani úgy, hogy zsákutcába jutás után is találjanak kiutat, tudjanak mindig újrakezdeni, mert elegendő szellemi tőkével rendelkeznek.

Ehhez fejleszteni kell a diákoknak azokat a személyes képességeit, amely érzékennyé teszi őket mások szükségletei, problémái és vágyai iránt, amellyel nem valamely különleges csoport megszokott tagjaiként, hanem individuumokként értik meg az embereket; ez a képesség hozzáigazítja viselkedésüket mások viselkedéséhez úgy, hogy hatékonyan tudjanak együtt dolgozni. Emellett azonban szükség van azoknak a képességeknek a fejlesztésére is, amelyek eszközként szolgálhatnak a saját jólétük megteremtéséhez. Hiába tanulják meg ugyanis a társas kapcsolatok kezelését, ha nem alakulnak ki bennük az alapvető kompetenciák. Ha nem tudnak értelmezni bármilyen szöveget, legyen az egy használati utasítás vagy állásajánlat, vagy nem tudnak megoldani problémákat, hisz nem alakul ki bennük a problémamegoldó gondolkodás, ha nem tudják kiemelni a nagy mennyiségű információ áradatból a lényeget, ha nem tudják az informatikát a saját szolgálatukba állítani, akkor mit sem értünk. Ezeket a kompetenciákat nekünk kell kifejlesztenünk bennük.

Ebben segít bennünket az iskolánkban működő **Értékközvetítő és Képességfejlesztő Program**, az **idegen nyelvtanulás** kiemelt helyen való kezelése nyelvi tagozatainkon és a bevezetett **kompetencia alapú oktatás**.

Pedagógusaink célja: ***gyermekeinkből művelt, jól képzett, az életben boldogulni tudó embereket nevelni.***

AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA

Az élet első pillanatától kezdve tanulni kell, hogy megérdemelje az ember az életet.” /Rousseau/

Küldetésnyilatkozatunk

Gyermekközpontú törekvéseink, a hagyományok ápolásának, a klasszikus emberi értékekre épülő, mégis modern, életközeli normákat közvetítő koncepciójának vezérfonala a humánum. Olyan fiatalokat szeretnénk nevelni, akik képesek lesznek a változó társadalmi viszonyokhoz alkalmazkodni, helytállni a globalizálódó világban. Célunk a megfelelő önismerettel rendelkező, értékeit ismerő és azokat érvényesíteni is tudó fiatalok nevelése, az ifjúság segítése sajátos problémáinak megoldásában. Arra törekszünk, hogy megteremtsük az élethosszig tartó tanulás alapjait, tanítványainkban felkeltsük ennek igényét, képessé tegyük tanítványainkat ismereteik önálló gazdagítására, az egyéni ismeretszerzésre, melynek érdekében korszerű tanulásszervezési módszereket alkalmazunk.

Céljaink elérésének aktív részesei a szülők, akikkel közös erkölcsi alapelveket vallva, elvárjuk, hogy legyenek partnerek gyermekeik nevelésében. Kiemelt szerepet szánunk az egyéni felelősségvállaláson, kötelességtudáson alapuló, céltudatos oktató-nevelő munkának. Munkánk akkor lehet igazán eredményes, ha a diákok, pedagógusok, szülők elfogadják iskolánk elveit, az alapértékeket, együttműködnek a konstruktív magatartási szokások kialakításában, s így az értékek és normák hosszútávon fennmaradnak.

1. A nevelő-oktató munkánk pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1.1 Pedagógiai alapelveink

Pedagógusközösségünk által fontosnak tartott általános alapelvek

- **Egységesség elve:** Az egységesség az egyik legalapvetőbb elvárás oktató-nevelő munkánk során. Arra törekszünk, hogy valamennyi tevékenységünket ugyanazok az elvek, célok határozzák meg, ezeket igyekeztünk kifejezésre juttatni az intézményi dokumentumainkban.

- **A komplexitás elve**: Annak állandó figyelembevétele, hogy a nevelés során biológiai, fiziológiai, pszichológiai és társadalmi törvényszerűségek hatásával kell számolnunk
- **Fokozatosság és a fejlettséghez való igazodás elve** - figyelembe kell venni az életkori sajátosságokat, a tanuló testi és szellemi fejlettségét.
- **Bizalom elve**: A bizalom, a megértés, a tisztelet a tanuló személyisége iránt, törekvés a személyes kapcsolatok kialakítására.
- **Koncentráció elve:** Az egymáshoz tartózó ismeretek összekapcsolása és rendszerré egyesítése. Nem az ismeretek mennyisége a döntő, hanem az összefüggések és felismerések.
- **A tudás tartósságának elve:** A diákok az ismereteket tartósan őrizze meg, s azokat tudja alkalmazni.
- **Tudatosság és aktivitás elve**: A tudatos ismeretszerzés feltételezi az aktív öntevékeny részvételt, ehhez a pedagógusnak ismertetni kell a tanítás célját, értelmét, jelentőségét.
- **A külső hatások elve**: A pedagógusoknak támaszkodniuk kell mindazon tapasztalatokra, információkra, ismeretekre, amelyeket a tanulók az iskolán kívül, mindennapi életükben szereznek be.
- **Egyenrangúság és bizalom elve:** A pedagógus segítő-tanácsadó szerepe domináljon a nevelés-oktatás folyamatában. Az irányító szerep a pedagógusé a megfelelő pedagógiai légkör kialakításában, a tanulók aktivizálásában, a közös tevékenységek megszervezésében, a tanulók személyisége és közösségeik fejlesztésében. Kapcsolatukat bizalom, megértés, tiszteletet kell, hogy kölcsönösen jellemezze.
- **Életkori és egyéni sajátosságok figyelembe vételének elve:** A tanuló értelmi, érzelmi, pszichikai, szociális fejlesztését saját fejlettségi szintjéhez kell igazítani.
- **A különböző közösségekhez tartozás és a külső hatások elve:** A nevelés, oktatás különböző hatásrendszereken át, a közösségekben (család, osztály- és egyéb gyermekközösségek, tágabb környezet, társadalom), a közösségek életének, céljainak, érdekeinek figyelembe vételével, a közösség aktív részvételével zajlik. Az iskolai közösségekben az irányító, kezdeményező szerep a pedagógusé, aki ebben a közegben segíti a tanulót önállóságának, öntevékenységének kibontakoztatásában, az iskolán kívüli esetleges ártó hatások korrigálásában.
- **Tapasztalatszerzés elve:** Lehetőség teremtése a nevelő-oktató munka folyamatában a tanulók számára a saját tapasztalatok megszerzésére, megértésére, általánosítására, az ismeretek befogadásának új módszereivel. (tanuló-kísérletek, megfigyelések, kirándulások, erdei iskolák, valamennyi tanórán és iskolán kívüli tevékenység).
- **Motiváció és szemléletesség elve:** A tanulók érdeklődésének felkeltése és a tanulás iránti elköteleződés kialakítása. A befogadást, az elsajátítást előtérbe helyező tanulásszervezési és módszertani eljárások, új tanulási és tanítási technikák alkalmazása.
- **Következetesség elve:** Igényesség valamennyi tevékenységünkben, határozott követelmények támasztása a tanulókkal szemben. A teljesítmények rendszeres ellenőrzése, mérése, értékelése.
- **Visszajelzés elve:** Folyamatos (szóbeli és írásbeli) visszajelzés, tájékoztatás a tanulói teljesítményekről.

Nevelési alapelvek

- **Demokráciára nevelés elve**: Az életkori sajátosságoknak megfelelően felkészíteni a tanulókat az aktív állampolgári életre, az alapvető emberi jogok megismertetésére. A demokráciára, aktív állampolgárságra felkészítő személyközi kompetenciák elsajátítását és gyakorlását az iskolai élet demokratikus gyakorlata biztosítja.
- **Európai, humanista értékrend elve:** Nyitottság a különböző kultúrák iránt, ismeretek szerzése az Európai Unió intézményrendszeréről, európai azonosságtudat erősítése. Magyarságukat megőrizve váljanak európai polgárokká. Diákként és felnőttként tudjanak élni a megváltozott lehetőségekkel. Az idegen nyelvek tanulásával tudjanak kommunikálni az uniós és más országok állampolgáraival.
- **Magyarságtudat, hagyománytisztelet elve:** A magyar kultúra értékeinek megismertetése, megszerettetése, hagyománytisztelet megteremtése. (magyar nyelv, irodalom, zene, képzőművészet) Legyenek büszkék azon értékeinkre, amelyek az európai és az egyetemes emberi kultúrát gazdagították. Kiemelkedő történelmi személyiségeink, európai és világhírű tudósaink, felfedezőink, sportolóink, művészeink legyenek példaképeik.
- **Szociális értékrend elve:** Szociális kompetenciák kialakítása, fejlesztése, a tolerancia, az empátia, a bizalom és egymás segítése. Társas kapcsolatokban az együttműködés, a kulturált kommunikáció, az egymásért érzett felelősség kialakítása. Erkölcsi, etikai normák ismerete és azok betartása.
- **Személyes motívumok elve:** Személyes kompetenciák kialakítása, megerősítése, fejlesztése. Helyes önismert, énkép meghatározása. Önmagával és másokkal szemben elvárt magatartásformák, viselkedési normák ismerete, betartása. Saját cselekedetek, valamint azok következményeinek helyes megítélése, értékelése.
- **Egészséges és kulturált életmód elve:** Testileg, lelkileg egészséges, önmagával harmóniában élő személyiség tudatos kialakítása, az egészséges állapot fenntartása. A harmonikus élet értékként való tiszteletére nevelés.
- **Környezettudatosság elve:** Legyenek tisztában épített és természetes környezetük értékeivel, s azok megőrzésének fontosságával: az egyéni és közösségi felelősségen alapuló környezet-kímélő magatartás, gondolkodásmód, életvitel kialakítása. Ismerjék meg a megelőzés, a hulladékgyűjtés és újrahasznosítás folyamatait, valamint gyakorolják a szelektív hulladékgyűjtést.
- **Erkölcsi nevelés elve:** a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatának elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, társadalmi beilleszkedésük elősegítése.
- **Az önismeret és a társas kultúra fejlesztésének elve:** Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező adottságainak, szellemi és gyakorlati készségeinek kifejezésre jutását és kiművelését.
- **A családi életre nevelés:** A családnak kiemelkedő jelentősége van a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, önismeretének, testi és lelki egészségének, közösségi létének alakításában.
- Ezért társadalmi elvárásként fogalmazódik meg a nevelési-oktatási intézményeknek a gyermekek nevelésében, az erkölcsi normák közvetítésében, a harmonikus családi minták közvetítésében való fokozott részvétele.

- **Felelősségvállalás másokért, önkéntesség:** Ki kell alakítanunk a gyerekekben, fiatalokban a beteg, sérült, fogyatékkal élő emberek iránti együtt érző és segítő magatartást. Saját élményű tanuláson keresztül kell kifejlesztenünk a tanulókban a szociális érzékenységet és számos olyan képességet (együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári léthez.
- **Pályaorientáció:** Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítania, amelyek révén a tanulók kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, és képessé válnak hivatásuk megtalálására, foglalkozásuk és pályájuk kiválasztására és a hozzájuk vezető erőfeszítések megtételére.
- **Gazdasági és pénzügyi nevelés:** Cél, hogy a tanulók felismerjék saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világában és a fogyasztás területén.
- **Médiatudatosságra nevelés:** A médiatudatosságra nevelés lehetővé teszi, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosságnak felelős résztvevői legyenek; értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét.
- **Tanulás tanítása:** Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

Oktatási alapelvek

- **Az értelem fejlesztésének elve:** Logikus, ok feltáró gondolkodás, a tanulási motívum-rendszer kialakítása. Értő olvasás, szövegfeldolgozás, fogalmazási képességek, a tanulási képesség fejlesztése.
- **Az egyéni igényekhez igazodó fejlesztés elve**: differenciált képességfejlesztés, különféle tanulásszervezési technikák és módszerek alkalmazása.
- **Koncentráció elve:** Tantárgycsoportok, tananyagtartalmak között összefüggések keresése, feltárása, megértése.
- **Önálló ismeretszerzés elve:** A tanórán kívüli, önállóan szerzett ismeretek bevonásának képessége.
- **Az önművelés, önmegvalósítás igényének elve:** A megismerési, felfedezési vágy felkeltése. Eljárások az ismeretek önálló hozzájutásához.
- **Az élethosszig tartó tanulás elve:** az oktatásnak az a feladata, hogy a gyermekkortól kezdve egész életen át segítsen mindenkit abban, hogy dinamikus ismereteket szerezhessen a világról, a többi emberről és saját magáról.
- **A kompetencia alapú oktatás elve:** A készségeket és attitűdöket kölcsönhatásban fejlesszük.
- **Az idegen nyelvek fontosságának elve:** Az idegen nyelvek oktatásával segítünk a gyereknek a világban eligazodni, mivel Európát a nyelvi sokféleség jellemzi.
- Az idegen nyelv európai kulturális örökség meghatározó eleme, a politikai, gazdasági, társadalmi, kulturális és tudományos élet fontos tényezője.

1.2 Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka céljai, feladatai

Pedagógiai tevékenységünk célja mindazoknak az intellektuális és emberi-erkölcsi értékeknek a kialakítása tanítványainkban, melyek birtokában úgy tudják egyéni boldogságukat, boldogulásukat megteremteni, hogy az egyben a szűkebb és tágabb közösségük javát is szolgálja.

Nevelő-oktató munkánk alapvető céljai összhangban állnak a Nemzeti Alaptantervben megfogalmazott kulcskompetenciák fejlesztésével, melyek a következők[1]:

- A tanulás kompetenciái
- Kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
- Digitális kompetenciák
- Matematikai, gondolkodási kompetenciák
- Személyes és társas kapcsolati kompetenciák
- A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
- Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

Céljaink:

- Iskolánkban biztonságos légkört kívánunk teremteni, ahol tanulóink otthon érezhetik magukat.
- Nevelő – oktató munkánk alapvető célja a demokrácia értékeinek, a nemzeti értékeknek, az európai humanista értékrendnek megismertetése és elfogadtatása tanulóinkkal.
- Megismerjük, értékeljük, továbbfejlesztjük minden tanulónkban személyiségének értékeit.
- Kialakítjuk tanulóinkban az elemi erkölcsi és magatartási normákat, javítjuk viselkedéskultúrájukat.
- Gyermekeinket - elsősorban személyes példamutatással - a toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartására neveljük.
- Az oktató-nevelő munka hatékonnyá tételével a tanulók képességeit a lehető legjobban ki- és továbbfejlesztjük. Valamennyi gyermekrétegnek: a gyengéknek, közepeseknek, jóknak, kiválóaknak a fejlődést egyaránt biztosítanunk kell egyénre szabott fejlesztéssel, differenciálással.
- A gyermekek részére nem csak tárgyi tudást kell adnunk, és ismereteket közvetíteni. Ki kell alakítani tanulóinkban az értő olvasás képességét, a lényegkiemelést, képessé kell tenni őket a problémák megértésére, a helyes megoldás megkeresésére.
- Célunk az esélyegyenlőség biztosítása a hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók számára a felzárkózásban, a tudás megszerzésében, a kulcskompetenciák kialakításában.
- Célunk, az élethosszig tartó tanuláshoz szükséges alapkompetenciák megalapozása tanulóinkban
- Célunk a tanulóink szociális, környezeti és életviteli kompetenciájának fejlesztése, mely magában foglalja az
- együttműködési készség,

[1] Módosítva 2020. augusztus 31. hatállyal

- konfliktuskezelési készség,
- szervezőkészség,
- szabályok alkotásának és elfogadásának képessége, szabálykövetés.
- problémamegoldó gondolkodás,
- véleményalkotás képessége, vitakészség kialakulását.
- A digitális kompetenciafejlesztés során azokat a képességeket kell kialakítanunk tanulóinkban, mely alkalmassá teszi őket az információs társadalom technológiájának magabiztos és kritikus használatára a munkában, szabadidőben és a kommunikációban.
- Célunk, hogy tanulóinkat hozzájuttassuk olyan ismeretekhez, amelyek a saját életük, s később családjuk sikeres menedzseléséhez is szükséges; merjenek vállalkozni, ismerjék meg a kockázatvállalás lehetőségét, a csapatmunkát, az önálló és a közös döntések meghozatalát és az azzal járó felelősséget, a siker örömét.
- Fontosnak tartjuk, hogy tanulóink tanulják meg felmérni lehetőségeiket, adottságaikat, képességeiket és ezáltal tudják megtervezni saját életpályájukat.
- Célunk, hogy legalább egy idegen nyelven tanuljanak meg alapszinten kommunikálni, ismerjék meg az adott ország történelmét, szokásait, kultúráját.
- Célunk, hogy alakuljanak ki tanulóinkban azok a képességek, melyek lehetővé teszik számukra a megtanult ismeretek egységes rendszerben való alkalmazását.
- Az eltérő ütemű érés miatt és a különböző szociális-kulturális háttér miatt egymás elfogadására, megértésére, a gyengébbek segítésére, együttműködésre nevelünk.
- Célunk kialakítani a gyermekekben az igényt az egészséges életmód iránt, megelőzve azt, hogy a káros szenvedélyek rabjaivá váljanak.
- Célunk olyan színvonalon és mértékben biztosítani a tárgyi és személyi feltételeket, hogy gyermek és szülő egyaránt érezze: minden esélye megvan a gyermeknek az értelmi és érzelmi fejlődésre.
- Olyan együttműködést kell kialakítanunk a családokkal, hogy az iskola és a szülő egyaránt érezze: közösek a céljaink és érdekeink.

Az 1-4. évfolyamban folyó nevelő-oktató munkánk feladatai

A pedagógiai munka középpontjában a **személyre szóló fejlesztés** áll.

- A tanulás, önművelés igényének erősítése az olvasás örömének kialakításával, könyvtár, színház látogatásával.
- Minták adása az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.
- A tanulási szokások megalapozása, a tanulás tanítása. A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában az elemi ismeretek közvetítése, a túlterhelés elkerülése.
- Munkálkodás a hátrányok csökkentése érdekében, amelyek a gyermekek szociális-kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű fejlődéséből, mozgáskorlátozottságából fakad.
- Az emlékezés, megértés, ítélőképesség, motiváltság fejlesztése, a hibás nyelvi beidegződések javításának segítése.
- Kitartó, rendszeres munkavégzésre nevelés.
- Folyamatos értékelés a pozitívumok hangsúlyozásával.

- A kisiskolások fokozott mozgási igényének kielégítése játékos, mozgásos feladatokkal.
- A környezetből, természetből megismerhető értékek tudatosítása.
- Az egészség megőrzését segítő szokások erősítése.
- Az alapvető közlekedési szabályok megismertetése, a helyes közlekedési magatartás kialakítása.
- A testi épségük iránti felelősség kiépítése.
- Az életkori sajátosságoknak megfelelő tevékenységszervezés, módszerválasztás
- A gyermeki személyiség ismeretére alapozott egyéni fejlesztés, a képességek egyéni kibontakoztatása
- Részvétel a Lázár Ervin Program rendezvényein, hiszen a program célja, hogy a művészet – szociális helyzettől és területi elhelyezkedéstől függetlenül – minden köznevelésben tanuló diák számára egyenlő feltételek mellett hozzáférhető legyen.

Az 5 - 8. évfolyamon folyó nevelő-oktató munkánk feladatai

A pedagógiai munka középpontjában a tanulóink **élethosszig tartó tanulásra** való felkészítése áll. Ennek érdekében az alábbi feladatokat fogalmaztuk meg céljaink elérése érdekében:

- A tanulók bevonása saját tanulási folyamataikba
- Változatos oktatásszervezési – és munkaforma alkalmazása (projekt, témahét, kutató munka) a tanulók aktivitásának biztosítása érdekében
- Érzékszervi tapasztalásra építő ismeretszerzés, készségfejlesztés – tevékenységközpontú pedagógia gyakorlati alkalmazása
- Fejlesztő értékelés alkalmazása a tanulási motiváció kialakítása, fenntartása érdekében
- Az ön- és csoportértékelés gyakorlati alkalmazása, szerepének növelése a tanulók értékelésében
- A kialakult helyes tanulási szokások megtartása, erősítése.
- Az aktív tanulási tevékenységek, azaz a kooperatív tanulási technikák közben fejlesztjük a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját, toleranciáját.
- A megfelelő beszédkultúra, az anyanyelv alapos megismertetése.
- Tanulóink szövegértési-szövegalkotási képességének fejlesztése minden tanórán annak érdekében, hogy az egyes tantárgyak ismeretanyagának megértése, feldolgozása könnyebb legyen számukra.
- A nyelvtanulási kedv felébresztése, használni képes nyelvtudási szint elérése
- A problémamegoldó gondolkodás fejlesztése minden tantárgy keretén belül kereszttantrevi modulok beillesztésével annak érdekében, hogy tanulóink az élet minden területén felmerülő problémák megoldására találjanak kiutat .
- Olyan ismeretek, képességek, készségek kialakítása, amelyek a modern technika és gazdaság eredményeinek ésszerű felhasználását segítik.
- Fontos a tanulók digitális kompetenciájának fejlesztése, mely a természetnek, az IKT szerepének és lehetőségeinek értését, alapos ismeretét jelenti a személyes és a társadalmi életben.

  Ez magában foglalja a főbb számítógépes alkalmazásokat: szövegszerkesztés, adattáblázatok, adatbázisok, információtárolás, internet által kínált lehetőségek, az elektronikus média által történő kommunikációt.

- Az információszerzési, -feldolgozási és -átadási technikák megismertetése, az oktatás helyett a tanulásra helyezve a hangsúlyt.
- A különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, eltérő képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú gyermekeket együtt nevelve kell biztosítani a test s a lélek harmonikus fejlesztését, elősegíti a szocializáció folyamatait, kialakítva és továbbépítve tanulóink elemi műveltségbeli alapjait, megalapozva és fejlesztve tanulási stratégiáit.
- A tanulási tevékenységek közben a tanulói önismeret, együttműködési készség, akarat, segítőkészség, empátia fejlesztése.
- A tanulási megbízhatóság, becsületesség, szavahihetőség különböző helyzetekben való gyakorlati igazolása.
- A közösség demokratikus működésének és szabályainak tudatosítása.
- A környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolatokhoz szükséges képességek, készségek fejlesztése.
- Az egyéni és közérdek, a többség és kisebbség fogalmának tisztázása.
- A nemzeti, a nemzetiségi és az etnikai hagyományok tudatosítása, ápolása, ezek közvetítése a diákcsere során a német család, csoport és iskola felé.
- Részvétel a Lázár Ervin Program rendezvényein, hiszen a program célja, hogy a művészet – szociális helyzettől és területi elhelyezkedéstől függetlenül – minden köznevelésben tanuló diák számára egyenlő feltételek mellett hozzáférhető legyen.
- Nemzeti Emlékpedagógiai Programban való részvétel a 7. és 8. évfolyamon, melynek célja a nemzeti identitástudat erősítése, a NAT 2020-ban megfogalmazott mélységelvű, élményalapú tananyagfeldolgozás iskolai tanulmányi kirándulás formájában

Sikerkritériumok

Nevelő - oktató munkánkat akkor tekintjük sikeresnek, ha tanítványaink legkésőbb a 8. osztály végére:

- Minden tantárgyból megfelelnek az alapfokú nevelés-oktatás kerettanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek. (Természetesen elsődleges célunk az, hogy tanulóink többsége - vagyis több mint ötven százaléka - a minimális követelmények teljesítésén túl az egyéni képességei alapján elvárható legjobb szinten feleljen meg az iskolánk helyi tantervében megfogalmazott követelményeknek.)
- Rendelkeznek olyan bővíthető ismeretekkel készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őket arra, hogy a középiskolás követelményeknek a későbbiekben megfeleljenek.
- Ismeretanyagban, készségekben, képességekben olyan szintre jutnak, hogy 80 %-uk gimnáziumban és technikumban tanul tovább.

Mindezek megvalósulását támasztják alá a kompetenciamérésen elért eredményeink és a továbbtanulási mutatók.

- Motiváltak a további tanulásra, ismeretszerzésre.
- Ismerik a kulturált viselkedéshez, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat, határozott elképzeléssel bírnak saját közelebbi és távoli jövőjüket és sorsukat illetően.
- Tudnak hatékonyan kommunikálni, fejlett vitakultúrával rendelkeznek.
- Választásuktól függően angol vagy német nyelven eredményesen tudnak társalogni.
- El tudnak igazodni az információk áradatában, összefüggéseket tudnak meglátni, és

fel tudják használni azokat.
- A mindennapi életben használható gyakorlati tudásra tettek szert.
- Nyitottak, megértők lesznek a különböző szokások, életmódok, kultúrák iránt.
- A közösség aktív és alkotó tagjaivá válnak.
- Reálisan ítélik meg magukat, tisztában vannak értékes tulajdonságaikkal.
- Az egészséget értéknek tekintik, és törekednek az egészséges életvitel kialakítására.
- A felelősség jellemzi társas kapcsolataikat.
- Fontos számukra környezetük állapota, védik a természetet.
- A "hétköznapok esztétikumára" érzékenyek lesznek, a természet, a mesterséges környezet, az alkotó tevékenység és a nyelvhasználat vonatkozásában egyaránt.
- Erősödik bennük az Európához való tartozás tudata, hazánk szerepe a közösségben.

1.3 Céljaink megvalósulását elősegítő eljárások, eszközök

A kulcskompetenciák hatékony fejlesztésének egyik feltétele a fejlesztési célokkal adekvát tanítási folyamat, tevékenység. A Nemzeti alaptanterv azt a felfogást képviseli, hogy a tanítás nem más, mint a tanulók tanulásának szervezése: tervezése, irányítása, szabályozása és értékelése.
Az a pedagógus, aki jól ismeri tanítványai motivációit, képességeit, érdeklődéseit és tanulási szokásait, eredményesen tudja megoldani a tanulásszervezéssel kapcsolatos feladatait.
A tanulásszervezés optimális megoldásához persze nem elég a képzett pedagógus, szükség van a pedagógiai infrastruktúra széles választékára: könyvekre, nyomtatott tananyagokra, kísérleti felszerelésekre, informatikai programokra, programcsomagokra és más eszközökre.

A kulcskompetenciák fejlesztése érdekében az iskola pedagógusai által alkalmazott **munkaformák és módszerek**
Módszertani elemek:
- óvoda-iskola átmenet
- hatékony tanuló megismerési és segítő technikák, pedagógiai diagnosztizálás.
- habilitációs és rehabilitációs tevékenység
- az inkluzív nevelés
- attitűdváltást segítő programok pedagógusoknak
- multikulturális tartalmak
- tanórai differenciálás (heterogén csoport.)
- kooperatív tanulás
- a drámapedagógia eszközei
- tevékenységközpontú pedagógiák eszközei
- projektmunka (egyéni és csoportos)
- prezentációs technikák
- tanulói értékelési formák gazdagítása
- módszerek a korai iskolaelhagyás megelőzésére.

A tanulásszervezés módszerei

Alapmódszerek:

- tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés
- munkáltatás (egyéni, de nem önálló): variációs módszer, házi feladat
- individuális (egyéni és önálló tanulás): egyéni feladatok.

Motiváló módszerek:

- páros munka
- csoportmunka
- játék
- szerepjáték (drámapedagógia)
- vita
- kutató-felfedező módszer
- kooperatív módszerek
- projekt módszer.

A tanulásszervezés alapelvei:

- differenciálás
  - = egyéni különbségek figyelembevétele
  - = tanítási tartalom, tanítási idő rugalmas kezelése.
- szociális készségek fejlettsége-szociális kompetencia
  - = divergens gondolkodás, problémamegoldó képesség, kreativitás, kommunikációs készségek (metakommunikáció), önismeret, önkifejezés, társismeret.
- motiváló módszerek alkalmazása – kooperatív-, projekt módszer, drámapedagógia, témahét szervezése
- tantárgyi integrációt elősegítő módszerek: projektek, témahetek szervezése
- digitális kompetencia fejlesztés elősegítése:
  - = kooperatív tanulás
  - = prezentáció
  - = egyéni és páros munka
  - = projektmunkák heterogén csoportokban
  - = dramatikus módszerek és technikák alkalmazása
  - = önellenőrzés

2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai célok, feladatok

Minden gyermek, tanuló más és más, külön és önálló személyiség.

Iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető **feladata**, hogy az iskolai tevékenységek (tanórai és tanórán kívüli) megszervezésével a lehető legszélesebb körben fejlessze a tanulók személyiségét.

Személyiségfejlesztésünk célja

Célunk, hogy tanulóink
- különböző szintű adottságaikkal,
- eltérő mértékű fejlődésükkel,
- az iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal,
- az egyéb (érdeklődési körüket érintő) tevékenységükkel,
- szervezett ismeretközvetítéssel,
- spontán tapasztalataikkal összhangban,

minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

A személyiségfejlesztés tartalma

A különböző ismeretek elsajátíttatása során törekszünk a tanulók értelmi, önálló ismeretszerzési, egészséges és kulturált életmód iránti cselekvési motívumainak, képességeinek kialakítására, fejlesztésére. Képzésünk tartalma *az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó, a kultúra* alapvető eredményeit foglalja magában a tanulók életkori fejlettségi szintjéhez méretezett kiválasztással, elrendezéssel.

A tananyag feldolgozása, összefüggéseinek feltárása megalapozza a tanulók
- műveltségét
- világszemléletük, világképük formálódását
- társas kapcsolatát
- eligazodásukat saját testükön, lelki világukban
- tájékozódásukat szűkebb és tágabb környezetükben.

A személyiségfejlesztés szinterei, eszközrendszere

A fenti célok megvalósítása érdekében olyan feladatok kapnak nagy hangsúlyt, melyek
- *teret adnak a színes, sokoldalú*
  - = iskolai életnek
  - = tanulásnak
  - = játéknak
  - = munkának
- *fejlesztik a*
  - = tanulók önismeretét
  - = együttműködési készségüket
  - = edzik akaratukat
- *hozzájárulnak*
  - = életmódjuk
  - = motívumaik
  - = szokásaik
  - = az értékekkel történő azonosulásuk fokozatos kialakításához

mindannak érdekében, hogy tanítványaink kiegyensúlyozott személyiségként megállják helyüket a magánéletben, a társadalomban.

A kifejlesztendő pozitív személyiség képe, avagy:

Milyennek szeretnénk látni tanulóinkat?

Pozitív személyiségjegyekkel rendelkező, az élet kihívásainak eleget tenni tudó, a kor követelményeinek megfelelő tudással felvértezett, kreatív, érzelmileg kiegyensúlyozott, boldog emberekké szeretnénk nevelni gyermekeinket.
Annak érdekében, hogy ezen ideális személyiségtípust megvalósítsuk - vagy legalább megközelítsük - iskolánk széleskörű tevékenységi rendszert és szerteágazó szervezeti formákat kínál.

Kifejlesztendő személyiségjegyek	**Eszközeink, a fejlesztés színtere**
Erkölcsi normákat tisztelő és azokat meggyőződésből betartó egyénekké váljanak, mivel az erkölcsi nevelés végeredményben magatartás-formák, azaz a társadalomi elvárásoknak megfelelő erkölcsi követelmények felismerése, saját követelményekké alakítása. El kell tehát érnünk, hogy kialakítsuk a *tetteiért erkölcsi felelősséget vállalni tudó és akaró személyiséget.*	Az **közösségi nevelés órák** tematikájában szereplő, az Egészségnevelési Intézet előadói által szervezett foglalkozásokon feldolgozott "Emberismeret - önismeret" c. témakör, a magatartási normákat túllépő kihágások *közös értékelése*, erkölcsi megítélése, melyben döntő szerep hárul az osztályfőnökre.
Értelmi képességeiknek olyan színvonalúra történő "fejlesztése, melyeknek birtokában képesek legyenek az *önálló ismeretszerzésre*, a közvetített *ismeretek elsajátítására*. Ki kell fejleszteni tanulóinkban a világ *megismerésére való törekvés igényét*, a felfedezés örömének érzetét.	Kiemelt színtér a **tanítási óra**, melynek megszervezésében kiemelten fontosnak tartjuk a tanulók *motiválását*, az aktivitásukat biztosító differenciálást: – egyrészt a hagyományos létszámú osztálykereten belül zajló tanítási órán, – valamint csoportbontásokkal (pl. idegen nyelvi órák, ÉKP-s foglalkozások csoportbontásai). Minden esetben előtérbe helyezzük a tanulók "tevékenykedtetését", vagyis állandó aktivitást biztosító deduktív (felfedezve, konkrét példából való kiindulással történő), e korosztálynak leginkább megfelelő tanítási módszert. Sokoldalúan biztosítjuk a tanulók értelmi képességeinek, megszerzett ismereteinek tanórákon kívüli alkalmazását. (Pl. az

iskola-hét keretében rendszeresen megrendezésre kerülő komplex vetélkedőn, az idegen nyelvek barátaira váró "Ki tud többet...?" /Angliáról, Németországról, stb./ tankerületi szintű megmérettetésen, a városi és megyei szintű tanulmányi versenyeken, könyvtárhasználati vetélkedőn, levelező tesztversenyen, a Goethe Intézet pályázatain, stb. való részvétel.

Legyenek képesek **közösségi** és **társas kapcsolatok**ra, toleráns, megfelelő *empatikus készséggel* rendelkező egyénekké igyekszünk őket formálni. Megismertetjük velük az emberi együttélés szabályait, megpróbáljuk kialakítani a megfelelő *együttműködési készséget*, az egymással szemben tanúsított *kulturált magatartást, kommunikációt.*

- A közösséghez, egymáshoz tartozás érzését sugallja az iskola gyerekek által írt és előszeretettel énekelt *Dózsa-indulój*a.
- a *közösségi nevelés órák* keretében megszervezett "*Közösségformálás és szocializáció"* témájú, szituációs játékokkal életközelivé tett járulékos foglalkozások,
- tanítási órákon alkalmazott kooperatív csoportmunka fejleszti társas kapcsolataikat
- szabadidős tevékenységek alatt szervezett játékos foglalkozások, amelyek a szociális, életviteli és környezeti kompetenciájukat fejlesztik
- gazdag *szabadidő*s programkínálat: közös, egész iskolát megmozgató rendezvények,
- *táborozás*aink is megfelelő lehetőséget kínálnak a közösségi és társas kapcsolatok normáinak gyakorlására (nyelvi táborok, üdülőtáborok, erdei iskolák, stb.).

Érzelmileg, emocionálisan kötődni tudó, **kiegyensúlyozott, egészséges pszichikumú** ifjúság képes csak az élet kihívásainak teljesítésére.
E személyiségvonás kialakításának a gyermek- és pubertáskorban kell meg történnie. A szülői házon kívül ebben is nagy szerep hárul az iskolára, mint a gyermekek második otthonára. A pedagógusoknak egész énjükkel, lényükkel, következetességükkel a szeretetet és a megbecsülést kell

Gazdag érzelemvilágot közvetít a tanulóknak az *anyák és szülők napi, nőnapi* (fiúk virágcsokrai a lányoknak), *Valentin napi köszöntés*; a *karácsony*nak, a szeretet ünnepének közös átélése, iskolaszintű projekt keretében történő adventi készülődés, amely ráhangolja őket a közelgő ünnepre, a projekt zárásaként előadott színvonalas, dramatizált műsor ahol az iskolai gyermekközösség együtt ünnepel,
erősítve ezzel is az összetartozást

sugározniuk diákjaik felé, s ezáltal válnak a gyerekek gazdag érzelemvilágú felnőttekké. A direkt ráhatások mellett e téren óriási szerep jut a metakommunikatív tevékenységnek.

érzését.

Megfelelő **"akarati"** neveléssel el kell érnünk, hogy *belső igénnyé, szándékká váljon a kitűzött cél elérése*, melyért való küzdelem megacélozza a gyerekek kitartását, szorgalmassá, céltudatossá teszi őket, megfelelő munkafegyelmet kezdeményez.

Ennek színtere elsősorban a **tanítási órákon** zajló ismeret-elsajátítás, valamint a **sport**, melynek gyakorlására iskolánkban számos lehetőség kínálkozik. Az edzésekre járó tanulóink a tanulmányi munka terén is kitartóak, nemcsak a sport terén érnek el kiváló eredményeket, hanem tanulmányi eredményeik is képességeiknek megfelelőek.

Rendelkezzenek a tanulók pozitív értelmű **nemzeti öntudat**tal, melynek kialakulását eredményezi a szülőhely, a haza múltjának és jelenének megismertetése, a hagyományok, a *nemzeti kultúra megismertetése*, emlékeink tisztelete, megbecsültetése. Hazájához csak az fog szeretettel viszonyulni, aki ismeri földrajzát, történelmét, nyelvét, kultúráját.

Országunk legszebb tájaira az **iskolai- és osztálykirándulások**, táborozások alkalmával kalauzoljuk el a tanulókat.
A haza iránti szeretet érzéséhez a *szűkebb környezet iránti kötődés*en keresztül vezet az út. Ennek kialakulását szolgálja évenként a névadónkhoz, Dózsa Györgyhöz fűződő iskolai témahét megrendezése, melynek ünnepélyes nyitása, a szobor-koszorúzás, a pozitív nemzeti hősre való emlékezés szintén erősíti a nemzettudatot.

A személyiségfejlesztés végső célja, hogy a gyerekek a jövő **hasznos állampolgár**ává váljanak
Olyan gyerekeket szeretnénk nevelni, akik ismerik jogaikat és kötelességeiket, érdeklődnek a társadalmi jelenségek és problémák iránt, tevékenyen részt vesznek a közösség életének alakításában, az iskolai közéletben.

Legmegfelelőbb színtere e cél elérésének
- egyrészt a **tanítási órá**k keretén belül az ***Állampolgári ismeretek*** tantárgy
- másrészt az *iskolai diákönkormányzat* (DÖK), melynek szárnyai alatt megtehetik gyermekeink az első lépéseket a *demokrácia* útján. (A Házirend, a tanulói jogok és kötelességek "törvényeinek" megalkotása, ill. befolyásolása, az évenkénti iskolai közösségi rendezvényekre tett javaslatok, stb.)
- diákközgyűlés

Különböző változatos munkaformák, eszközök alkalmazásával segítjük elő (homogén, heterogén csoportmunka, differenciált csoportmunka, egyéni munka, kísérlet, verseny, témahét, projektek, moduláris oktatás)

a/ a tanuláshoz szükséges motivációt, az érdeklődés fenntartását, önálló ismeretszerzést

b/ folyamatos önképzést, nyitottságot, rugalmasság kialakítását, élethosszig tartó tanulás megalapozását

c/ informatikai kultúra fejlesztését

A fentiekből jól látható, hogy iskolánk széles teret biztosít tanulói számára annak érdekében, hogy személyiségük a lehető legteljesebben kibontakozzon, pozitív irányba fejlődjék.

3. Teljeskörű egészségfejlesztési program

3.1 Bevezetés

„Az egészség az iskolai közösség egyik erőforrása.
Az egészségesebb gyermek jobban tanul, az egészségesebb tanár jobban tanít.”

/Peter Wijsma/

Az egészségesebb, edzettebb ifjúság felnevelése érdekében fogadta el az Országgyűlés 2003. április 7-i ülésnapján a nemzeti egészségfejlesztő programot.
Minden magyar állampolgár alkotmányos joga, hogy a lehető legegészségesebb legyen. Ennek a komplex feladatnak a megvalósításában jelentős szerepet játszik az Egészség Évtizedének Népegészségügyi Programja. A programnak az Egészséges ifjúság és az Aktív testmozgás elterjesztése című fejezetei lehetőséget teremtenek arra, hogy a család mellett az iskola legyen az egészségfejlesztés alapvető színtere.
Iskolánk egészségnevelési programjának elkészítésében erre voltunk figyelemmel. Programunk megvalósításával gyermekeink jobb életminőségét szeretnénk elősegíteni.

3.2 Az egészség fogalma, egészségérték

Minden ember legfontosabb értéke az egészsége.
Az egészség fontos eszköz életcéljaink megvalósítása során. Pozitív fogalom, amely a társadalmi, közösségi és egyéni erőforrásokat, valamint a testi-lelki képességeket hangsúlyozza. A testi, lelki és szociális tényezők együttes hatásának állapota.

A globális egészségfogalmat 4 összetevő alkotja:

- a személyi környezethez való viszony (család, iskola, barát, harmónia, megértés, türelem)
- a mozgás dimenziója (tanórai és azon túli testedzések gyakorisága, szabadidős sporttevékenységek fajtája, ideje, hetenkénti ismétlése)
- a táplálkozás dimenziója (a család táplálkozási szokásai, ételek kedveltsége, milyensége, egészséges italok)

– az élvezeti szerek dimenziója (a dohányzás, a drog, az alkoholfogyasztás szokásrendszere)

A környezeti dimenzió az a faktor, melyen, mint közvetítőn keresztül a szocializáció során kikristályosodott egészségérték formálható.
A táplálkozás, a mozgás és az élvezeti szerek dimenziója különálló egységként működik. Ehhez azonban a környezeti faktor közvetítésére van szükség.
Az orvos szakszerű közreműködésével képet kaphatunk az egészségállapot mutatóiról. Az egészség megőrzése érdekében preventív munkát kell szervezni.

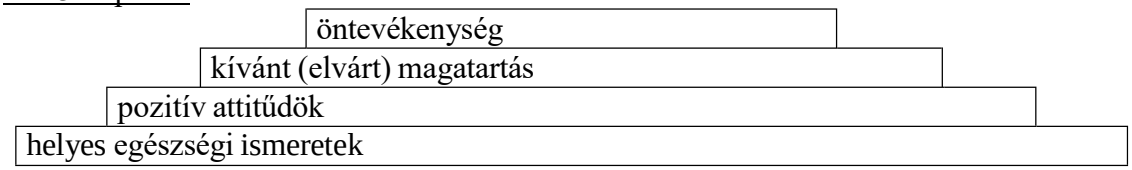
3.3 Az egészségmegtartás, egészséges életmód

Az egészséges életet biztosító szabályok, normák tudatos, következetes betartása, betartatása.

Ennek kialakításában szereplő tényezők:
- az értelem, a motiváció és az érzelmek
- az akaraterő

A megfelelő emberi viselkedés alapja a magatartási normák (szabályok, törvények) ismerete az értelem révén. De döntő a normák érzelmi elfogadása, főleg azonban az ahhoz való igazodás, az annak megfelelő viselkedés. Ebben az érzelem és az akarat szerepe alapvető jelentőségű.
Ezért a helyes viselkedés-magatartás az ember értelmi, érzelmi és akarati funkcióinak fejlődésével együtt alakul ki nevelés és gyakorlás révén. Az egészséget befolyásoló magatartás kialakulásához is csak értelemre ható felvilágosítás útján jutunk.

Ennek lépcsői:

Eredményessége csak jóval a tevékenység elvégzése után, vagyis a megalapozott jó egészségben, a testi és lelki egyensúlyban mérhető le.
Az iskolának a szülői házzal együtt kell megtanítania egészségesen élni a gyermekeket. Ez több mint higiéniai, táplálkozási, mozgás és életvezetési ismeretek átadása. Ez a test és a lélek harmóniájának megteremtését jelentő kultúra.

3.4 Iskolánknak, mint egészségvédő iskolának alapvető céljai és feladatai

- a tanulók önértékelésének fejlesztése (lehetővé tenni, hogy valamilyen területen mindenki hasznosan kapcsolódjék be az iskola életébe)
- ösztönző feladatok széles skálájának biztosítása minden tanuló számára
- jó kapcsolat kialakítása a tanárok között, a diákok között, valamint a tanárok és diákok között
- jó kapcsolat kiépítése az iskola, a család és a helyi közösségek között
- az iskola társadalmi céljainak világossá tétele mind a tanárok, mind a diákok előtt

- jó kapcsolat kialakítása a többi általános és középiskolával az egymásra épített egészségnevelési terv kidolgozása céljából
- az iskolai személyzet példamutató szerepének kitüntetett kezelése
- a közösségben meglévő speciális szolgáltatások felhasználása az egészségnevelés segítése érdekében
- az iskola-egészségügyi szolgálat nevelési potenciáljának kifejlesztése és felhasználása – a rutin szűrések mellett – a program aktív támogatására
- az iskola segítséget nyújtó hatásának érvényesítése a gyerekek legintenzívebb szocializációs tanulási időszakában, még az ártalmakkal való találkozás előtt (drog, dohány, szeszesital)

3.5 Az egészségneveléssel összefüggő iskolai feladataink

A gyerekek hosszú éveket töltenek az iskolában. Ebben az időszakban érdemi hatást lehet gyakorolni a személyiségfejlődésükre, mely nagyban meghatározza az életmódjukban később kialakuló szokásaikat, az életideálokat, preferenciák kialakítását. Az iskola mindenképpen hatást gyakorol szűkebb és tágabb környezetére, ennek a környezetnek a viselkedésére. Ehhez kell az iskolának jó példát mutatni, jó irányt meghatározni.
Az iskola olyan színtér, amelyben mód nyílik az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakulására és begyakorlására.

Az egészségfejlesztő higiéniai szokások kialakítása alsó (A) és felső (F) tagozatos gyermekeinkben

A-F	Az étkezés előtti kézmosásnak, mint egészségvédő hatásnak a megértetése és szigorú szokássá alakítása
A-F	A tanulók étkezési szokásainak és rendszerességének felmérése (mit, mennyit és mikor eszik, iszik? (teszt felmérés)
A-F	Törekvés az egészséges, főleg vitamin tartalmú táplálkozásra. (Egészséghét-reformkonyha bemutató és kóstoló)
A-F	Fogmosási szokások felmérése (egészséghét, „Fogápolással kapcsolatos tudnivalók” előadás)
A-F	A tanulók alvási, pihenési lehetőségeinek a felmérése, optimalizálása (totó készítése)
A-F	A tanulók iskolai tanulási körülményeinek (világítás, tisztaság, szellőztetés, teremhőmérséklet) a lehetőség szerinti optimalizálása
A-F	Az időjárásnak megfelelő öltözködés kialakítása
F	A dohányzás és alkoholos italok fogyasztási szokásainak regisztrálása (felmérés). Csökkentésükre irányuló nevelői példamutatás és meggyőző nevelői módszerek alkalmazása (Egészségmegőrzési Központ, video vetítés)
A-F	Az iskolai testnevelés és sport környezetének (tornaterem, öltöző, sportudvar, wc), higiénés állapotának folyamatos ellenőrzése, javítása és korszerűsítése.
F	Nevelő hatású öltözőrend kialakítása, betartása
A-F	Testnevelés órák utáni tisztálkodás feltételeinek biztosítása, ellenőrzése
A-F	Az egyéni higiéné, elsősorban a tisztaság figyelemmel kísérése, tapintatos korrigálása, higiénés szokások kialakítása

A testnevelés tantárgy sajátos eszközrendszeréből fakadó lehetőségek kiaknázása, a revenciós módszerek alkalmazása

A-F	A tanórai testnevelés élettani terhelésének és pozitív emocionális hatásainak összehangolása. Egészséges, jó hangulatú, stresszoldó órák vezetésével váljon a mozgás az örömszerzés forrásává
A-F	A keringési és légzési rendszer fejlesztése érdekében tartós, folyamatos, közepes iramú futás alkalmazása minden órán.
A-F	Speciális tartásjavító gyakorlatok alkalmazása minden testnevelési órán (Gerincgyógyászati Társaság képes írott és video anyaga I-II. rész).
F	A tanulók optimális testsúly-testmagasság arányának megállapítása a hazai értékek alapján, a helyes súlyarány kialakításához segítségnyújtás.
A-F	Összefüggő szabadgyakorlati – reggeli torna – megtanítása és rendszeres alkalmazásának szorgalmazása (a szervezet keringésének fokozatos növelésével és az izomrendszer fokozatos bemelegítésével). Gyermekeink mozgáskultúrájának fejlesztése.
F	Motoros próbák (állóképesség, erő, reakció gyorsaság) felmérések elvégzése ősszel és tavasszal. A próbák beépítése a testnevelés órák anyagába. A tanulók fizikai állapotának mérése dr. Fehérné Mérei Ildikó 5 próbás tesztje alapján (Cooper, helyből távolugrás, karhajlítás, felülés és törzsemelés).
F	Cooper teszt felmérése évenként még 2 alkalommal (12 perc)
A-F	Az egészségügyileg hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatásának folyamatos elősegítése (gyógytestnevelés gyakorlat anyagának oktatásával és rendszeres tömegsport órák tartásával).
A	Az állóképesség felmérése: 1.o 6 perc, 2.o: 8 perc, 3.o: 10 perc, 4.o: 12 perc.
A-F	A tanulók érdemjegyének megállapítása egyéni képességeinek és fejlődésüknek megfelelően.

Az egészségnevelésben szerepet játszó, a gyermekek egészségesebb életmódra nevelését segítő és befolyásoló tantárgyak az alsó és felső tagozaton

alsó tagozat		*felső tagozat*
iskolaotthonos (ÉKP-s) osztályoknál	*hagyományos osztályokban*	*minden osztályban*
emberismeret	környezetismeret	technika és tervezés
testnevelés	magyar	biológia
magyar	rajz	rajz
barkácsolás	testnevelés	testnevelés
KVK	technika és tervezés	közösségi nevelés órák anyaga

A fent említett tantárgyakat tanító pedagógusok a tantárgyi ismeretek átadásával, annak elsajátíttatásával minden nap gyermekeink egészségesebb életre nevelését segítik. Az ismeretek birtokában készséget, képességet kovácsolva, életformát váltanak gyermekeink. Ennek megvalósulásához hosszú, türelmes munkára van szükség. Az egészségvédő iskola a tanítási idő minden percében ennek megfelelően működik.

Egészségnevelés az közösségi nevelés órákon 5-8. évfolyam

évf.	*óra*	*óracímek*
5.		**Az életmód és az egészség**
	1.	Mi minden értendő az egészség fogalmába? Mi tesz engem egészségessé?
	2.	Mi is az az életmód?
	3.	Mitől egészséges az én életmódom?
	4.	Életmód és táplálkozás
	5.	Az életmód és a biztonság megőrzése
	6.	Az életmód és a veszélyes anyagok
	7.	Az életmód és a kapcsolatok
	8.	Az életmód és a növekedés
	9.	Az életmód és a környezet
	10.	Hogyan befolyásolhatom az életmódomat? Életmódjavító szerződés megkötése
*Az Egészségmegőrzési Központtal együttműködésben tartott órák **Mentálhigiéné** témakörben*		
	11.	Önismeret
	12.	Önismeret – társismeret
	13.	Társas kapcsolatok I.
	14.	Társas kapcsolatok II.
	15.	Helyem az osztályban
6.		**Korlátok és lehetőségek**
	1.	Amiről én döntök és amiről nem.
	2.	Légy bátor igent mondani!
	3.	Légy bátor nemet mondani!
	4.	Amiről én döntök: mit eszem?
	5.	Amiről én döntök: mozgás és személyes higiéné.
	6.	Amiről én döntök: veszélyes anyagok, dohányzás, alkohol- és kábítószer fogyasztás I.
	7.	Amiről én döntök: veszélyes anyagok, dohányzás, alkohol- és kábítószer fogyasztás II.
	8.	Amiről én döntök: környezet
	9.	Ezek a döntések, de hogyan?
	10.	Mai döntések – holnapi következmények
*Az Egészségmegőrzési Központtal együttműködésben tartott órák **Konfliktus- és agressziókezelés** témakörben*		
	11.	Önismeret
	12.	Együttműködés a konfliktusban
	13.	Konfliktus megoldási technikák
	14.	Nyitottság és kritikai gondolkodás
	15.	Erőszakmentes konfliktuskezelés
	16.	Viselkedés az erőszakkal fenyegető, alárendelt, illetve függőségi helyzetben

évf.	óra	óracímek
7.		**A függetlenségi törekvések és az egészség**
	1.	Változás kora – Hogyan nézek ki?
	2.	Változások kora – Hogyan érzem magam?
	3.	Hogyan látom a családomat? Hogyan látnak ők engem?
	4.	Hogyan látom barátaimat? Hogyan látnak ők engem?
	5.	Változások kapcsolataimban: Barátok és ellenségek.
	6.	Változások kapcsolataimban: Barátság vagy szerelem?
	7.	Kihívás vagy szenvedély: veszélyes anyagok.
	8.	A veszélyes anyagok és a kapcsolatok.
	9.	Biztonság a változásokban.
	10.	Előretekintés/visszatekintés
*Az Egészségmegőrzési Központtal együttműködésben tartott órák **Drogperevenció** és **Szexedukáció** témakörben*		
	11.	A drog fogalma
	12.	Legális és illegális szerek
	13.	A visszautasítás módjai
	14.	A segítségnyújtás lehetőségei
	15.	A serdülőkor
	16.	Szerelem, párkapcsolat
	17.	A tinédzserek szexualitása
	18.	Az áldozattá válás megelőzése
8.		**Felelősséged a jövődért**
	1.	Gondolkozz globálisan – cselekedj lokálisan
	2.	Alternatív étrendek
	3.	Változtassunk! Táplálkozás
	4.	Lásd az összefüggést (testmozgás), nem késő elkezdeni!
	5.	Látsz-e változást életmódodban?
	6.	Mit változtatnál?
	7.	Hogyan legyünk sikeresek (kapcsolatainkban, munkánkban)?
	8.	Mit ajánlasz a mai ötödikeseknek?
	9.	Életed 10 év múlva.
Az Egészségmegőrzési Központtal együttműködésben tartott órák Felkészülés a középiskolára témakörben		
	10.	Önismeret
	11.	Önismeret
	12.	Álmok és realitások
	13.	A választott pályák követelményei
	14.	Önmegvalósítás - elégedettség

Intézményünkben minden évben tartunk **Egészségnapot,** melyen tanulóink komplex egészségfejlesztése folyik

Az egészségnap célja

A gyerekek tudják, hogy az egészséges táplálkozásban milyen ritmus, ételfajták és alapanyagok élveznek preferenciát, és szeretnénk, hogy étrendjük meg is egyezzen ezzel. Célunk, hogy tisztában legyenek a mozgás élettani hatásaival, és szabadidős programjaik többségében is ezek a tevékenységek domináljanak. Az egészség valamennyi – testi, lelki, szociális – dimenziójával kapcsolatos ismeretek megtanítása mellett elengedhetetlen azoknak a tevékenységfajtáknak, interperszonális kapcsolatoknak, konfliktuskezelésnek, problémamegoldási és önnevelési stratégiáknak a fejlesztése is, amelyeken keresztül az iskola a tanulók értékrendszerét és ennek következtében életmódját is hatékonyabban befolyásolhatja.

- A tanulók korszerű ismeretekkel és azok gyakorlásához szükséges készségekkel rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében.
- Egészséges életmódra nevelés, a megfelelő egészséges környezetkultúra, tisztaság fejlesztése az iskolában és otthon
- A tanulóinknak bemutatjuk az egészséges életmód gyakorlását szolgáló tevékenységi formákat
- Anyaggyűjtéshez szükséges technikai eszközök helyes használata
- A megfelelő, egészséges táplálkozás kialakítása
- Megfelelő öltözködés, viselkedési kultúra, kommunikáció fejlesztése
- A fog- és testápolás, személyes higiéné fejlesztése
- Önálló anyaggyűjtés, tájékozódás, rendszerezés
- Az önállóan végzett munka öröme, a csoportmunkák során az egymásra figyelés érésének erősödése
- A tanulók életkoruknak megfelelő szinten- tanórai és tanórán kívül foglalkoznak az egészség megőrzése szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
  = táplálkozás
  = alkohol és kábítószer fogyasztás, dohányzás
  = a környezet védelme
  = aktív életmód, a sport
  = a személyes higiénia

3.6 Az iskola hathatós együttműködése az iskolaorvosi hálózattal az iskola egészségnevelési programjának megvalósítása érdekében

A feladat megvalósításának folyamata

Az iskolaorvos és védőnő éves munkatervet készít, amely alapján elvégzik gyermekeink védőoltását, szűrővizsgálatát (vérnyomás, pulzusszám mérés, érzékszervek vizsgálata, testi fejlődés arányainak megállapítása, egészséges testsúly-testmagasság szintmérése.
Az iskola fogorvosa évente szűri és ellátásban részesíti tanulóinkat. Vizsgálatáról értesíti az osztályfőnököket.
Az alsó és felső tagozaton testnevelést tanítók, tanárok folyamatosan mérik a gyermekek fizikai állapotát, melynek összegzését évente egyszer (ősszel) az iskolaorvos rendelkezésére bocsátják.

Az iskolaorvos a védőnővel közösen elkészíti az összegzést a mérések és tapasztalatok alapján a tanulókról. (Munkatervben rögzítve van, hogy mely osztályokat részesítenek a tanév során szűrésben.)

A gyermekek egészségállapotának szintjéről, milyenségéről az érdekelt osztályfőnököket az iskolaorvos értesíti, tanulónként rögzítve azt.
Az osztályfőnökök a szülőknek erről tájékoztatást adnak, felhívják a szülők figyelmét az esetleges problémák megelőzése érdekében.
Az iskolaorvos és védőnő egy-egy tanév során két szülői értekezleten (alsó, felső tagozat részére külön) vagy iskolaorvosi fórumon tájékoztatja a szülőket a gyermekeiket érintő legjellemzőbb problémákról, speciális kezelésükről.
Az eredményes munka érdekében az érintetteknek együtt kell működniük.
A gyermekek továbbtanulási lehetőségeit a reálisan megállapított egészségállapot döntően befolyásolja. Egyben felhívja a szülők, pedagógusok figyelmét a fokozott törődésre, esetleges kezeltetésre, amennyiben betegség húzódik meg a gyengébb egészségállapot mögött.

4. Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A közösség az autonóm egyének szerveződése. Mivel a közösség egyénekből áll, az igazi közösség kibontakoztatja, fejleszti az egyéniséget.

A közösségfejlesztés célja
Olyan társadalmi légkör teremtése, amelyben az emberek (tanulók) szabadon élhetnek az életre, a szabadságra és a boldogság keresésére való jogukkal. E cél elérésében mindenkinek szüksége van a megértésre, arra a tudatra, hogy mások elismerik és tiszteletben tartják személyiségét, valamint olyan irányításra, amely kibontakoztatja célja eléréséhez szükséges, addig lappangó képességeit.

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti. Iskolánkban a közösségfejlesztés fő területei:
- tanórák
- tanórán kívüli foglalkozások
- diákönkormányzati munka
- szabadidős tevékenységek

Az egyes területek feladatai, céljai mások, de valamennyi tevékenyen hozzájárul:
- a tanulók közösségi magatartásának kialakításához
- véleményalkotó, véleménynyilvánító képességének fejlődéséhez
- a közösségi szokások, normák elfogadásához (etikai értékrend)
- a másság elfogadásához
- az együttérző magatartás kialakulásához
- a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztéséhez

A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladatok

Az egyes osztályokban olyan közösség formálása, mely
- képes és hajlandó a közös cél érdekében a közös értékrend elfogadására
- az iskola szervezett keretein (tanórák) belül ennek megfelelően viselkedik, tevékenykedik

Ennek érdekében törekszünk az alábbi feladatok megvalósítására:

1. a tanulás támogatása

a) kölcsönös segítségnyújtással (tanulópárok szervezése)
b) közösségi ellenőrzéssel (fegyelmi napló és órai magatartás folyamatos vezetése)
c) tanulmányi- és munkaerkölcs erősítéssel
d) kooperatív csoportmunkával heterogén és homogén csoportokban
e) drámapedagógia módszereinek alkalmazása

2. a tanulók kezdeményezésének segítése

a) az évi munkaterv elkészítéséhez a tanulói igényfelméréssel jussunk el, javaslataikat vegyük figyelembe
b) nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangoltan tevékenykedjenek, az elvégzett munkát értékelni is tudják

3. a közösségi cselekvések kialakításának segítése, fejlesztése

a) példamutatással, helyes cselekvések bemutatásával (önként vállalt iskolai szintű feladat teljesítése)
b) bírálat, önbírálat segítségével (felelősök munkájának értékelésével)

4. a tanulók önállóságának, öntevékenységének fejlesztése önálló kezdeményezésű, de szervezett irányítású programokkal (vetélkedők, játékok, kirándulások, film és múzeumlátogatások)

5. olyan *nevelő kollektíva kialakítása* (megtartása), amely összehangolt követeléseivel és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezeti és tevékenységüket koordinálni tudja (évfolyamok évközi közös programjai, ünnepélyek közös vállalásai)

6. *Különböző változatos munkaformák, eszközök* (homogén csoportmunka, differenciált csoportmunka, egyéni munka, kísérlet, verseny, témahét, projektek, moduláris oktatás)

a) az együvé tartozás, az egymásért való felelősségérzet erősítése (Dózsa-hét programjain, iskolai és osztálybajnokságokon való részvétel, városi versenyeken való helytállás)
b) saját és iskolatársai sikereinek, eredményeinek őszintén örülni tudó, büszke érzés fejlesztése (versenyek méltó értékelése, tanulók jutalmazása)

7. Az iskola értékeinek megóvása

Hozzájárulás az iskola dekorálásához saját készítésű munkával (pl. technika és tervezés és rajz órán készített alkotások, munkadarabok kiállítása, tantermek, folyosók, aula, központi faliújság díszítése).

A munka kézzelfogható eredménye, a saját maguk által készített termékek értékelése. A különböző munkafolyamatok elosztása, az egymás mellett és egymásért dolgozni tudás és akarás kialakítása. A másik munkájának, erőfeszítésének értékelése.
A tanórához kapcsolódó nevelési feladatok, szokások, viselkedési normák, általános emberi magatartási formák kialakítása, azok tanórán kívüli hasznosításának elérése (pl. kulturált étkezés, terítés, az ünnepek jelentősége).

A tanórán kívüli foglalkozások közösségfejlesztési feladatai

Nevelje a tanulókat az önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére (ügyeletesi teendők, kirándulások).
Átgondolt játéktervvel és a tevékenységek pedagógiai irányításával biztosítsa, hogy a különböző játékok, tevékenységek megfelelően fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez való tartozás érzését (gyermeknapi programok, iskolai házi bajnokságok, túrák, közös iskolai táborok).
Ismertesse meg a tanulókkal a társas együttlét alapvető szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolathoz elengedhetetlenek (táborok, kirándulások).
A sokoldalú és változatos foglalkozások (sport, képzőművészet, színház, stb.) járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez (szakkörök, sportfoglalkozások, csapatversenyek, osztálybajnokságok, iskolai hagyományos versenyek) a közösség formálásához (iskola-heti versenyek, hagyományos iskolai és osztálytáborok, színházlátogatás).

A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai

1. A kialakított, már meglévő vagy hagyományokon alapuló közösségi munkák, közösségépítő tevékenységek fejlesztése (ünnepélyek, Dózsa-hét, karácsonyfa díszítés, városi nyelvi versenyek, színház- és operalátogatás).
2. A régi hagyományok mellett újabbak teremtése (bajnokok ligája foci, kosárlabda és tollaslabda verseny, "egy nap a szabadban", elsősök avatása, iskolanyitogató egészséghét)
3. Olyan tevékenységek szervezése, melyek értékes esztétikai élményeket keltenek a közösség tagjaiban és ezzel fejlődik és erősödik maga a közösség (kiállítás, faliújság szerkesztése, kulturális seregszemlék)
4. A közösség iránti felelősségtudat kialakítása, fejlesztése (hulladékgyűjtés, farsang, tantermek védelme és használata, eszközök, szerek használata)
5. A közösség érdekeit szolgáló cselekvésre késztető tevékenységek szervezése (iskola-hét, "egy nap az iskoláért", tanár-szülő bál, hagyományos tanulmányi és sportversenyek, disco).
6. Olyan közösség kialakítása és fejlesztése, amely büszke saját közösségének sikereire, értékeli más közösségektől megkülönböztető tulajdonságait (Dózsa-induló, elsősök jelvénye, nyakkendő).

A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai

1. Jó kapcsolat kiépítése a gyermekek között, szüleikkel és a tevékenységet segítő külső szakemberekkel (előadások, élménybeszámolók, túrák, osztálykirándulások, tanár-szülő bál).
2. Olyan közösségek létrehozása, amelyek nem csak befogadják, hanem tevékenységük által elérhetővé és élővé teszik kulturális örökségünket (osztály, iskolai kirándulásokról leírás, fotóalbum, video, kiállítás készítése, az iskola falán való elhelyezése).
3. A csoporton belüli kapcsolatok erősítése (osztályok közötti versenyeknél a csapatokon belüli viszony javításával).
4. A csoportokban végzett közös munka során az önismeret elmélyítése, önfegyelem fejlesztése (siker - kudarc elviselése a programok során).
5. Olyan erős érzelmi-értelmi felhívó erővel bíró témák kijelölése, amely során felfedezhetik önmagukban a másik iránti érdeklődés, részvét, megértés és türelem szándékát és képességét, erősítve ezzel a közösséghez való kötődést ("káros szenvedélyeink" / drog, cigaretta, ital, internet veszélyei /, "szerelem, szex" /az életkori sajátosságok figyelembevételével a helyes eligazodás segítése/).

A fentiekben felsorolt szabadidős tevékenységeket – amelyek nem kapcsolódnak a mindenki számára előírt tananyag megismeréséhez, feldolgozásához - az iskola a diákönkormányzattal és a szülői szervezettel egyetértésben úgy szervezi, hogy azok nem az iskola költségvetését terhelik, a költségeket a szülők finanszírozzák.

Az iskolai hagyományok rendszere

A valahova tartozás tudatát, a közösségi eszmék és értékek megbecsülését a hagyományok közvetítik. A hagyomány közösségteremtő és megőrző erő, amely bizonyos állandóságot és folytonosságot teremt az iskola mindennapi életében.
Iskolánk tudatosan ápolja, őrzi és folyamatosan bővíti hagyományait. A rendszeresen ismétlődő események, a tudatosan kialakított szokások és jelképek erősítik az iskolához való tartozást. Hagyományteremtő és hagyományápoló munkánk során tudatosan támaszkodunk a nevelőtestület és a tanulóközösség véleményére, javaslataira, valamint figyelembe vesszük az iskola használói elképzeléseket is.

Célunk:
- A Dunaújvárosi Dózsa György Általános Iskola eddigi hagyományrendszerének működtetése, közös hagyományok megteremtése, az egyéni arculat további alakítása, formálása.
- Szervezeti hagyományok
- Iskolánk pedagógiai tevékenységének szerves részét képezik a nevelőtestület, a tanulóközösség és a szülői közösség által létrehozott szervezetek.
- Hagyományápolás külsőségei
- Gyermekeink ünnepi viselete a hagyományos sötét alj vagy nadrág és a fehér blúz vagy ing

A tanulóközösségek szervezete

A diákönkormányzatok (1-4., 5-8. évfolyamokon)
Élén a **diákönkormányzatot patronáló tanár** és a diákvezető áll. Tagja az iskola valamennyi tanulója. Irányító szerve a diákönkormányzat, mely az osztályok, tanulócsoportok diákképviselőiből szerveződik. Mindennapi életüket a DÖK Szervezeti és Működési Szabályzata határozza meg.

Az iskola külső kapcsolatai
Az oktató-nevelő munkánkat sokoldalúan támogatják és fejlesztik azok a közművelődési és közoktatási intézmények, amelyekkel hosszabb-rövidebb ideje kapcsolatban áll iskolánk.

1. A tanulók beiskolázását és továbbtanulását segítő kapcsolatok
- Dunaújváros óvodái, alap- és középfokú oktatási intézményei
- Pályaválasztási Tanácsadó
- Nevelési Tanácsadó
- Jószolgálati Otthon
- IITI Iroda
- Egészségmegőrző Központ
- Dunaújvárosi Kereskedelmi és Iparkamara
- Fejér Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat

A kapcsolattartás formái
- tapasztalatcserék
- tájékoztató szülői értekezletek
- nyílt napok
- szaktanácsadás

2. A nevelőtestület szakmai továbbképzését, önképzését segítő kapcsolatok
- egyetemek, főiskolák
- Fejér Megyei Pedagógiai Szakmai és Szakszolgáltató Intézet
- nevelési értekezletekre szakmai előadók felkérése
- együttműködés a szaktanácsadókkal
- megyei, területi, városi szakmai napok szervezése
- vetélkedők, szaktárgyi versenyek szervezése
- Informatika-Számítástechnika Tanárok Egyesülete

3. Dunaújváros és a régió általános iskoláival kialakított kapcsolatok
- szakmai és nyílt tanítási napok szervezése
- bemutató tanítások, módszertani előadások szervezése
- jó gyakorlatok átadása-átvétele
- tanulmányi, sport, kulturális versenyek szervezése és azokon való részvétel
- pályázatok

4. Közművelődést segítő kapcsolatok
- Art Stúdió
- Bartók Béla Művészetek Háza

- Kultik Dunaújváros (Mozi)
- Intercisa Múzeum
- József Attila Könyvtár
- Munkásművelődési Központ
- Kortárs Művészeti Intézet
- Da Capo Művészeti Iskola
- Sándor Frigyes Művészeti Iskola
- sportegyesületek: DSE Röplabda Akadémia
- DKSE különböző szakosztályai
- DPASE
- Angels Jégkorong Sportegyesület

Horizontális tanulást elősegítő kapcsolatok

Intézményünk a kompetencia alapú oktatás bevezetésével olyan innovációk megvalósítását hajtotta végre, melyek alkalmassá tették arra, hogy kifejlesztett jó gyakorlataival segítse a tanulni vágyó iskolákat.
Ezek a következők:

- „A játék. Az különös…" A szociális kompetencia fejlesztése, különös tekintettel a játékok személyiségformáló hatására
- „Kooperatív technikák alkalmazása a tanórákon az élmény- és tevékenységközpontú tanulásért"
- Interaktív tábla használata a matematika oktatásban, az 1-4. évfolyamon
- Projektek szerepe az idegen nyelvi kompetencia fejlesztésében, és a komplex ismeretek elsajátításában

A jövőben nyitottak vagyunk a horizontális tanulás elősegítésére.

<u>Az iskolai rendezvények hagyományai</u>

A rendezvények iskolánk egész életét átfogják. A nyilvánosság előtt zajlanak, ezért ezek az iskoláról alkotott jó véleményt, az iskola jó hírnevének erősítését szolgálhatják.

Iskolai szintű rendezvények

Ünnepélyek, megemlékezések

- tanévnyitó ünnepély
- a magyar népmese napja
- október 6. nemzeti emléknap, az aradi vértanúk tiszteletére
- október 23. iskolai ünnep (8. osztályok tartják)
- november 13. a Magyar nyelv Napja
- január 22. a Magyar Kultúra Napja
- március 15. Nemzeti ünnep (7. osztályok tartják)
- április 11. a Költészet napja
- április 16. a Holocaust emléknap
- Föld Napja alkalmából környezetünk védelméről emlékezünk meg (biológiatanárok egyike szervezi)
- ballagás
- június 4. az összetartozás napja – témanap szervezése

- tanévzáró ünnepély

Rendezvények

- nyílt tanítási napok
- színházlátogatások az osztályok, ÉKP-s osztályok, napközis csoportok szervezésében
- Halloween-party (angoltanárok szervezésében)
- Adventi ráhangolódás a közelgő ünnepre – iskolaszintű projekt
- Mikulás-nap, karácsonyi ünnepély
- fenyőfadíszítő-verseny, fenyődisco alkalmanként
- farsangi bál külön alsó és felső tagozat részére
- Ki tud többet..? (angol, német csoportos városi verseny)
- szövegértési verseny (4. osztályosok városi versenye)
- szülők napja (ÉKP-s osztályok)
- őszi mulatság
- Mikulás-kupa (4. osztályosok labdarúgó tornája)
- iskola-hét
- húsvétolás
- egész napos gyereknap
- egész napos programok neves évfordulókon
- egészségnap
- kapcsolódás az Oktatási Hivatal által meghirdetett témahetek egyikéhez, melyet az éves munkatervben határozunk meg (állatvédelmi, fenntarthatósági, pénz- és digitális témahét)

Egyéb iskolai rendezvények

- tanulmányi kirándulások
  a) egyéni osztályprogram szerint
  b) 7. évfolyamon pályázat szerint (Határtalanul)
  c) Erzsébet-kirándulás
  d) Erdei iskola
- tantestületi kirándulás

Táborok

- önkormányzati finanszírozású táborok
- napközis tábor
- Erzsébet-tábor

<u>Az iskolai környezet alakításának hagyományai</u>

Az esztétikus iskolai környezet nélkülözhetetlen része az ízlésnevelésnek. A szépen, célszerűen, otthonosan berendezett, tisztán tartott termek, folyosók arra ösztönzik a tanulókat, hogy vigyázzanak a rendre, maguk is szépítsék környezetüket.

Formái:

- osztálytermek csinosítása, díszítés
- folyosók, aula, udvar tisztántartása
- takarítási világnap
- folyosó galéria

5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai

Pedagógusaink legfőbb feladata a rájuk bízott **gyermekek nevelése és oktatása az országos alapprogram szerint.** Ennek keretében átadjuk a kerettantervben előírt törzsanyagot, ellenőrizzük annak elsajátítását. A sajátos nevelési igényű tanulók esetében figyelembe vesszük az egyéni fejlesztési tervben foglaltakat, folyamatosan konzultálunk intézményünk gyermek-és ifjúságvédelmi felelősével, fejlesztő pedagógusainkkal.
A nevelő és oktató munka során megfelelő teret biztosítunk **a gyermek személyiségének fejlesztéséhez, tehetségének kibontakoztatásához.** Ennek színtere egyrészt az állandó és alkalmi közösségi programjaink, tehetséggondozó foglalkozásaink, tanóráink differenciált módon való megszervezése. Előmozdítjuk a gyermekek **erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását.** Tesszük ezt egyrészt „célzottan," tematikusan tantárgyi keretekben, (erkölcstan, közösségi nevelés órák, etika) másrészt a házirend szabályainak betartásával, folyamatos felszínen tartásával. E téren együttműködünk az Egészségnevelési Intézettel: az általuk kínált, a szociokultúra fejlesztését célzó foglalkozásaikat tervszerűen igénybe vesszük, beépítjük közösségi nevelés munkatervünkbe. Esetenként az e témakörben képzéssel jogosultságot szerző kollégáink tartják a hasonló jellegű foglalkozásokat.
A korosztályunknak megfelelő, **a szülőföldhöz, a nemzeti múlthoz való kötődést, a hazafias gondolkodásmód** kialakulását a tananyag-tartalmakon túl (történelem, magyar) jeles emléknapjaink méltó megünneplésével igyekszünk elérni. (Lásd: Hagyományaink, rendezvényeink)
Tematikus hetek rendezésével és tantárgyi kereteken belül, interaktív módon igyekszünk elsajátíttatni az egészséges életmód és a környezettudatos gondolkodásmód ismérveit, követelményeit. (Lásd: Egészségnevelési program, Környezeti nevelés c. fejezetek)
A szülőt (a törvényes képviselőt) a pedagógus rendszeresen tájékoztatja a tanuló iskolai teljesítményéről, magatartásáról a tanulói tájékoztató érdemjegyei útján, (egyéni kérésre online) szöveges formában negyedéves és háromnegyedéves értékeléssel, szükség esetén egyéb módon is. (Lásd: A tanuló tanulmányi munkájának értékelése c. fejezet)

Információt aduk a szülőknek továbbá a gyermek tanulmányait érintő lehetőségekről: már az iskolaválasztás előtt nyílt napon, szülői értekezlet, valamint óvodai tájékoztatók keretében, elősegítendő az intézményi tagozat kiválasztását. (iskolavezetés, alsós igazgató-helyettes, alsó tagozaton tanító pedagógusok). A tanulmányok folyamán ismertetjük az emelt óraszámú, tagozatos képzésekben való részvétel lehetőségét. (Nyelvi tagozatos képzés) A 7. évfolyamtól kezdve folyamatos pályaorientációval, a középiskolák vezetői által tartott bemutatkozó fórumokkal széleskörű tájékoztatást adunk a szülőknek. Ezzel is segítve diákjainkat képességeiknek, készségeiknek, vágyaiknak megfelelő középfokú intézmény választásának irányába. Végzőseink továbbtanulását - szakmai és adminisztratív szempontból - intézményünk felsős igazgató- helyettese, és a 8. osztályos osztályfőnökök koordinálják.

A munka-és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával óvjuk a ránk bízott gyermekek testi-lelki egészségét.
Tanévkezdéskor az osztályfőnökök, a készségtárgyakat (technika és tervezés, rajz, testnevelés) tanító szaktanárok tanórákon célzottan, később folyamatosan vissza-visszatérő módon

hívják fel tanulóink figyelmét a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésére, azok elhárítására.
Kollégáink rendszeresen részt vesznek az intézmény keretein belül tűz- és balesetvédelmi oktatáson. A rendszeres tűzriadó próbákon - a menekülési utak bejárásával - az intézmény minden tagja felkészül egy esetleges vészhelyzetre, a központi katasztrófavédelmi riadókon is gyakorolja a helyes viselkedésmód elsajátítását.
Iskolarendőrünk félévenként az esetlegesen fenyegető baleseti helyzetek elkerülésére interaktív előadást tart. Szoros kapcsolatot ápolunk a Városi Tűzoltósággal. Helyszíni kivonulásaik élményszerűen közvetítik tanulóinknak az e téren elsajátítandó ismereteket.
A pedagógus kötelessége továbbá, hogy a Pedagógiai programban, az SZMSZ-ben előírt **valamennyi pedagógiai és adminisztratív feladatait teljesítse.**
A diákok tanulmányi előmenetelét rögzítő féléves, éves bizonyítványok megírásán túl a tanév során az osztályozó napló haladási, értékelési részét megfelelően vezeti, a digitális naplóban tájékoztatást ad.
Az intézmény, ill. a felsőbb szervek által kért statisztikai adatszolgáltatások leadását határidőre elvégzi. Pontos kimutatást vezet pedagógiai munkájáról, melyet a munkaközösség-vezetők, az iskolavezetés rendelkezésére bocsájt.
A pedagógus - szervező-irányítóként, pillanatnyi feladatellátási kötelezettségeitől függetlenül - **köteles** pontosan és aktívan részt venni a nevelőtestület értekezletein, a fogadóórákon, az iskolai ünnepségeken, az éves munkaterv szerinti rendezvényeken a közösséget segítő, a programok sikeres megvalósulására irányuló segítő tevékenységgel.
A pedagógus **hivatásához méltó magatartásával, személyiségével példát mutat,** ezzel is közvetetten nevelve a jövő generációját. Így tőle joggal elvárható a pozitív normák közvetítése az ifjúság felé. Szakmai tudását folyamatosan bővítse és szerezze meg határidőre a kötelező minősítéseket! Őrizze meg a hivatali titkokat! Saját munkájának sikere és a gyermekek érdekében működjön együtt munkatársaival és más intézményekkel! Munkavégzése során tanúsítson lojális magatartást iskolájával, munkaadójával szemben, viselkedjen igazi közösségi emberként!
A pedagógus intézményi feladatait munkaideje 80%-ában az intézményvezető által számára megtervezett **feladatellátási terv utasításainak** megfelelően végzi, a fennmaradó 20%-ról önállóan dönthet. (Lásd: SZMSZ)

5.1. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az közösségi nevelés óra az emberi élet olyan területeivel foglalkozik, mint a helyes, erkölcsös magatartás, udvarias viselkedés, konfliktusmegoldás, környezettudatos életmód, boldogság, szeretet, önnevelés. Megismertet a viselkedés lelki, közösségi és társadalmi alapjaival. Segítséget nyújt a tanulók személyiség- és jellemfejlődéséhez, valamint a helyes társadalmi magatartásformák kialakításához.
Különös hangsúlyt fektet a tanulók kialakult és kialakuló társas kapcsolatai működésének elősegítésére; az iskolai élethez, munkához, illetve általánosságban a felnőtté válás útján szükséges készségek és képességek fejlődésére.

Az alábbi feladatok kapnak kiemelt szerepet:

- Az **önismeret** és az **emberismere**t kialakítása
- A **kapcsolatteremtés** és építés segítése; az együttes tevékenységben való részvétel képességeinek kibontakoztatása; A tanulók társas kapcsolatainak gazdagítása, a társak (nemek) iránti helyes megítélésre, érdeklődésre nevelés
- A gyermekközösségek **sokirányú tevékenység**ének fejlesztése; a szociális érzékenység fejlesztése
- Az **eredményes tanulás** feltételei és annak megteremtésére való nevelés; a tanulás motívumainak fejlesztése; Saját, egyéni hatékony tanulási módszerek kialakítása; Az önképzés és önfejlesztés igényének kialakítása és lehetőségeinek bemutatása
- Az **értékválasztás** és érték**közvetítés** szerepének hangsúlyozása
- Hiteles és hatékony **kommunikáció** (verbális és nem verbális) kialakítása
- A **személyiség és jellem fejlesztése**; Az egyéni érdeklődés, képességek, hajlamok fejlesztésére irányuló ösztönzés, útmutatás
- A helyes **problémamegoldás** és **konfliktuskezelés** felé orientálás
- Előkészítés a helyes **családi élet**re, az ezzel összefüggő helyes pénzgazdálkodásra, háztartási ismeretekre
- **Pályaorientáció**, felkészülés a továbbtanulásra; helyes és reális iskolaválasztás
- Az **egészséges életmód, egészségvédelem** technikáinak elsajátítása; A testi higiénia, a helyes öltözködés követelményei; A káros szokások, szenvedélyek kialakulásának megelőzése; A kulturált szabadidőtöltés követelményei, helyes gazdálkodás az idővel.

Az osztályfőnök feladatai:

- Az osztályközösség megismerése, struktúrájának feltérképezése (5. évf.)
- Az iskolai értékek és normák átadása, közvetítése (házirend, hagyományok)
- Osztályprogramok szervezése, lebonyolítása
- Az osztállyal kapcsolatos adminisztrációs munkák, dokumentációk elkészítése, naprakész vezetése
- Az osztály tanulmányi, magatartási és munkafegyelmi helyzetének nyomon követése
- Dicséretek, elmarasztalások írásos bejegyzése (fokozatok betartása)
- A szülők időben történő tájékoztatása, értesítése írásban (tanulmányi előmenetel, továbbtanulás stb.)
- Kapcsolattartás az osztályban tanító pedagógusokkal
- Évi két alkalommal szülői értekezlet tartása (indokolt esetben rendkívüli szülői ért.)
- Fogadóórák megtartása

6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

6.1 A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Konkrét élethelyzeteket vizsgálva azt tapasztaljuk, hogy a családok társadalmi státusza egyes területeken kedvező, más téren kedvezőtlen adottságokból, körülményekből tevődik össze. Tapasztalati tény, hogy a kedvezőtlen adottságok, körülmények és hatások „halmozódásra hajlamosak": egyik hátrány vonzza a másikat és a meglévő erősségek, előnyök átválthatósága is igen korlátozott.
Hátrányos helyzetűnek akkor minősíthetünk egy-egy gyermeket (családot), ha több dimenzióban és olyan hátrány mutatkozik, amit a család saját erejéből nem képes kompenzálni, ennek következtében az alapvető szükségletek kielégítési lehetőségei korlátozottak.
Természetes és szerencsés, hogy a hátrányos helyzetű család gyermeke nem válik szükségszerűen veszélyeztetetté. A veszélyeztetettség a gyermek fejlődésének vizsgálatával állapítható meg. A veszélyeztetettség egy olyan folyamat, amelynek a gyermek fejlődésében rejlő okai és a további fejlődését meghatározó következményei is vannak.
Ezek a problémák természetesen az iskolában is éreztetik hatásukat, hiszen befolyásolják a gyermek személyiségének fejlődését, eredményeit, viselkedését, társaihoz, munkához való viszonyát.
A Köznevelési Törvény minden pedagógus számára előírja, hogy munkaköri feladatként vegyen részt a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő feladatok végrehajtásában.
Az iskolában e feladatok segítésére gyermek- és ifjúságvédelmi felelős működik, aki ellátja a gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatokat.

Célunk: esélyt teremteni minden gyermeknek a hátrányos helyzet leküzdéséhez

- a veszélyeztetettség megelőzése a veszélyeztető tényezők feltárásával
- a veszélyeztetettség csökkentése
- a veszélyeztetettség megszüntetése.

Iskolánkban a gyermekvédelmi felelős legfontosabb feladatai a következők:

- Segíti az iskola és a pedagógusok gyermekvédelmi munkáját.
- Tájékoztatja a tanulókat és a szülőket arról, hogy milyen problémával hol és mikor kereshetik fel.
- A pedagógus a szülő vagy tanulók jelzése, a velük folytatott beszélgetés alapján megismeri a veszélyeztetett tanulókat, családlátogatások alkalmával a tanulók családi környezetét, és közreműködik a veszélyeztetettség megelőzésében és megszüntetésében.
- Gyermekbántalmazás és súlyosan veszélyeztető tényezők megléte esetén kezdeményezi, hogy az igazgató értesítse a gyermekjóléti szolgálatot.
- A gyermekjóléti szolgálat felkérésére részt vesz az esetmegbeszéléseken.
- Anyagi veszélyeztetettség esetén kezdeményezi az iskola igazgatójánál a rendszeres vagy rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapítását.
- Tájékoztatást nyújt a tanulóknak szervezett szabadidős programokról, együttműködik a szabadidő-szervező pedagógussal.
- Segíti az iskola egészségnevelési, kábítószer-ellenes programjának kidolgozását és végrehajtását.
- Az iskolában jól látható helyen közzéteszi a gyermekvédelmi feladatot ellátó intézmények címeit, telefonszámait.
- A veszélyeztetett tanulókról nyilvántartást vezet.
- Figyelemmel kíséri, hogy a beilleszkedési zavarral, tanulási nehézségekkel, magatartási rendellenességgel küzdő gyermek megfelelő foglalkoztatást, ellátást kapjon.
- Figyelemmel kíséri a tehetséggondozással, a hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatásával kapcsolatos feladatokat, felderíti a gyermekek fejlődését veszélyeztető okokat, és pedagógiai eszközökkel törekszik a káros hatások megelőzésére, ellensúlyozására. Szükség esetén a gyermek érdekében intézkedést kezdeményez.
- Figyelemmel kíséri a tanköteles tanulók rendszeres iskolába járását, szükség esetén intézkedést kezdeményez.
- Segítséget nyújt a szülőknek a segélyezéssel kapcsolatos ügyek intézésében.
- Figyelemmel kíséri a hátrányos helyzetű tanulók korrepetálását, napközi otthonos, tanulószobai munkáját, részvételüket a nyári napközis táborban.
- Rendszeresen tájékoztatja a nevelőtestületet a felmerülő problémákról, munkájáról.
- Folyamatosan információkat gyűjt a tanulókról, illetve azok életkörülményeiről.

A gyermekvédelem *céljait megvalósító tevékenységek* iskolánkban:

- napközis és tanulószobai foglalkozások
- felzárkóztató foglalkozások
- tehetséggondozó foglalkozások, szakkörök
- differenciált képességfejlesztés
- egyéni tanácsadás (tanulónak, szülőnek)
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozás, szabadidős, szünidei programok)
- pályaválasztás segítése
- családi életre történő nevelés
- egészségvédő, mentálhigiénés előadások, programok szervezése

- drog- és bűnmegelőzési előadások, programok szervezése
- a tanulók szociális helyzetének javítása támogatással:
  = ingyenes tankönyvellátás
  = étkezési díj-kedvezmény
  = a Dózsás Tanulókért és Tanáraikért Alapítvány támogatása
  = karácsonyi ajándékozási akció

A gyermekvédelmi felelős feladatai

A gyermekvédelmi felelős feladatai			
A tanulókkal kapcsolatos feladatai	*A tanári közösségben végzett feladatai*	*A szülők körében végzett feladatai*	*Önálló feladatai*
veszélyeztetettek	együttműködés és szemléletformálás	együttműködés, szemléletformálás	külső intézményekkel történő kapcsolattartás
hátrányos helyzetűek	igazgatóval és osztályfőnökökkel való kapcsolattartás	tanácsadás	pályázat
általános prevenció	a helyi pedagógiai program elkészítésében való részvétel	szülői értekezleten, fórumon való aktív közreműködés	nyilvántartás
	információ áramoltatása	családlátogatás	innovatív (orientációs) feladatok
	továbbképzésekre való motiválás	előadások szervezése	szakirodalom gyűjtése, tanulmányozása
	tanácsadás		továbbképzés
	nevelőtestületi értekezleteken való aktív részvétel		ismertetők,szóróanyagok gyűjtése készítése
	szakirodalom ajánlása		

A gyermekek érdekében fontos a titoktartás szem előtt tartása!

Az ifjúságvédelmi program megvalósításában szorosan együttműködünk a *területileg illetékes szervek*kel:

- polgármesteri hivatal - szociális iroda, gyámügyi csoport
- Nevelési Tanácsadó Intézet
- Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat
- Egészségmegőrző Központ
- szakemberek: gyermekorvos, pszichológus
- rendőrkapitányság bűnmegelőzési osztály ifjúsági csoport
- Beszédjavító Központ
- Gyámhivatal
- MRE Újváros Drogambulancia

Iskolánkban több pedagógus elvégezte az "Életvezetési ismeretek és készségek" című személyiségfejlesztő tanfolyamot, melynek ismereteit beépítik az közösségi nevelés órákba, az ott elhangzottakkal is segítve a gyermek- és ifjúságvédelmet.

6.2 A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek

Cél: egyenlő esélyt teremteni a nehézségekkel küzdő tanulóknak is képességeik kibontakozásához, a hátrányok leküzdéséhez.
Ennek megvalósítása érdekében a szülővel, tanulóval, az érdekelt pedagógusokkal megbeszéljük a problémákat s a gyermek érdekeit és értékeit szem előtt tartva a segítségnyújtás leghatékonyabb módszereit dolgozzuk ki.
Szeptember, október hónapban szükség szerint folyamatosan felmérjük, illetve a pedagógusok, szülők, óvoda, gyermekek jelzése alapján áttekintjük, kik azok a tanulóink, akik beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdenek.

Feladataink az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:
- Egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulást kell szervezünk a problémákkal küzdő gyermekeink számára annak érdekében, hogy felzárkózhassanak társaikhoz
- Fontos az alapozó időszak megnyújtása; az óvodában megkezdett fejlesztések folytatása: területi és módszertani szempontból (alapozó modulok)
- Az érzékszervi tapasztalásra épülő tanulást helyezzük előtérbe a kezdő és az alapozó szakaszban
- Kooperatív csoportmunka alkalmazása heterogén csoportban – az egymástól való tanulás lehetőségének biztosítása
- A verbális és vizuális információhordozók együttes alkalmazása a tanítás folyamán
- Tevékenységközpontú pedagógiai módszerek, eljárások alkalmazása
- Az önértékelés és csoportértékelés alkalmazása
- Hatékony tanuló megismerési technikák alkalmazása.
- felzárkóztató, korrepetáló foglalkozásokra irányítjuk a tanulót
- napközis otthonba, tanulószobára, nyári napközis táborra teszünk javaslatot
- sportfoglalkozásokat, szakköröket ajánlunk
- családlátogatásokon, egyéni elbeszélgetésekkor segítséget nyújtunk a szülőnek, a tanulónak a problémák megoldásához
- szükség esetén felvesszük a kapcsolatot a gyermek érdekében
  = a Fejér Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Dunaújvárosi Tagintézményével
  = a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálattal
  = a Fejér Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Megyei Szakértői Bizottságával
  = a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat Mozgásvizsgáló ill. Látásvizsgáló intézetével
  = a Mentálhigiénés Központtal
  = az Egészségmegőrzési Központtal
  = Logopédiai Intézettel
  = Az Egységes Gyógypedagógiai és Módszertani Intézettel

A sajátos nevelési igényű (**SNI**) tanulók integrált nevelése iskolánkban 2008. szeptember 1-jével kezdődött.

Az integrált nevelés nem tesz különbséget gyermek és gyermek között, hanem elfogadja őt olyannak, amilyen. Minden gyermek önálló személyiség, aki saját képességekkel, saját tempóval és sajátos igényekkel rendelkezik, ezért jár mindannyiuknak a differenciált bánásmód, a személyre szabott didaktikai gyakorlat. Ez az az elv s módszer, mely esélyt ad minden integrált gyermeknek akár a negatív, akár a pozitív diszkrimináció elkerülésére.

Sajátos nevelési igényű az a gyermek, tanuló, aki a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján

- testi, érzékszervi, értelmi, beszédfogyatékos, autista, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd.

Az SNI-s gyermekek fejlesztő foglalkoztatásra jogosultak. A foglalkozások **heti 2-3** alkalommal egyéni vagy kiscsoportos keretek között valósulnak meg, melyet az utazó gyógypedagógus határoz meg a gyermek igényeinek megfelelően. Ezek a foglalkozások nem korrepetálások, hanem részképességeket fejlesztenek. Az utazó gyógypedagógus egyéni fejlesztési terv alapján dolgozik a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon.

Az egyéni fejlesztésnél két módszer alkalmazható:

- a gyógypedagógus részt vesz a tanítási órán az osztályt tanító pedagógussal együtt, és támogatja mind a tanórai munkát, mind az SNI-s gyermek tanulási folyamatát
- a gyógypedagógus tanórán kívüli foglalkozáson fejleszti az SNI-s tanulót. Speciális fejlesztő (foglalkozásokat) ill. a tananyaghoz kapcsolódó gyakoroltató foglalkozásokat is szerveznek.

A rehabilitációs foglalkozások idejét fél évre előre meg kell határozni, a tanórai és a tanácsadásra szánt idő szükség szerint átcsoportosítható.

A fejlesztési terv kialakítása:

- team létrehozása, mely a gyermekkel kapcsolatban álló pedagógusokból, pedagógiai asszisztensből, és az utazó gyógypedagógusból áll. Vezetője az osztályfőnök, a fejlesztés irányítója a gyógypedagógus, aki megteszi javaslatát a tanuló speciális fejlesztésére
- a fejlesztési tervet a tanulóval közvetlenül foglalkozó pedagógus készíti el a gyógypedagógus irányításával
- a fejlesztési terv a tanuló szükségleteitől függően min. 3 hónapra, max. egy évre szól.

A fejlesztési terv tartalmazza:

- a tanuló nevét, osztályát
- a tapasztalatokat
- a fejlesztés ütemét, mértékét
- a fejlesztés célját, feladatait

A fejlesztési terv foglalkozásonként tartalmazza:
- a foglalkozás számát, időpontját
- a foglalkozás tartalmát
- a fejlesztő részterület pontos megnevezését
- a szükséges eszközöket
- a tanári aláírást

A fejlesztés célja:
- a hátrányok csökkentése, leküzdése, a beilleszkedés biztosítása
- a magatartási zavarok és az iskolai kudarcok kialakulásának megelőzése
- tanulási akadályozottság okozta pszichés elváltozások megelőzése ill. korrekciója.

A fejlesztés eredményei:
- A tanuló bármilyen kis előrehaladása során éljünk a **pozitív megerősítés** eszközével.
- A megszerzett tudás, kompetencia, ismeret esetén biztosítsuk a tanulóval, hogy erre már képes, szorgalmazzuk a minél több területen történő alkalmazást.
- Néhány foglalkozást szánjunk az ilyenfajta megerősítésre, a **pozitív visszacsatolás**ra.
- Nagyon **gyakran dicsérjük**, de nem elvtelenül és nem sajnálatból.
- A fejlesztés eredményeit a visszamérés megmutatja, de akkor lehetünk nyugodtak, ha az eredményeket a környezet is visszaigazolja.
- Esetmegbeszélés kapcsán az eredményeket meg kell beszélni a team-üléseken, fel kell hívni a figyelmet arra is, hogy a tanuló bizonyos készségei már kialakultak, azok alkalmazását a kollégák követeljék meg tőle, hiszen ezek az alkalmazások során fognak megszilárdulni.
- A szülők tájékoztatása a fejlesztés eredményeiről mindenképpen szükséges.

A befogadó iskola feladatai az együttműködés során:
A köznevelési törvényben megfogalmazott többletszolgáltatások biztosítása, mint például:
- speciális tanterv, tankönyvek, tanulási segédletek és
- speciális tanulást, életvitelt segítő technikai eszközök.

Olyan intézményi szabályozás és szemlélet biztosítása:
- amely lehetővé teszi a különböző pedagógiai színtereken a habilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülését és a sérülésspecifikus tanügyi és módszertani eljárások, speciális eszközök alkalmazását és

amely az együttnevelésben résztvevő pedagógusoktól elvárja, hogy
- a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat és a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépítsék a pedagógiai folyamatokba,
- a tananyag-feldolgozásnál figyelembe vegyék a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait és
- a tanulói teljesítmények elemzése alapján az adott szükségletekhez igazodó módszereket alkalmazzák, probléma esetén a gyógypedagógussal történt előzetes megbeszélés után alternatív megoldásokat keressek.

Tárgyi feltételek biztosítása

Fejlesztő foglalkozásokhoz: fejlesztő szoba (mozgásfejlesztő terem), berendezés, zárható szekrény, fejlesztő eszközök, anyagok, kiadványok, fénymásoló, papír, számítógép, nyomtató, Internet, fejlesztő szoftverek, stb.
Tanácsadáshoz: helyiség, berendezés.
Az utazó gyógypedagógus számára: telefon, számítógép, internet, szertárak, könyvtár használata, öltözési lehetőség, mosdó, stb.

Személyi feltételek biztosítása

Fejlesztő foglakozásokhoz: a tanulók óra -, illetve napirendjének egyeztetése a gyógypedagógus egyéni és csoportos foglalkozások esetén.
Tanácsadáshoz: az integráló pedagógusok idejének biztosítása a folyamatos konzultációra.
Az utazó gyógypedagógus számára: felelős vezető kijelölése a fogadó intézményekben, akihez probléma esetén fordulhat, akitől szükség szerint információt kap, aki az együttműködést koordinálja, ellenőri, értékeli. Eszközbeszerzések, pályázatok, könyvtárfejlesztés, továbbképzések tervezésénél kikéri az utazó gyógypedagógus véleményét az integráció tárgyi és személyi feltételeinek fejlesztése érdekében.

Tanácsadás a befogadó intézményben

A tanácsadás mindig a sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló, vagy fiatal optimális fejlődése érdekében a helyzetfeltárás, hospitálás tapasztalatai alapján a speciális egyéni igények szem előtt tartásával történik és

- a tanulónak megfelelő tárgyi környezet kialakítását, javítását célozza (ültetés, speciális asztal, tanszerek, egyéb segédeszközök, stb.),
- a pedagógiai módszerekre vonatkozóan (szemléltetés, terhelés, értékelés), követelmények-engedmények tekintetében, a pedagógiai segítségnyújtás módjára, optimális mértékére nézve, a speciális eszközök beszerzését, használatát segítve.

6.3 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Iskolánkban fokozatosan nő az egyre nehezebb körülmények között élő tanulók száma. Szociálisan hátrányos helyzetűek azok a tanulók, akiket a különböző jellegű szociális tényezők gátolnak adottságaikhoz mért fejlődésükben.
Nevelési programunkban elsősorban a tervezéssel foglalkozunk, vagyis a helyzetfelmérés után meghatározzuk a tevékenység célját, valamint a lehetőségek számbavételével a hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységformákat. Melyek azok a károsan ható tényezők, amelyek hozzájárulnak a hátrányos helyzet kialakulásához?
a/ *családi mikrokörnyezet*

- csonka családban felnövő gyermekek
- a család gazdasági helyzetéből adódó lakásviszonyok
- a túlságosan alacsony egy főre jutó jövedelem
- a kulturális helyzet (a szülők alacsony iskolázottsága, a kultúra megbecsülésének hiánya, az (ön)művelődés lebecsülése

- családi hagyományok (vallási, erkölcsi, szociális, nevelési hagyományok)
- a család élete, a családtagok magatartása (kevés közös élmény a szülőkkel, a szülők kifogásolható erkölcsi magatartása, helytelen nevelési módszerek, rendezetlen életmód, az iskola munkájának lebecsülése, közömbösség, stb.)

b/ *családi házon kívüli környezet*
- az utca, lakókörzet negatív hatásai
- helytelen kapcsolat kifogásolható magatartású gyerekcsoportokkal, felnőttekkel

c/ *iskolai környezet*
- beilleszkedési nehézségek
- ismeretelsajátítási nehézségek

A szociális hátrányok enyhítését iskolánkban az alábbi tevékenységi formák szolgálják:
- egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
- kooperatív tanulásszervezés heterogén csoportban, ahol egymást segíthetik a tanulók
- az IKT eszközök bevonása az oktató-nevelő folyamatba
- felzárkóztató és tehetséggondozó foglalkozások
- tanulószobai és napközis ellátás
- pályaorientációs tevékenység
- mentálhigiénés programok
- drog- és bűnmegelőzési programok
- kirándulások, országjárás, táborozás
- szociális juttatások
- kapcsolat a polgármesteri hivatallal és a gyermekjóléti szolgálattal
- pályázatok figyelése, azokon való részvétel
- személyes egyéni tanácsadás (tanulóknak, szülőknek)
- családi életre történő nevelés
- a tanulók szabadidejének szervezése
- a szülőkkel való együttműködés
- az iskolai könyvtár és az iskola létesítményeinek, eszközeinek használata
- Dózsás Tanulókért és Tanáraikért Alapítvány

6.4 A tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenységek

A *tehetségfejlesztés* elsődleges *célja* a tanulók képességeinek feltárása és intenzív fejlesztése, keresve a leghatékonyabb pedagógiai eszközöket. Ugyanakkor kiemelt része a tehetségfejlesztésnek a személyiségfejlesztés is, hiszen fejlett személyiség nélkül nehezen képzelhető el a tehetség kibontakoztatása.

Intézményi szinten két program segít bennünket ebben tanórai keretek között:

Emelt szintű nyelvtanítás
A Dunaújvárosi Dózsa György Általános Iskolában emelt szintű idegen nyelvek oktatása folyik. Először orosz nyelvet, majd a rendszerváltástól angol és német nyelvet tanítunk egy-egy

tagozatos csoportban. Az első osztályban elkezdett idegen nyelv oktatása speciális tanterv alapján bontott tanulócsoportban történik.

ÉKP program

Alsó tagozaton a képesség- és tehetség kibontakoztatását segíti elő az Értékközvetítő és Képességfejlesztő Program, mellyel minden tanévben indítunk legalább egy osztályt.
A program szerint a sokoldalú képességfejlesztést mindenki számára elérhetővé kell tenni, ennek színhelyéül pedig az iskolának kell szolgálnia. A gyermekeknek lehetőséget kell biztosítani, hogy minél több területen kipróbálhassák magukat, hogy érdeklődésük kialakulhasson.

A program tehetséggondozást segítő tevékenységei:

- a kultúra teljesebb körének megismertetése tanulóinkkal, melyet segítik az alábbi tantárgyak: néprajz, bábozás, tánc, sakkozás, digitális kultúra, dráma-pedagógia
- elsődleges cél a tanulók kommunikációs készségének fejlesztése, mely a nyelvi és a vizuális kommunikáció fejlesztését egyaránt jelenti
- A programban kiemelt szerepe van az **érintkezéskultúrának**: a jól érthető, tiszta *beszédnek*, a szabatos, igényes *fogalmazásnak* szóban és írásban, az illemtudó, toleráns, tapintatos *viselkedésnek.* Az utóbbi lehetővé teszi, hogy a gyerekek könnyebben elfogadtassák magukat környezetükkel. S az is belátható, hogy azok a gyerekek, akik az általános iskola elejétől végéig folyamatosan tanulták a "beszéd művészetét" és sok műfajban tanultak fogalmazni, bizonyára megállják a helyüket, akár mindennapi helyzetekben kell megszólalniuk, akár valamely tudomány vagy művészet körébe tartozó témáról kell beszélniük.
- A program tantárgyait szívesen tanulják az iskolába lépő gyerekek, hiszen köztük *bábozás, színjátszás, furulyázás,* biztosítja a **játékélményt**, de a sok "játék" eredményeként szebben beszélnek, ügyesednek, környezetükkel szemben igényesebbé válnak. A pedagógusok ugyanis gondosan kihasználják e játékok fejlesztő hatását.
- A gyerekek kisiskolás koruktól kezdve tanulhatják a *rejtvényfejtést, rejtvénykészítést*, melyek **gondolkodásfejlesztő** hatása közismert.
- A program kitüntetett szerepet szán a **művészetek** tanulásának. Nem véletlen, hiszen az iskolai élet **humanizálását** elsősorban a művészeti tantárgyak és tevékenységek teszik lehetővé. Így például az *irodalom*, az *ének-zene*, a *színjátszás*, a *bábozás*, a *vizuális kultúra*, a *fotózás*, a *mozgóképkultúra*, a *film-*, *irodalom-*, *képzőművészet-*, *színház-*, *zeneesztétika*, a *művészettörténet* vagy a *népművészet*.
- Minden gyermek már 1. osztálytól tanulhatja az **idegen nyelvet**. *Angol, német* nyelvtanítási programok közül választhatnak a tanulók.
- Az értékközvetítő és képességfejlesztő program mind a **hátrányos helyzetű**, **lemaradó gyerekek felzárkóztatására**, mind a **tehetségesek** kellő terhelésére, **fejlesztésére** egyaránt figyelmet fordít. Azt vallja, hogy minden gyereket minden tevékenységből a *neki megfelelő tempójú tanulásra* kell késztetni. Továbbá minden gyerek számára lehetővé kell tenni, hogy a *számára lehetséges legnagyobb*

teljesítményt érhesse el minden tevékenységből, akár néptáncról, akár matematika tanulásáról van szó.

- A program minden egyes tevékenysége tartalmazza minden évfolyamon a tananyaghoz kapcsolódó **önművelési lehetőségeket**. Azaz minden pedagógus megtanítja és gyakoroltatja a gyerekekkel a tantárgyához illeszkedő *önművelési technikákat*. A *könyv- és könyvtárhasználat* tanulása, gyakorlása 1. osztálytól az iskolai tanulás befejezéséig része a programnak.
- Része a programnak az **alkotásra nevelés**. Mivel minden gyerek meglehetősen sok tevékenységben próbálhatja ki magát iskolás évei alatt, nagyobb az esély arra, hogy mindenkiről kiderüljön: miben **tehetséges**, mely területen célszerű alkotásra késztetni.
- A program fontosnak tartja, hogy a gyerekek **kulturált, otthonos környezetben** tanuljanak, s maguk is nagy gondot fordítsanak szűkebb és tágabb környezetük tisztaságára, esztétikumára.
- A program igényes tanulói **munkakultúra** kialakítására törekszik. Megtanítja őket *tanulni*, edzi őket a *kudarctűrésben*. Igazodik a gyerekek tanulási tempójához. Változatos, érdekes tevékenységei révén érdekessé teszi számukra az iskolát. A pedagógusok egyik legfontosabb feladataként jelöli meg azt, hogy *megszerettessék a gyerekekkel az iskolát, a tanulást, megakadályozzák az értékektől, a kultúrától való elidegenedésüket.*

Tanórákon kívül alkalmazott tehetségfejlesztő lehetőségeink:

Sport tehetséggondozás

Tehetséggondozó programunk célja a sporttehetségek azonosítása, fejlesztése, versenyezetetése. A gondozás során olyan 30 órás programot valósítunk meg a tanulóinkkal, melyek során sportágukhoz kötődő foglalkozásokon vesznek részt és általános sporttevékenységeket is végeznek. A tanév során rendszeresen járnak versenyekre, diákolimpiákra.

A tanulókat szaktanári javaslat alapján válogatjuk be a programba. A kiválasztott diákok szüleivel, osztályfőnökükkel és edzőivel interjút készítünk. Célcsoportunk azon tanulók (nem csak igazolt sportolók), akik kimagaslóan teljesítenek egy vagy több sportágban és szívesen vesznek részt versenyeken, diákolimpiákon. Szakmai együttműködést alakítottunk ki a DSE Röplabda Akadémiával és a Magyar Röplabda Szövetséggel.

Természettudományi tehetséggondozás

Tehetséggondozó programunk célja a természettudományok tanórán kívüli hatékony és magas színvonalú oktatása, mely során diákjaink fizika, kémia, biológia, földrajz, matematika és informatika tudása gazdagodik. Ezzel pedig nagy előnyhöz jutnak a továbbtanulás során. A gondozás során olyan 30 órás programot valósítunk meg a tanulóinkkal, melyek során egységben tudják szemlélni a természettudományokat, a természetben lezajló jelenségeket, összefüggéseket. A foglalkozásokon kísérleteket végeznek, készítenek interaktív feladatokat, valamint tanév végén tartanak egy nyílt szakköri foglalkozást, ahol bemutatásra kerülnek a szakkör legemlékezetesebb pillanatai. Ezekre meghívjuk a környező iskolákat, szülőket, kollégákat, érdeklődő tanulóka. A tanév végén pedig lazító programként tehetséggondozó program tematikájához kötődő kiránduláson vesznek részt a diákok.

A tanulókat érdeklődés és szaktanári javaslat, illetve az országos kompetenciamérés és az eDia mérések alapján válogatjuk be a programba. A kiválasztott diákok szüleit kérdőív

segítségével kérdezzük meg gyermekük céljairól, szabadidős tevékenységeikről, osztályfőnökeikkel pedig interjút készítünk. Célcsoportunk azon 5-8.évfolyamos tanulók, akiknek természettudományos kompetenciáik kiemelkedők.
Szakmai együttműködést alakítottunk ki a Pannon Egyetem Mérnöki Karával, a Pannonia Bio dunaföldvári üzemével, a Richter Gedeon Alapítvánnyal és helyi középiskolákkal.

Tanórán kívüli tehetségfejlesztő foglalkozásaink alsóban

- Gondolkodásfejlesztés logikai, stratégiai játékokkal – tehetséggondozó program alsó tagozatos tanulók számára
- Sakkpalota foglalkozás
- Táblajáték foglalkozás
- Képzőművészeti foglalkozás

Versenyekre, vetélkedőkre való felkészítés:
Iskolánk által szervezett versenyeken, vetélkedőkön kiemelkedő fontosságú feladatnak tartjuk, hogy elsősorban ne a reprodukáló tudást mérjük, hanem a gyakorlati problémahelyzetben történő ismeret-alkalmazást.

6.5 A nem magyar anyanyelvű tanulók integrációját segítő tevékenységek

Cél: esélyt teremteni a magyarul nem beszélő tanulók nyelvi hátrányaiból és esetleges kulturális különbségeiből adódó nehézségek leküzdéséhez és képességeik kibontakozásához.
Ennek érdekében a gondviselővel, a tanulóval, az érdekelt pedagógusokkal, fejlesztő pedagógusokkal, iskolapszichológussal a tanulók érdekeit, értékeit szem előtt tartva a segítségnyújtás leghatékonyabb módszereit dolgozzuk ki.

Irányelveink:
- a tanuló életkorának megfelelő évfolyamba való besorolása
- egyéni illetve kiscsoportos formában fejlesztés, felzárkóztatás biztosítása (szervezeti tanulócsoportos bontás)
- a magyar, mint idegen nyelv oktatása
- tanulási követelmények differenciálása
- a tananyag tartalmi differenciálása
- egyéni értékelési mód
- a magyar nyelv ismeretének hiánya miatt, a magasabb évfolyamba lépés követelményrendszerének egyedi kialakítása

A nem magyar anyanyelvű tanulók esetében a magyar, mint idegen nyelv oktatásához használt nyelvkönyveink:
- Magyar(OK) I-II.
- Kiliki a Földön I-II.

A nyelvkönyvek intézményünk könyvtári példányai, amelyet a tanulók és az őket tanító pedagógusok rendelkezésére bocsátunk.
A más kultúrából érkező tanulók társadalmi beintegrálódását segítve, részt vesznek a tanterv szerinti szakórákon, iskolai rendezvényeken.

Tantestületünk minden tagja törekszik intézményünk befogadó és toleráns légkörének kialakítására.

7. A tanulók intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai

A tanulók, a tanulóközösségek **érdek**eik képviseletére diákönkormányzatot hoznak létre.
A diákönkormányzat vezetőségi tagjait az osztályközösségek a tanév első napján választják meg.
A diákönkormányzat **tevékenysége** a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.
A diákönkormányzatot segítő tanár, valamint az önkormányzat diákvezetője képviseli a diákok érdekeit.
Az osztályok diákönkormányzati **képviselői** - aktív szerepet vállalva az éves munkaterv megvalósításában - az adott tanév diákéletét meghatározó programok kialakítására vonatkozó javaslataikat, ötleteiket a DÖK-öt segítő pedagóguson keresztül közvetítik és képviselik a nevelőtestület felé.
A diákönkormányzat vezetője havi rendszerességgel összehívja az osztályok képviselőit, értékelik az eltelt időszak elvégzett feladatait, megtervezik az előttük álló teendőket. A képviselők - felmenő rendszerben - továbbítják osztályfőnöküknek és diákközösségüknek a kapott információkat.

A tanulói részvételnek ezen formája az iskolai szervezetben előkészíti a gyermekek demokratikus jogainak megfelelő módú, kulturált gyakorlását a majdani felnőttkori közéletben.
Az iskola tanulóinak tájékoztató és tájékozódó fóruma a diákközgyűlés, melyet évente egy alkalommal hívnak össze. A diákközgyűlésre a tanulók diákképviselőt választanak. A diákközgyűlés összehívását a diákönkormányzat vezetője kezdeményezi.

A diákok a **diákközgyűlés**en az iskola életét érintő ügyekben kérdéseket tehetnek fel, új megoldási javaslatokkal élhetnek.
A diákközgyűlésen kívül a tanulók kérdéseiket, véleményeiket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve tisztségviselőik útján közölhetik az iskolavezetéssel, nevelőtestülettel, nevelőkkel.

8. A szülők, a tanulók és a pedagógusok együttműködésének formái

A szülők közösségének szervezetei
A szülők közösségéről a köznevelési törvény rendelkezik. Iskolánkban
a következő szülői szervezetek működnek:
- az osztályok szülői munkaközösségei
- iskolai Szülői Szervezet.

Mindkét szervezet a törvényben meghatározott módon képviseli és érvényesíti a szülők érdekeit.
A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról
- az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a szülői munkaközösség választmányi ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten,
- az osztályfőnök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein tájékoztatják.

Szülő - pedagógus együttműködés

A nevelés két fő színterén, a családban, szülői házban és az iskolában összhangot, aktív együttműködést kell teremteni a közös cél - a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének érdekében. Alapvető értéknek tartjuk a szülőkkel való jó kapcsolat kialakítását, ápolását. A tanár-szülő kapcsolatnak a kölcsönös bizalmon és tájékoztatáson, őszinteségen, megbecsülésen, megértésen kell alapulnia. Pedagógiai programunkat a szülők segítségével, egyetértésével tudjuk megvalósítani.

Ehhez szükség van:

- a szülők tájékoztatására az iskola nevelési céljairól, feladatairól
- a szülők véleményének megismerésére
- alkalom biztosítására, hogy a szülők az iskolai közélet résztvevői, közreműködői, szervezői és segítői lehessenek.

A szülők tájékoztatásának iskolai formái:

szóbeli	*írásbeli*
- szülői értekezletek	- digitális napló
- fogadóórák	- iskolai hirdetések
- nyílt tanítási napok	- ismertető, tájékoztató kiadványok

- családlátogatás	- médiák
- pályaválasztási tanácsadás	

a/ Szülői értekezletek feladata:
- a közös célok, feladatok megtervezése,
- a problémák megoldása,
- kapcsolatteremtés iskola-szülő, szülő-szülő között
- a tájékoztatás:
  = a helyi tanterv követelményeiről
  = az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról
  = saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről,
  = iskolai magatartásáról
  = a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról,
  = neveltségi szintjéről
  = az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskolavezetés felé.

b/ Fogadóórák feladata:
- a szülők és a pedagógusok személyes találkozása
- véleménycsere a gyermek tanulmányi munkájáról, iskolai viselkedéséről
- a tanuló fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal.

c/ Családlátogatás főleg az osztályfőnök és az ifjúságvédelmi felelős tevékenysége
feladata:
- a környezettanulmányozás, a gyermek családi hátterének, körülményeinek megismerése
- közvetlenebb kapcsolat kialakítása, tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében
- a felmerülő problémák megoldása.

d/ Nyílt tanítási napok
feladata:
- betekintés az iskola belső világába, mindennapjaiba
- személyes szülői tapasztalat a tanítási órákról,
  = gyermekeik iskolai tevékenységéről tanórán és
  = tanórán kívül

A szülői értekezletek, fogadóórák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évente határozza meg.

Szülői "szerepek" az iskolai közéletben

a/ a szülő kérheti
- az iskola által alkalmazott programok (ÉKP, kompetencia alapú oktatás, hagyományos oktatásszervezés) szerint szervezett osztályokba a felvétel lehetőségét a meghatározott kereteken belül

- az idegen nyelv megválasztását

- az ifjúságvédelem segítségét
- a napköziotthonos és tanulószobai ellátást
- az étkeztetési hozzájárulás csökkentését
- a nem kötelező, tanórán kívüli foglalkozások szervezését
- pszichológus, logopédus, nevelési tanácsadó segítségét
- egészségügyi szakember (orvos, védőnő) segítségét
- pályaválasztási tanácsadást
- gyermeke magántanulói jogviszonyát
- 1-3. évfolyamon az évfolyam ismétlését

b/ a szülő segíthet
- a "Dózsás Tanulókért és Tanáraikért Alapítvány" támogatásában
- az iskola eszközparkjának gazdagításában, gyarapításában
- az iskola esztétikai arculatának alakításában, szépítésében
- szabadidős tevékenységek hasznos eltöltésében
- sport, kulturális rendezvények szervezésében
- turisztikai, táborozási feltételek javításában

Formái: szellemi és társadalmi
munkatárgyi támogatás
pénzadomány

9. A tanulmányok alatti vizsgák

Tanulmányok alatti vizsgák
Tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet által előírt esetekben szervez az iskola (magántanulók, előrehozott érettségizők, tantestületi döntés alapján kötelezettek esetében).
- A vizsgák időpontjáról – a javítóvizsga kivételével – a vizsgára történő jelentkezéskor írásban kell tájékoztatni a tanulót és a szülőt, legalább 10 nappal a vizsga kezdő időpontja előtt. Tanulmányok alatti vizsgát – az e rendeletben meghatározottak szerint – független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A tanulmányok alatti vizsgán vizsgabizottság ellenőrzi és értékeli a vizsgakötelezettséggel érintett időszakra vonatkozó követelmények elsajátítását. A bizottság az összesített részeredmények és a kérdező tanár véleményezése alapján dönt a minősítésről.
- Ha a tanuló a tanulmányok alatti vizsga letételére a nevelőtestülettől halasztást kap, a halasztott időpontig úgy folytathatja tanulmányait, mintha sikeres vizsgát tett volna.
- A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

A tanulmányok alatti vizsgák (osztályozó vizsga, különbözeti vizsga, pótló- és javítóvizsga) követelményeit, részeit, az értékelés szabályait a szakmai munkaközösségek határozzák meg. A vizsga tantárgyi/évfolyamonkénti követelményei megegyeznek a kerettantervek alapján készült, a Pedagógiai Program részét képező helyi tanterv adott tantárgyra és évfolyamra vonatkozó követelményeivel.

Az intézmény két időszakot biztosít a tanulmányok alatti vizsgák lebonyolítására: augusztus és január folyamán (intézményi döntés szerint). A vizsgaidőszakok pontos időpontja a tanév helyi rendjében meghatározott – közzétételre kerül az intézmény honlapján.

Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tenni a tanulónak a félévi és év végi osztályzatok megállapításához, ha:

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- tanulmányait magántanulóként végzi,
- hiányzása a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 51. § (7) bekezdésében előírt mértéket meghaladja, nincs megfelelő számú érdemjegye és ezért nem osztályozható, amennyiben a tantestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen.

Ha a tanuló hiányzása adott félévben meghaladja adott tantárgyból a 30%-ot, köteles a tantárgyból osztályozó vizsgát tenni; ha a két félévben összesen lépi át a 30%-ot, a nevelőtestület dönthet az osztályozó vizsgáról, vagy a jegyek alapján történő értékelésről, ha az elégséges számú. Ha a hiányzás mértéke a tanévben meghaladja a 250 órát, a tanév végén nem osztályozható, magasabb osztályba való lépése csak sikeres osztályozó vizsga tétele mellett lehetséges. A vizsgára a tanulót a szülő írásban jelentkezteti és felkészíti.
A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszerezni.

Különbözeti vizsga

- A tanulót jogszabály értelmében megilleti az a jog, hogy a választható tantárgyak esetében a május 20-i határnappal, a következő tanévre más választható tantárgyat válasszon. Ennek feltétele a sikeres különbözeti vizsga. A különbözeti vizsga a tantárgyi követelmények optimumát kéri számon. A vizsgára a szülő jelentkezteti és készíti fel a tanulót.
- Különbözeti vizsgát tehet a tanuló, ha:
  - = írásbeli határozat alapján engedélyezték,
  - = átvétellel tanulói jogviszonyt kíván létesíteni és az előző iskolájából eltérő tanterv szerinti tanulmányokat folytatott.
- Különbözeti vizsgát a tanév során folyamatosan lehet szervezni.

Javítóvizsga

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata. Amennyiben a javítóvizsgán nem teljesíti a meghatározott követelményeket, vagy nem jelenik meg, köteles évet ismételni. A javító vizsga időpontját a szorgalmi időszak lezárásakor az iskola bejáratára kell kifüggeszteni.

A tanulót a vizsgára a szülő készíti fel, az iskola a nyár folyamán két ízben konzultációs lehetőséget biztosíthat (június-augusztus).
A javítóvizsgán elégséges osztályzatot kapott tanuló magasabb évfolyamba léphet.

Pótló vizsga
Amennyiben a tanuló neki fel nem róható okból nem jelent meg a vizsgán, vagy a vizsga letétele előtt távozott, a vizsgát megismételheti.
- Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha:
  = neki fel nem róható okokból elkésik, távol marad,
  = megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik.
- Pótló vizsgát – az igazgató döntése alapján – az adott vizsganapon vagy az iskola által megszervezhető legközelebbi vizsganapon kell megtartani.

10. A felvétel és az átvétel szabályai

A Knt. 50.§ (6.) alapján iskolánk felveszi, ill. átveszi azt a tanköteles korú tanulót, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye a körzetünkben található. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek egyenletes arányú elosztását figyelemmel kísérjük a körzethatárokon belül.
Továbbá amennyiben felvételi kötelezettségünk teljesítése után további felvételi ill. átvételi kérelmet is teljesíteni tudunk, úgy a Knt. 51.§ (1). értelmében a további felvételi kérelmek teljesítésénél előnyben részesítjük a HHH gyermekeket.

10.1 Az iskolába jelentkező tanulók felvételének elvei

Az első évfolyamra történő belépés

Iskolánk a beiskolázási körzetéből - melyet a fenntartó határoz meg - minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz (férőhelyek számától függően).
Minden tanévben igazodunk a törvényi előírásokhoz, ennek megfelelően felvételkor nem válogatunk a gyerekek közül képességeik alapján.
Nyelvtagozatos osztályainkba - angol, német - körzeten kívül lakó gyermekeket is felveszünk, amennyiben van szabad férőhelyünk.
Az ÉKP-s osztályokba körzetes és - szülői kérésre - körzeten kívüli gyermekeket is felveszünk.

Az első osztályba történő beiratkozás feltétele:
a/ az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérése b/
a meghatározott életkor elérése

Az életkor meghatározása:
- az adott naptári évben a 6. életévét augusztus 31. napjáig, de legkésőbb az azt követő évben
- ha a gyermek az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget korábban elérte, a kormányhivatal és a szülő kérésére szakértői bizottság véleménye alapján
- (szülői kérelem)
- tankötelezettség a 16. év betöltéséig

Az első osztályba történő beiratkozáson be kell mutatni:

- a gyermek születési anyakönyvi kivonatát
- a gyermek azonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolványt, továbbá az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító igazolást
- a szülő személyi igazolványát
- a szülő lakcímkártyáját (annak hiányában a tartózkodási helyet igazoló kártyát)
- a gyermek felvételét javasoló óvodai szakvélemény (ha járt óvodába)
- a nevelési tanácsadó szakvéleményét:
- ha járt, de az óvoda kezdeményezi a szakvélemény elkészítését
- szükség esetén szakértői bizottsági véleményt.

Beiratkozáskor a szülők nyilatkoznak az iskola által kínált lehetőségek választásáról, a napközi otthoni ellátás igényléséről.

A felvett tanulók névsorát az iskola vezetése állítja össze. Erről a megadott határidőig értesítjük a szülőket.

A tanulók osztályba sorolásának alapja a szülői igény, az óvodai szakvélemény, de mindenkori döntési joggal az iskola igazgatója él.

Esetleges vitás kérdésekben egyéni elbírálás alapján a Házirendben leírtak alapján járunk el. (Lásd: Házirend ide vonatkozó része)

Magasabb évfolyamokra történő beiratkozás

A 2-8. osztályba történő felvételt az iskola körzetébe költöző gyermeknek biztosítani kell a törvény által meghatározott maximális létszámig.

Intézményünkben szívesen fogadunk minden olyan tanulót, aki készségeinek, képességeinek megfelelő teljesítményével szorgalmi kötelezettségeinek és a fegyelmi elvárásoknak addigi tankötelezettsége alatt legjobb igyekezete szerint eleget tett, iskolaváltásának okai rajta kívül álló, nem személyiségéből fakadó negatív tényezők voltak.

Igyekszünk figyelembe venni az addig tanult idegen nyelv fajtáját, és biztosítani számára annak zavartalan további tanulását. Amennyiben emelt szinten tanulta az adott nyelvet, abban az esetben előzetes felmérő teszt eredménye alapján iskolánkban is az emelt szintű nyelvi csoportba soroljuk be a tanulót.

Minden esetben mérlegeljük, hogy az évfolyam egyes osztályainak létszámadataiból kifolyólag hol tűnik legideálisabbnak a jelentkező további tanulása.

Előnyben részesítjük azokat a diákokat, akiknek testvérei iskolánkban tanultak/tanulnak a jelentkezés idején, segítendő és megkönnyítendő az iskola és a szülői ház optimális kapcsolattartását.

Az újonnan jelentkező tanulóknak - az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított - szintfelmérő vizsgát kell tennie idegen nyelvből és azokból a tantárgyakból, amelyeket előző iskolájában - a bizonyítvány bejegyzése alapján - nem tanult. Ebben az esetben a szülőtől írásbeli hozzájáruló nyilatkozatot kell kérni.

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók felvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve a magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója a felelős igazgatóhelyettessel és az érintett évfolyam osztályfőnökeivel együtt dönt.

A párhuzamos osztályok közötti átjárhatóságról a szülő írásos kérelme alapján vagy fegyelmi ügyek miatt az igazgató a tanulót tanító kollégákkal közösen dönt.

11. Az elsősegélynyújtási ismeretek elsajátítása

Az egyik legelvárhatóbb cselekedet a társadalmi keretek között együtt élőktől, hogy bajba került embertársaikon segítsenek. Akár laikus személy is képes kellő előképzettséggel, ismeretekkel egy adott krízishelyzetben megfelelően cselekedni. Elsősegélynyújtó beavatkozás nélkül baleset vagy hirtelen kialakuló egészségkárosodás esetén a szaksegítség megérkezéséig értékes idő veszik el.
Mindezen tények ismeretében nevelési **célunk** a segítő attitűd kialakulása, az önálló döntésre való felkészítés, valamint **az alapszintű elsősegélynyújtásra való képesség elsajátíttatása.**

Az oktatás keretében a tanuló

- sajátítsa el a baleseti helyzetben szükséges alapvető viselkedési szabályokat,
- képes legyen felismerni a lényeges tüneteket, jeleket,
- tudjon megfelelő módon segítséget hívni,
- ismerje meg az elsősegélynyújtáshoz használt eszközöket,
- ismerje fel a vérzések típusait, tanulja meg, hogyan lehet ezekben szakszerűen vérzést csillapítani,
- tanuljon meg különböző típusú sérüléseket rögzíteni, kötözni,
- sajátítsa el, mi a teendő eszméletlen beteg ellátásakor, tudjon stabil oldalfektetést végezni,
- váljon képessé iskolai rosszullétek vagy balesetek esetén hatékony segítségnyújtásra.
- Feldolgozásra szánt témakörök:
  - = Alapvető szabályok az elsősegélynyújtásban
  - = Eszméletlenség vizsgálata, betegvizsgálat
  - = Segítség hívása
  - = Sérülések típusai
  - = Vérzések fajtái, ellátásuk
  - = Hirtelen megbetegedések
  - = Kötözések
  - = Elektromos áram okozta balesetek
  - = Gyakorlati oktatás

A fenti tananyag oktatásában, az ismeretek elsajátíttatásában iskolánk védőnőjének tudását, szakértelmét vesszük igénybe.

AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

Iskolánk képzési rendje

Iskolánkban csak hagyományos évfolyamokra épített osztályok működnek. Az osztályba sorolásnak nincsenek a tanulói képességektől függő szempontjai.
Az idegen nyelv (angol, német) tantárgy oktatása alapító okiratunk szerint emelt szinten is folyik iskolánkban.
A tanulókat a szülők kérelme alapján 1. osztályban soroljuk be az egyes osztályokba, amelyekben az alábbi programokat biztosítjuk gyermekeik fejlesztése érdekében

Programjaink

Emelt szintű oktatás idegen nyelvből

Az angol és német nyelvet tanuló osztályokban első osztálytól a tanulók csoportbontásban heti 1 órában ismerkednek az idegen nyelvvel.
A 2. és 3. osztályban a választható órák keretéből heti 2 órában tanítjuk az idegen nyelvet.
A 3. év végén eredményességük alapján válogatjuk ki azokat a tanulókat, akik az idegen nyelv tanulását emelt szinten folytatják tovább.
A vizsgálatot végző személy az idegen nyelvszakos tanár.
4. osztályban emelt szinten heti 3 órában, 5-8. évfolyamon a helyi tantervnek megfelelően emelt szinten heti 5 órában folyik az idegen nyelv tanítása csoportbontásban.
4. osztálytól kezdve az idegen nyelv tanulása kötelező minden tanuló számára a kerettantervnek megfelelően. 4. évfolyamon heti 2 órában, 5-8. évfolyamon heti 3 órában. Csoportváltás lehetséges aktuális tanév végén, és ezt kérheti a szülő, illetve javasolhatja az iskola. A szaktanár folyamatosan jelzi az esetleges tanulási/magatartási problémákat, szükség szerint behívja a szülőket fogadó órára és a helyzetnek megfelelően. Minden évfolyamon legkésőbb a ¾ éves értékelésig (április közepe) jelzi a szülőnek a csoportváltás szükségességét.

Értékközvetítő és képességfejlesztő program

Iskolánkban 1996 óta értékközvetítő és képességfejlesztő program szerinti tanítás is folyik az 1-4. évfolyamon.
Az ÉKP-s tanterv óraterv-tantárgyi rendszerét, a tantárgyak tananyagát, követelményeit helyi tantervünk külön tartalmazza.
Az ÉKP céljait a tantárgycsoportos oktatás miatt iskolaotthonos szervezeti keretek között tudjuk megvalósítani.
Az ÉKP program tantervét csak 1-4. osztályig alkalmazzuk, felső tagozaton a tanulók a számukra kidolgozott helyi tanterv szerint folytatják tanulmányikat, melynek kiemelt területe a természettudományos oktatás.

Kompetencia alapú oktatás

Intézményünkben 2006 óta indítunk a kompetencia alapú programtantervek szerint osztályokat. Minden évfolyamon egy ilyen tanulócsoport indul ezzel a programmal. Ezekben az osztályokban az adaptáció folytatódik felső tagozaton is, így felmenő rendszerben 1-8. osztályig valósítjuk meg a kompetencia alapú oktatás implementációját. Ezekben az osztályokban hosszabb alapozó szakasz után érnek el a tanulók a negyedik évfolyam végén a helyi tantervünkben megfogalmazott követelmények teljesítéséhez.

IKT alapú pedagógiai módszertan beépítése a tanórákba

Az IKT alkalmazása - mindennapi életünket is befolyásolva - új tanulási lehetőségeket kínál. A régi pedagógiai eszközök, módszerek egyre kevésbé hatásosak, önmagukban nem alkalmasak az ismeretszerzésre. Nemcsak a tudásanyag újul meg és változik igen gyors tempóban, hanem az információkhoz való hozzáférés módjai is megsokszorozódnak IKT használatának köszönhetően. A pedagógus szerepe átalakul: a gyermekek, diákok körében a tudásanyagnak már nem egyedüli közvetítője. Olyan tanulási környezetet kell kialakítania, amely segíti a felfedezést, fejleszti a kreativitást, a multimédiás kommunikációt, a távoli partnerekkel való együttműködést, az egyéni vagy csoportos munkát, a megszerzett tapasztalatok adaptációját, ezáltal erősíti az ismeretszerzést, a tudásanyag elsajátítását és a képességfejlesztést.
Azok a hagyományos (instruktív) és konstruktív pedagógia elveire épülő, az információs társadalom kompetenciáinak fejlesztését megvalósító tanítási-tanulási módok, módszerek, amelyek alkalmazásakor az info-kommunikációs technológia, mint eszköz és taneszköz jelenik meg a tanítás-tanulás folyamatában. Ezáltal új pedagógiai gyakorlatok kialakítására, vagy a meglévők módosítására nyílik lehetőség.

A digitális pedagógiai módszertan 3-as célú kompetenciafejlesztés:
- Tantárgyi ismeretek bővítése, rendszerezése
- IKT eszközök készségszintű alkalmazásának fejlesztése
- A konstruktív munkaformák alkalmazásával a szociális kompetenciák fejlesztése

Az IKT által támogatott tanulásszervezési módok:
- Csoportmunka
- Pármunka-tanulópár
- Egyénre szabott munka
- Részben egyénre szabott munka
- Önálló munka

A digitális pedagógiai módszertan többszintű differenciálásra is lehetőséget biztosít, amelynek a következők a megvalósulási formái:
- Mennyiségi differenciálás
- Minőségi differenciálás
- Tanulási követelmények differenciálása

Ajánlott óratípusok:
- Új ismeretanyag feldolgozása
- Alkalmazás-gyakorlás
- Összefoglalás, ellenőrzés-diagnosztikus mérés

Alkalmazására szánt feladattípusok:

- Problémamegoldó csoportfeladatok
- Alkotó feladatok
- Felfedező, kutató feladatok
- Érvelésre-vitára alkalmas feladatok
- Ellenőrzés, értékelés

Egyéb kiemelt feladatunk

Kiemelt feladatunknak tekintjük a környezeti nevelést és az egészséges életmódra való nevelést, melynek céljait, feladatait egészségnevelési és környezeti nevelési tervünk részletesen tartalmazza.
A hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása érdekében felhasználjuk a kerettanterv által megemelt órakereteket (egyéni felzárkóztatás).
A tehetséggondozás színterei és a tanórák (egyéni képességeikhez igazodó differenciálás) a tanórán kívül szervezett különféle szakkörök, fakultációs csoportok, előkészítők, szabadidős foglalkozások.

1. Iskolánk által választott kerettantervek és azok bevezetésének folyamata

1. Tantervek

Intézményünk helyi tantervét szóló 5/2020. (I. 31.) számú Kormányrendelet által jóváhagyott Nemzeti Alaptantervhez jóváhagyott kerettanterv alapján készítette el.

1. Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára
2. Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára

Tananyagtartalom elérése: https://dozsa-duj.hu/dokumentumtar-2/

Az iskola egyes évfolyamain az elkövetkező tanévekben az alábbi tantervek alapján folyik az oktatás:

- 5/2020. Kormányrendelet által jóváhagyott NAT-hoz illeszkedő kerettanterv
- Az OM által 2004-ben jóváhagyott Képességfejlesztő és értékőrző kerettanterv (KÉK), melyet az 51/2012. kerettantervi rendeletben újra akkreditáltak

2. A választott kerettanterv által meghatározott kötelező tanórai foglalkozások, és a szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezései, óraszámai

2.1 Az 1-4. évfolyamon alkalmazott kötelező és választható tantárgyak óraszámai

Értékközvetítő- és Képességfejlesztő Program óraszámai					
	Tantárgy	**1. évf.**	**2. évf.**	**3. évf.**	**4. évf.**
A	Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5
	Idegen nyelvek				2
	Matematika	4	4	4	4
	Etika/Hit- és erkölcstan	1	1	1	1
	Természetismeret	0	1	1	1
	Emberismeret	1	0	1	
	Ének-zene, furulyázás	1	2	1	2
	Vizuális kultúra és néprajz	2	1	2	1
	Barkácsolás	1	1	1	1
	Digitális kultúra			1	1
	Testnevelés és néptánc	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1
	Kötelező óraszám	**22**	**22**	**22**	**23**
B	**Szabadon tervezhető órákból**				
	Idegen nyelv	1	2	2	
	Báb és színjátszás	1			
	Magyar nyelv és irodalom				1
	Emberismeret				1
C	**Maximális órakeret**	**24**	**24**	**24**	**25**
D	Csoportbontással megnövelt óraszám	6	6	7	7
E	**Összes óraszám**	**30**	**30**	**31**	**32**
G	Tervezhető további időkeret (egyéb foglalkozás, napközi)	22	22	21	23
H	**Az osztályok számára engedélyezett időkeret**	**52**	**52**	**52**	**55**
I	NKT.27.§(5) értelmében kötelezően biztosított időkeret tehetség-gondozásra és felzárkóz-tatásra (egyéni fejlesztés 1-3 fős csoportokban)	1	1	1	1
J	**Összesen felhasználható időkeret**	**53**	**53**	**53**	**56**

Emelt nyelvi képzés óraszámai (nyelvi tagozat)					
	Tantárgy	**1. évf.**	**2. évf.**	**3. évf.**	**4. évf.**
A	Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5
	Idegen nyelvek				2
	Matematika	4	4	4	4
	Etika/Hit- és erkölcstan	1	1	1	1
	Környezetismeret	0	0	1	1
	Ének-zene	2	2	2	2
	Vizuális kultúra	2	2	2	1
	Technika és tervezés	1	1	1	1
	Digitális kultúra			1	1
	Testnevelés	5	5	5	5
	Kötelező óraszám	**22**	**22**	**22**	**23**
B	**Szabadon tervezhető órákból**				
	Idegen nyelv	1	2	2	1
	Magyar nyelv és irodalom	1			1
C	**Maximális órakeret**	**24**	**24**	**24**	**25**
D	Csoportbontással megnövelt óraszám	2	3	4	5
E	**Összes óraszám**	**26**	**27**	**28**	**30**
G	Tervezhető további időkeret (egyéb foglalkozás, napközi)	26	25	24	25
H	**Az osztályok számára engedélyezett időkeret**	**52**	**52**	**52**	**55**
I	NKT.27.§(5) értelmében kötelezően biztosított időkeret tehetséggondozásra és felzárkóztatásra (egyéni fejlesztés 1-3 fős csoportokban)	1	1	1	1
J	**Összesen felhasználható időkeret**	**53**	**53**	**53**	**56**

Az 5-8. évfolyamon alkalmazott kötelező és választható tantárgyak óraszámai Normál képzés és emelt nyelvi képzés óraszámai					
	Tantárgy	**5. évf.**	**6. évf.**	**7. évf.**	**8. évf.**
A	Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	3
	Matematika	4	4	3	3
	Történelem	2	2	2	2
	Állampolgári ismeretek				1
	Etika/Hit- és erkölcstan	1	1	1	1
	Természettudomány	2	2		
	Kémia			1	2
	Fizika			2	1
	Biológia			2	1
	Földrajz			1	2
	Első élő idegen nyelv (angol/német)	3	3	3	3
	Ének-zene	2	1	1	1
	Vizuális kultúra	1	1	1	1
	Technika és tervezés	1	1	1	
	Digitális kultúra	1	1	1	1
	Testnevelés	5	5	5	5
	Közösségi nevelés	1	1	1	1
	Kötelező óraszám	**27**	**26**	**28**	**28**
B	**Szabadon tervezhető órákból**				
	Matematika			1	1
	Magyar nyelv és irodalom			1	1
	Hon- és népismeret		1		
	Dráma és színház	1	1		
C	**Maximális órakeret**	**28**	**28**	**30**	**30**
	Emelt nyelvi képzés engedélyezett óraszáma	2	2	2	2
D	**Csoportbontással megnövelt óraszám**	**8**	**8**	**8**	**8**
E	**Összes óraszám**	**38**	**38**	**40**	**40**
G	Tervezhető további időkeret (egyéb foglalkozás, napközi)	12	13	16	16
H	**Az osztályok számára engedélyezett időkeret**	**51**	**51**	**56**	**56**
I	NKT.27.§(5) értelmében kötelezően biztosított időkeret tehetséggondozásra és felzárkóztatásra (egyéni fejlesztés1-3 fős csoportokban)	1	1	1	1

J	**Összesen felhasználható időkeret**	**52**	**52**	**57**	**57**

A kötelező és választható tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyagát az egyes tantárgyakhoz tartozó helyi tantervek tartalmazzák részletesen, lebontva az egyes évekre, melyek a pedagógiai programunk részét képezik.
https://dozsa-duj.hu/dokumentumtar-2/

3. A tankönyvek, tanulmányi segédletek kiválasztásának elvei

A tankönyvek, segédletek kiválasztásának elveit 16/2013. (II. 28.) EMMI rendelet alapján állítottuk össze.
Elsődleges szempontunk, hogy a kerettanterv alapvető célkitűzéseinek 100%-ban feleljen meg: motiválja a tanulót a tanulásra, fejlessze mindazokat a készségeket, amelyek a tudás megszerzéséhez szükségesek, használjon olyan munkáltató és gyakorlati feladattípusokat, amelyek megkönnyítik a tananyag elsajátítását.
Kizárólag olyan tankönyvet használunk a pedagógiai munkánk során, melyet a tankönyvpiac rendjéről szóló 2001. évi XXXVII. törvényben meghatározottak szerint nyilvánítottak tankönyvvé és szerepel a hivatalos tankönyvjegyzékben.
Figyelünk arra, hogy intézményünk egyes programjaihoz kidolgozott helyi tantervünk megvalósításához egy adott tantárgyat 1-4. osztályig, illetve 5-8. osztályig ugyanabból a tankönyvcsaládból tanítsunk.
Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges tanulói taneszközöket az ott tanító pedagógusok, illetve a szakmai munkaközösségek határozzák meg, melyek használata egységesen érvényes minden pedagógusra.
Mindezeken kívül a kiválasztásnál figyelünk még az alábbiakra is:

- A taneszköz minősége, megjelenése legyen alkalmas a diákok esztétikai érzékének fejlesztésére, nevelje a diákokat igényességre, precíz munkavégzésre, a taneszköz állapotának megóvására.
- Legyenek korszerűek: a jól bevált tanítási módszerek mellett érvényesítsék az adott tudomány legújabb eredményeit.
- Világos, logikus felépítésükkel és igényes, a korosztály számára érthető nyelvezetükkel segítsék a tananyag elsajátítását.
- A tanulnivalót az eredményes elsajátításhoz szükséges részletességgel tárgyalják.
- Változatos, többféle munkaformát (egyéni, páros, csoportos) alkalmazó feladataik tegyék lehetővé a képességfejlesztést és a differenciált oktatást.
- A tantárgyi integráció megvalósításával fektessen hangsúlyt más kompetenciaterületek (elsősorban a szövegértés és matematikai logika) fejlesztésére is.
- A tantárgyi kereteken belül a korosztály tapasztalatait, jellegzetes problémáit a középpontba helyezve, a tanulókat önálló véleményalkotásra ösztönözve adjanak teret az önismeret és az érzelmi intelligencia fejlesztésének, az erkölcsi nevelésnek.
- Kezeljék kiemelten a vizuális elemeket. Képeik, ábráik segítsék az információk

megértését, gazdagítsák azok tartalmát.

- A taneszközök legyenek egymásra épülő tantárgyi rendszerek, tankönyvcsaládok, sorozatok tagjai, amelyekhez megfelelő nyomtatott kiegészítő taneszközök állnak rendelkezésre (pl. munkafüzet, tudásszintmérő feladatlapok).
- A taneszközöket egészítse ki olyan digitális tananyag, amely interaktív táblán segíti az órai munkát feladatokkal, valamint olyan digitális hozzáférés, amely segíti a diákok otthoni tanulását az interneten elérhető tartalmakkal.

A 16/2013. (II.28.) EMMI rendelet 27. § alapján az alábbi szempontokat vesszük még figyelembe:
(1) A tankönyvrendelést oly módon kell elkészíteni, hogy
– a tankönyvtámogatás, a tankönyvkölcsönzés, a tankönyv tanórán kívüli elhelyezése – az iskola minden tanulója részére biztosítsa a tankönyvhöz való hozzájutás lehetőségét.
(2) Amennyiben a hivatalos tankönyvjegyzéken a matematika műveltségterület kivételével bármely tantárgy, műveltségterület vonatkozásában van olyan tankönyv, amelyet az e rendeletben a tartós tankönyvre meghatározott szabályok alapján hagytak jóvá és az ilyen tantárgyhoz vagy műveltségterülethez az iskola tankönyvet rendel, az iskola a tankönyvrendelés során a tartós tankönyvek közül választ.

A tankönyvek, taneszközök térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettségei
A köznevelési törvény 46. § (5) bekezdése rendelkezik arról, hogy 2013. szeptember 1-jétől az elsőtől a nyolcadik évfolyamig az állam biztosítja, hogy a tanuló számára a tankönyvek térítésmentesen álljanak rendelkezésre felmenő rendszerben.
A térítésmentes tankönyvellátást első alkalommal a 2013/2014. tanévben az első évfolyamra beiratkozott minden tanuló számára biztosítja az állam.
2017. szeptember 1-jétől a rendelet módosítása értelmében 1-9. évfolyamig minden tanuló ingyenesen kapja a tankönyveket.[3]

Az ingyenes tankönyvellátást intézményünk az iskolától történő tankönyvkölcsönzéssel, használt tankönyvek biztosításával, valamint a tankönyvek vásárlásához nyújtott központi támogatás igénybevételével tudja biztosítani.
Iskolánk biztosítja, hogy a napközis és a tanulószobai foglalkozásokon megfelelő számú tankönyv, illetve segédeszköz álljon a tanulók rendelkezésére.

[3] A Kormány 1265/2017. (V.29.) határozata értelmében.

4. NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

Erkölcstan oktatás

A nemzeti köznevelésről szóló törvény rendelkezései szerint iskolánkban az erkölcstan oktatása az iskola 1-8. évfolyamán az a kerettantervi rendeletben megjelent erkölcstan tantárgy oktatásához kapcsolódó kerettanterv alapján kötelező tanórai keretben történik. Az erkölcstan tantárgy anyagához 1-4. osztályban a Magyar nyelv és irodalom, Ember és társadalom, Életvitel és gyakorlat, valamint Művészetek műveltségterületének azok a fejlesztési követelményei és közműveltségi tartalmai az irányadók, amelyek az életkori sajátosságoknak megfelelő beszélgetési témákat, magatartásmintákat, életvezetési szokásokat közvetítik. A tantárgy oktatását az osztálytanítók végzik, a tanórák szervesen beépülnek a tanulók mindennapi órarendjébe

Az 5-8. évfolyamon az erkölcstan tantárgyra az Ember és társadalom műveltségterület Erkölcstan, etika közműveltségi tartalmai érvényesek.

A tantárgy oktatását erkölcstan tanítására képesített pedagógus végzi, a tanórák itt is az órarend részét képezik.

Etika/ Hit- és erkölcstan oktatása

A köznevelési törvény lehetővé teszi a szülők számára, hogy számukra az iskolai erkölcstan oktatás helyett az iskolai keretek között szervezett hitoktatást válasszák. Ennek tartalmáról és a foglalkozás megszervezéséről az adott egyház képviselője, hitoktatója jogosult dönteni.

Intézményünk a jogi szabályozásnak megfelelően felmenti az erkölcstan órák látogatása alól azokat a tanulókat, akik részére a szülők az egyházak által szervezett hit- és erkölcstan oktatáson való részvételt választották.

Egész napos iskola

Az általános iskola rendelkezéseinek megfelelően egész napos iskolaként is működhet. Az egész napos iskola olyan iskolaszervezési forma, amelyben a tanórai és egyéb foglalkozásokat az iskola délelőtt és délután, egyenletesen szétosztva 16 óráig szervezi meg az intézmény elfogadott pedagógiai programja szerint. Ez a tanulásszervezési forma lehetővé teszi mind a felzárkóztatás, mind a tehetséggondozás sajátos tevékenységeit, így támogatva a képességfejlesztés hatékony pedagógiai eljárásait. A kötelező tanórákon túli foglalkozások teret adhatnak a művészeti nevelésnek, a testmozgásnak vagy más, az iskola arculatához illő szakköri és egyéb foglalkozásoknak, illetve az önálló tanulásnak.

Intézményünkben alsó tagozaton iskolaotthonos forma mellett működik az egész napos iskola rendszere. Itt tanulóink számára biztosítjuk az egyenletes terhelést azáltal, hogy a kötelező tanórai foglalkozások, a választott foglalkozások, a képességfejlesztés, felzárkóztatás, és a szabadidős tevékenységek egyenletes elosztásban szerepelnek a napi órarendben.

Minden elsős kisgyerek két tanítóval kezdi tanulmányait, akik a tantárgyakat – szakmai tapasztalataik, tudásuk és hajlandóságuk szerint - egymás között megosztva tanítják. Ez a tantárgyak tekintetében úgy realizálódik, hogy egyikük a *humán blokkért* (magyar nyelv és irodalom, ének-zene, rajz), míg kollégája a *matematikai és természettudományos blokkért* (matematika, környezet- vagy természetismeret, technika és tervezés, testnevelés) felelős.

Ez a szisztéma lehetőséget ad a tanítóknak arra, hogy saját tantárgyaikat professzionálisan, a korszerű tartalmakat és formákat megismerve, magukat folyamatosan tovább képezve tanítsák.
Az iskolaotthonos munkaforma felépítésének és pedagógiai programunk célkitűzéseinek harmóniája ad lehetőséget arra, hogy a felzárkóztatás és tehetséggondozás mint alapvető tanítói feladat olyan jól valósuljon meg, hogy évismétlésre csak abban az esetben kerüljön sor, amikor az eredménytelenséget a munka megtagadása eredményezi. Versenyeredményeink városi, megyei és országos szinten is kiemelkedők.
A tantárgyak blokkokra való felosztásának nagy előnye még az is, hogy a különböző programok szerint és más-más évfolyamokon tanító pedagógusok szakmai műhelyként működjenek, tapasztalataikat egymásnak átadják, tartalmi és módszertani egységességre törekedve őrizhessék meg sajátos pedagógiai arculatukat.

Természettudományos nevelés
Iskolánk kiemelt feladatnak tartja a tanulók természettudományos kompetenciájának fejlesztését.
Ennek érdekében az alábbi tevékenységeket valósítjuk meg:

Alsó tagozaton
A tantárgyi oktatás keretén belül az alábbi módszerekkel érjük el, hogy tanulóink megértsék és megszeressék a természettudományokat.
- természeti jelenségek közös megfigyelése
- az élő természet vizsgálata kirándulások szervezésével
- közelben lévő állattenyészet meglátogatása
- projektek, témahetek szervezése

Felső tagozaton
- Természettudományos gyakorlatok beemelése a választott tantárgyak közé
- Megemelt kémia és biológia óraszámú oktatás
- Az érdeklődő tanulók számára szakkör szervezése
- Kiemelt tehetségek fejlesztése, versenyeztetése
- Kísérletezés, mint munkamódszer
- Kirándulások szervezése a természet megfigyelése szempontjából
- Témahetek, projektek szervezése a környezetvédelem, természetvédelem témában

Mindennapos testnevelés
A mindennapos testnevelést a Nkt. 27.§ (11) szerint valósítjuk meg.

A művészeti nevelés
Iskolánk nem művészeti iskolaként működik. A tantervben szereplő művészeti tantárgyak oktatása mellett az Értékközvetítő és képességfejlesztő programban tanulóink néptánc és furulya-oktatásban is részesülnek.
Emellett a délutáni foglalkozások keretén belül lehetőségük van énekkari foglakozáson részt venni.
A Wesley-Da Capo művészeti iskola által hangszeres oktatásban és vizuális oktatásban részesítjük tanulóinkat.

Idegennyelv-oktatás
Iskolánkban minden tanuló részére biztosítjuk egy idegen nyelv tanulásának a lehetőségét, német vagy angol nyelvből.
A nyelvi tagozatos és ÉKP osztályainkban 1. osztálytól, kezdik a gyermekek az idegen nyelv tanulását. Figyelünk arra, hogy a kezdeti időszakban a szóbeliségre helyezzük a hangsúlyt. Minden osztályunkban csoportbontásban tanulnak, ezzel segítjük elő a nyelvtanulás hatékonyságának a növelését.
Felső tagozaton biztosítjuk a tehetséges és nyelvvizsgára készülő tanulóinknak az egyéni fejlesztési lehetőséget a választható foglalkozások terhére. Továbbá szakköri formában a második idegen nyelv tanulására is lehetőséget adunk.

Az emelt szintű képzési forma
Intézményünkben emelt szintű képzés angol és német nyelvből folyik a negyedik évfolyamtól a tagozatos osztályainkban. A 2024-2025-ös tanévben induló első osztályainkból felmenő rendszerben nívó csoportokat alakítunk ki, melynek megvalósítása a 2027-2028-as tanévtől lesz esedékes.

5. Mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja
A Nkt. 27.§ (11) szerint:

„(11) Az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban azokban az osztályokban, melyekben közismereti oktatás is folyik, azokon a tanítási napokon, amelyeken közismereti vagy szakmai elméleti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést legalább napi egy testnevelés óra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra
a) a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatásszervezési formákkal, műveltségterületi oktatással,
b) iskolai sportkörben való sportolással,
c) versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel váltható ki.
(11a) Amennyiben a testnevelésóra keretében megvalósított úszásoktatás infrastrukturális feltételei a nevelési-oktatási intézményben nem állnak rendelkezésre, akkor heti egy alkalommal legfeljebb két testnevelésórát egy tanítási napon összevonva lehet megszervezni.
Intézményünk egy tornateremmel és egy tornaudvarral rendelkezik. Ezek a feltételek nem elegendőek a heti 5 testnevelés óra órarendszerinti megtartására.

Alsó tagozaton
az iskolaotthonos oktatás nem teszi lehetővé a testnevelés órák kiváltását sportköri tevékenységgel.
Így az egyes tagozatok között az alábbi módon szervezzük meg a testnevelés órákat:
- Angol és német tagozaton (a és b osztályok): heti 2 testnevelés órát a tornateremben tartunk, a fennmaradó heti 2 óra helyszíne a sportudvar jó időben.
- ÉKP tagozaton (c osztályok): heti 5 testnevelés órából 1 óra néptánc oktatás, a fennmaradó négy órából heti 2 testnevelés órát a tornateremben tartunk, a fennmaradó heti 2 óra helyszíne a sportudvar jó időben.
- Az alsó tagozaton 3. osztályban úszásoktatás folyik a fenntartó szervezése alapján.

Felső tagozaton
Élünk a sportszakkör megszervezésének lehetőségével. Tehetséggondozást végzünk heti 1 órában.
Azok a tanulók, akik versenyszerűen sporttevékenységet folytatnak, egyesületi tagsággal és versenyengedéllyel rendelkeznek az év eleji felmérés után mentességet kapnak heti 2 testnevelés óra alól.

6. Választható tantárgyak, foglalkozások

Iskolánk a tanórán kívüli órakeretből választható foglalkozásokat szervez, melyek az alábbi célokat szolgálják:

a) a tanulók segítése az egyéni felkészülésben
b) a lemaradó, felzárkóztatásra szoruló gyermekek segítése a felzárkózásban
c) a középiskolai felvételire való felkészülés intenzív támogatása
d) a tehetségek kibontakoztatásának segítése az alábbi képességterületeken: logikai-matematikai, természeti, nyelvészeti, térbeli-vizuális, testi-kinesztikus

A választható foglalkozások megnevezése iskolafokonként a célok szerint:

Alsó tagozat

- Nem iskolaotthonos formában tanulók részére:
  Napközis foglalkozás szervezése, mely magában foglalja a tanulók helyes szabadidő eltöltésének megtanítását, az egyéni felkészülés segítését, az egyéni fejlesztést, felzárkóztatást.
  A napközi foglalkozások időtartama: utolsó tanítási órát követve délután 4 óráig tart.
- Iskolaotthonos formában tanulók részére:

  Ez a szervezeti forma magában foglalja a differenciált foglalkozást, egyéni fejlesztést, tehetségek segítését, az egyéni tanulás megtanítását a napi rendszerbe ágyazott szabadidős tevékenységek során.
  A tehetség kibontakoztatása céljából szervezünk minden alsós tanuló számára:
  = komplex tehetségfejlesztő szakkört,
  = énekkart
  = táblajáték szakkört, melyekre a tanulók fakultatív módon jelentkezhetnek.

Felső tagozat
A felső tagozaton tanuló diákok napi rendjében elkülönülnek a tanórák és a tanórákon kívüli foglalkozások. A napi tanórába betervezett foglalkozások minden tanuló számára kötelezőek.
Ezeken felül az alábbi tanórán kívüli foglalkozásokat szervezzük a számukra:

a) Tanulószobai foglalkozás
   5-6. évfolyam és a 7-8. évfolyam számára napi 2-2 órában. Mindegyik csoportban tanuló diák munkáját pedagógus segíti. A napi felkészülésükhöz iskolánk könyvtára áll rendelkezésre. Amennyiben informatikai eszközök szükségesek a felkészüléshez, ebben az esetben informatika termünkben használhatják az eszközöket.

b) Egyéni fejlesztés
Azoknak a tanulóknak, akik számára a fejlesztés javasolt utazó gyógypedagógusunk a tanórák alatt tart fejlesztő foglalkozást.
Ezeken felül matematikából, szövegértésből és idegen nyelvekből a szaktanárok kiscsoportban (max: 3 fő) fejlesztő foglalkozásokat szerveznek.

c) Középiskolai előkészítő
7. osztály második félévétől kezdve a felvételi idejéig a szaktanárok heti 1 órában középiskolai felvételi előkészítőt szerveznek az írásbeli vizsga felvételi tantárgyaiból (matematika, magyar) osztályonként.

d) Tehetségfejlesztés
Kis csoportokban nyelvi fejlesztést, nyelvvizsgára való felkészítést szervezünk elsősorban a tagozati szinten tanuló gyermekek számára, de természetesen más érdeklődő tanuló is részt vehet ezeken a felkészítőkön.
Matematika-logika képességfejlesztés támogatása érdekében a matematika iránt érdeklődő és tehetséget mutató diákok számára szervezünk szakköri foglalkozásokat 5-6. és 7-8. osztályos korcsoportban.
A természettudományos oktatás támogatása érdekében a kiemelkedő tehetségek számára szervezzük meg 5-6. évfolyamon a Természet közelről és távolról elnevezésű szakkörünket.
7-8. osztályban pedig komplex természettudományos-természetvédelmi-környezetvédelmi kutató szakkört szervezünk, ahol rávezetjük tanulóinkat az önálló kutatásra is.
A művészeti készségek fejlesztése céljából énekkart szervezünk 5-8. évfolyam számára.

A térbeli-vizuális készségek fejlesztése céljából pedig rajz-festészet szakkörön tanulhatják meg a tehetséges tanulók a különböző technikákat, melyeken készült műveik iskolánk folyosógalériáján tekinthetők meg.

Azoknak a tanulóknak, akik esetében a motiváció hiányzik a teljesítményhez vagyis alulteljesítő tehetségeknek számítanak, komplex tehetségfejlesztő szakkört szervezünk. Témájában összefogja a matematika-történelem-dráma-informatika területeket.

7. A tanuló munkájának ellenőrzési, értékelési módja, magatartás, szorgalom minősítésének elvei

A tanítási-nevelési-tanulási folyamat értékelése

Iskolai életünk fontos, kiemelt része az értékelés, amely a tanítási-tanulási folyamat minden mozzanatára kihat.
Az értékelés külső szabályozó szerepet tölt be a személyiségfejlesztésben. Az értékelés viszonyítás a követelményekhez, a társakhoz, az egyén korábbi teljesítményéhez.
Az értékelés nélkülözhetetlen az oktatás folyamatában, hiszen ez által a tanulók folyamatos visszajelzést kapnak teljesítményük minőségéről. Tájékoztatja a tanárt munkája eredményéről, a tanulót az elért eredményeiről.

Az értékelés alapelvei

- személyre szóló legyen,
- fejlesztő, ösztönző jellegű legyen,
- folyamatos legyen,
- az iskolai követelményrendszerre épüljön,
- álljon összhangban pedagógiai programunk alapelveivel,
- legyen tárgyszerű (mik az erős pontok, melyek a gyengeségek, hogyan lehetséges a javítás)
- segítse a tanulók önismeretének fejlődését, adjon lehetőséget az önnevelésre,
- legyen mindig szeretetteljes, elfogadó,
- ne legyen megtorló, fegyelmező jellegű,
- biztosítsa a szóbeli és írásbeli értékelés egészséges arányát,
- segítse az iskola oktatási, nevelési céljainak elérését
- tartalma legyen komplex: a pozitívumok és negatívumok együttes megjelölését tartalmazza.

Az értékelés típusai

Munkánk során az értékelés mindhárom típusát használjuk. A tanulói teljesítmények értékelése a különböző időpontokban és periódusokban más-más célból, jellemzők alapján történik.

- D i a g n o s z t i k u s (helyzetfeltáró) értékelés
  - = Célja: a különböző pedagógiai döntések, beavatkozások, fejlesztések előtt a pedagógusok részletes információkat szereznek arról, hogy a tanulók milyen feltételekkel kezdik a nevelés-oktatás adott szakaszát, megfelelnek-e az elvárásoknak, melyek azok a területek, ahol lemaradtak a tanulók, ahol kiemelkedők.
  - = Megvalósítás: az 5. évfolyamon nyelvi-irodalmi és matematikai bemeneti mérés
  - = Tulajdonsága:
    - ≡ a pedagógusnak fontos információkat ad a helyzetfelméréshez, a csoport és az egyén tanulási folyamatának tervezéséhez
    - ≡ lehetőséget ad a pedagógus saját munkájának korrekciójára

- F o r m a t í v (fejlesztő) értékelés
  - = Célja: a folyamat közbeni irányítás, segítés.
    Nem minősítést, ítélkezést jelent az értékelés, hanem a tanulási sikerek megerősítését, a tanulási hibák és nehézségek differenciált feltárását, ami lehetővé teszi a korrekciót a nevelési-oktatási célok területén.
  - = Tulajdonsága:
    - ≡ segítő, formáló funkciója van
    - ≡ célokhoz és követelményekhez viszonyított
    - ≡ a tanítási-tanulási folyamat közben kerül rá sor
    - ≡ jelzi az elért tudásszintet
    - ≡ felhívja a figyelmet a lassúbb haladásra, a lemaradásra
    - ≡ segíti a tanulási –tanítási folyamat alakítását, a beavatkozást a tanuló és a tanár részéről
    - ≡ a formatív értékeléssel a tanuló tudását értékeljük, de nem osztályozzuk

- Szummatív (összegző, minősítő) értékelés
  - = Célja: Az összegzés, a záró minősítés, egy-egy nevelési- oktatási szakasz záróaktusa.
    Ebben az értékelési formában a tanulót a teljesítménye alapján kategóriákba soroljuk, minősítjük.
    Megvalósítás: az 8. évfolyamon „próbafelvételi" magyarból és matematikából
  - = Tulajdonsága:
    - ≡ minősíti a tanulót
    - ≡ az eredmények megállapítása és regisztrálása a cél
    - ≡ eredménye normál eloszlást mutat
    - ≡ szűrőként szolgál továbblépés esetén
    - ≡ a minősítés visszahathat az iskolára, a társadalmi presztizsét is meghatározhatja
  - = Hátránya:
    - ≡ nem nyújt segítséget a hiányos tudás korrigálásához
    - ≡ elzárja az utat a továbbhaladás elől
    - ≡ osztályozzuk

A tanulók tanulmányi munkájának értékelése

A tanulmányi munka folyamatos ellenőrzése és értékelése elengedhetetlenül fontos feladata az iskolai oktató-nevelő munkának.

A tanulmányi munka ellenőrzésénél, értékelésénél az előírt követelmények teljesítését a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján mérjük.
A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a tantárgyak esetében a következő:
Az 1. évfolyamon félévkor és év végén, valamint a 2. évfolyamon félévkor a pedagógusok szövegesen értékelik a tanulók teljesítményét
Ennek megfelelően az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul. A második évfolyam végén és a magasabb évfolyamokon félévkor és év végén a tanuló értékelése osztályzattal történik.
Az 1. évfolyamon félévkor és év végén, valamint 2. évfolyamon félévkor a „kiváló, jó, megfelelő, ill. felzárkóztatásra szorul" minősítést az értékelőlapok alapján is meghatározhatják a nevelők.
Félévkor és év végén a pedagógusok minden gyermekről értékelő lapot töltenek ki. Az értékelési szempontok nemcsak egy-egy tantárgyra, hanem a gyermek egész személyiségének fejlődésére koncentrálnak.

Tartalmazzák:
- a tanulást befolyásoló tényezők fejlettségének
- a tanulási technikák szintjeinek
- a kommunikációs és olvasási képességek
- a számolási és matematikai képességek
- a művészeti és mozgásos tevékenységek értékelését és
- érzelmi életének
- társas kapcsolatainak fő jellemezőit.

Az értékelő lapok az optimális szintet röviden tartalmazzák, az ahhoz és önmagához viszonyított fejlődés együtt jelenik meg, több alternatíva közül választva.
Az egyes tantárgyak értékelése a Kréta mondatbankja alapján történik.
A tanítók félévkor és év végén maguk döntik el, hogy a **szöveges értékelés** mely műfaját alkalmazzák.
Választhatnak, hogy közösen kidolgozott, előre meghatározott, nyomtatott skála szerinti értékelőlapot töltenek ki, vagy előzetes szempontok alapján, szabadon fogalmazott szöveget írnak.
Az értékelő lapok az optimális szintet röviden tartalmazzák, az ahhoz és önmagához viszonyított fejlődés együtt jelenik meg, több alternatíva közül választva.
Az értékelő lapon a tantárgyak, szociális kompetenciák mellett általában 3-5 értékelési kategória áll. A tanító megjelöli a felsorolt minősítések közül azt, amit igaznak, megfelelőnek tart.
Az értékelési szempontok nemcsak egy-egy tantárgyra, hanem a gyermek egész személyiségének fejlődésére koncentrálnak.
2. osztály évvégétől a tanulók tanulmányi előmenetelét érdemjeggyel is értékeljük.
Az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni.

Az első osztály végén az évfolyamismétlésre történő utasítás csak a szülő kezdeményezésére, kérelmére történhet, kivéve, ha az évfolyamismétlésre a tanítási órákról való távollét miatt van szükség.

Iskolánkban emelt szintű idegen nyelv oktatása folyik. Az 1. évfolyamon, valamint a 2. évfolyamon félévkor a tanulók szöveges értékelést kapnak az angol és német nyelv tantárgyakban nyújtott teljesítményükről.
A 2-4. év végén, valamint 5-8. évfolyamokon félévkor és év végén a tanulók tanulmányi előmenetelét osztályzattal minősítjük. A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján határozzuk meg.
A félévi és évvégi jegyeket évközi jegyek átlaga alapján az alábbi szabályok betartásával határozzuk meg:
Súlyozott átlaggal számoljuk a jegyek éves értékét, ahol a témazáró dolgozatok 150 %-ot, míg a többi érdemjegy 100 %-ot ér.
A súlyozott átlag értéke szerint az alábbi módon állapítjuk meg az osztályzatokat:

Lefelé kerekítés határai	Pedagógus mérlegelése alapján	Felfelé kerekítés határai
1,00 – 1,60	1,61 – 1,74	1,75 – 2,00
2,00 – 2,50	2,51 – 2,74	2,75 – 3,00
3,00 – 3,50	3,51 – 3,74	3,75 – 4,00
4,00 – 4,50	4,51 – 4,74	4,75 – 5,00

Erkölcstan, dráma és színház tantárgyak értékelése

Az erkölcstan alapvető *feladata* az erkölcsi nevelés, a gyerekek közösséghez való viszonyának, értékrendjüknek, normarendszerüknek, gondolkodás- és viselkedésmódjuknak a fejlesztése, alakítása.
A tantárgy sajátosságánál fogva nem ismeretátadáson alapul, éppen ezért az értékelésénél a szöveges módon való értékelést alkalmazzuk.

Értékelési szintek:
- *jól megfelel*
- *megfelelt*
- *nem felelt meg*

Dráma és színház

A dráma és színház tanítása olyan művészeti és művészetpedagógiai tevékenység, amelynek célja az élményeken keresztül történő megértés, valamint a kommunikáció, a kooperáció, a kreativitás fejlesztése, az összetartozás érzésének erősítése. A dráma és színház kreatív folyamata szolgálja a tanulók ön- és társismeretének gazdagodását, segíti az oldottabb és könnyebb kapcsolatépítést és kapcsolatfenntartást.

Értékelési szintek:
- *jól megfelel*
- *megfelelt*
- *nem felelt meg*

Szövegértés-szövegalkotás értékelése

Azokban az osztályokban, ahol a magyar nyelv és irodalom tantárgyat a kompetencia alapú programtanterv szövegértés-szövegalkotás teljes tanórai lefedettségével tanítjuk, a tantárgyat egy jeggyel értékeljük a félévek végén alsó tagozaton.
Ennek okai a következők:
A szövegértés-szövegalkotás programcsomagban nem különülnek el az irodalom és nyelvtani ismeretek. A tanórákon a tanulók komplex fejlesztése folyik, leíró nyelvtant nem tanulnak. A nyelvtani ismeretekkel szövegkörnyezetben ismerkednek meg és az alkalmazása is szövegalkotás formájában történik.
A továbbtanuláskor jelezzük a felvételi lapon a két tantárgy integrációját, jelezve a középiskola számára, hogy a nyelvtani jegy nem a szokásos értelemben vett leíró nyelvtani ismereteket takar.

Az értékelés módjai

Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők:
- *kitűnő (dicséretes 5),*
- *jeles (5),*
- *jó (4),*
- *közepes (3),*
- *elégséges (2),*
- *elégtelen (1)*

Minden tanuló munkáját havonta legalább 2 érdemjeggyel kell értékelni. A heti egy órás tantárgyaknál a tanulók munkáját havonta legalább 1 érdemjeggyel kell értékelni.
Az egyes témakörök végén a tanulók a tananyagról és fő követelményeiről átfogó témazáró dolgozatban adnak számot.
A közismereti tantárgyak esetében a tanulók szóbeli kifejezőkészségének fejlesztése érdekében egy-egy témakörön belül minden tanuló legalább egyszer feleljen szóban.
Az ének-zene, a rajz, a digitális kultúra, a technika és tervezés tantárgyakból legalább félévente egyszer valamilyen gyakorlati tevékenységgel összekapcsolva.
A testnevelés követelményeinek elsajátítását csak gyakorlati tevékenység révén ellenőrizzük.

A tanulók által szerzett érdemjegyekről a szülőt a tárgyat tanító nevelő értesíti a tájékoztató füzeten és az elektronikus naplón keresztül. A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését elsősorban az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez mérik.

7.1 A sajátos nevelési igényű tanulók értékelése:

A befogadó nevelés akkor eredményes, ha az SNI tanuló a csoportjával együtt tud haladni az iskolai pályafutása során. Ennek minden feltétele megteremthető a gyermek egyéni sajátosságainak figyelembe vételével, azaz a differenciált tanórai munkáltatással, habilitációs fejlesztéssel és az egyéni haladási tempó szerinti értékeléssel:

- a tananyag kiválasztásában
- az adekvát módszerek alkalmazásával
- az egyéni tanulási utak biztosításával és segítésével
- az értékelés személyre szabottságával

Az értékelés módjai:

1. **Egyéni képességekhez mért értékelés valamely tantárgyban vagy minden tantárgyban.** Az értékelés során az önmagához mért fejlődést, a tantárgy irányában mutatott szorgalmát javasolt figyelembe venni, ezáltal esélyt adni számára az iskola sikeres befejezéséhez. A buktatást ebben az esetben elkerülendőnek tartjuk.
2. **Mentesítés a helyesírás értékelése alól.** Általában a diszlexiás vagy diszgráfiás tanulók esetében alkalmazzuk, ha a zavarral együtt járó nyelvi helyesírási gyengeség hátrányt jelent számukra az iskolai értékelésnél, a vizsgákon, a továbbtanulásnál. Ebben az esetben kívánatos, hogy a helyesírás értékelésétől minden tantárgyban eltekintsenek.
3. **Mentesítés a magyar és az idegen nyelv írásbeli részének értékelése alól.** Ebben az esetben a tanuló szóbeli felelettel válthassa ki az írásbeli számonkérést.
4. **A szóbeliség előnyben részesítése az értékelés során.** A tanuló írásbeli munkáit ne vagy csak abban az esetben értékeljék, ha az nyilvánvalóan a tényleges tudását tükrözi.
5. **Az írásbeli számonkérés alóli mentesítés.** Csak szóban feleljen a gyermek, vagy a megírt dolgozatokat szóban egészítse ki.
6. **Mentesítés az idegen nyelv érdemjeggyel történő értékelése alól.** Ebben az esetben a tanuló a tanítási órán részt vesz, de érdemjegyet nem kap.
7. **Differenciált feladatadás a számonkérésnél.** Szöveges megfogalmazás helyett előkészített mondatkártyák, képek használata, összekötős feladatok, mennyiségi korlátok stb.

A hagyományos rendszerű mérés-értékelési rendszer a technika és a digitális kompetencia fejlesztésének szükségessége során kiegészül az IKT alapú mérés-értékeléssel, mely során az alábbi tevékenységeket alkalmazzuk:

IKT-val támogatott értékelési tevékenységek

A tanórán alkalmazott diagnosztikus, fejlesztő-formatív és szummatív célú pedagógiai ellenőrzési, értékelési, mérési eljárások és feladatok IKT eszközök és szolgáltatások alkalmazásával, támogatásával történő megvalósítása, elősegítve ezzel a NAT célkitűzéseinek megfelelően az egyénre szabott tanulási követelmények érvényesülését, a

differenciált tanulásszervezési eljárások elterjedését, valamint a hatékony és önálló tanulás kialakulását.
Az IKT-val támogatott mérési, értékelési módszerek alkalmazása a tanár és tanuló számára azonnali, egyénre szabott visszajelzést tesz lehetővé, támogatja a tanulók egyéni tanulási stratégiáinak kialakítását, illetve elősegíti a tanulók aktivitásának optimális kibontakozását, a digitális kultúra elterjedését.

Lehetőségek:
- számítógép segítségével kitöltött tesztek, más, értékelésre alkalmas feladatok megoldása (önértékelési, központi kiértékelési lehetőséggel)
- bemeneti (a tanóra elején) mérés (pl. annak megállapítására, hogy a tanulók felkészültsége megfelelő szintű-e az új tartalom befogadására, elsajátítására)
- fejlesztő célú mérés, értékelés (a tanóra során ellenőrző feladatok megoldása a továbbhaladás, illetve a megértés, elsajátítás szintjének ellenőrzésére)
- összegző, szummatív értékelési eljárások alkalmazása a tanulók teljesítményének, tudásszintjének mérésére
- számítógéphez kapcsolható audio-vizuális és/vagy multimédia eszközök (projektor, hangosítás, kamera, digitális fényképezőgép, stb.) igénybevétele a tanórán a mérési-értékelési folyamatban
- aktív tábla, szavazógépek alkalmazása.
- csoportos feladatmegoldás esetén egyéni teljesítmény értékelését lehetővé tévő eszközök, eljárások alkalmazása (szoftverek, hálózati megoldások, stb.)
- mérési, értékelési eljárásban internet, elektronikus kommunikáció igénybevétele (SDT, internetes feladatbankok, házi dolgozat, projektfeladat megoldása, távoli elérés, stb.)

A kompetenciamérések eredményének értékelése

Az intézmény a kompetenciamérésben elért eredményeket a tanulók fejlődésének és az oktató-nevelő munka eredményességének tükrében rendszeresen elemzi.
A 4.6.és 8.évfolyamon született tanulói eredmények értékelése a diákok egyéni fejlődését is célzó intézkedés.
Az értékelés az adott tanuló iskolai szaktantárgyi átlag teljesítményét negatív irányba nem változtathatja meg, amennyiben az eredményeket osztályzattal értékelik.
A kompetenciamérés eredményeinek értékelése, elemzése és közös értelmezése hozzájárul a tanulók egyéni fejlesztéséhez és az intézmény céljainak megvalósításához.

Újszerű tanulási eljárások értékelése

Témahét, projekt értékelése
A témahét és projektek zárása és a csoportok produktumainak bemutatása után következik a programot lezáró rész: az értékelés.
A témahét, projekt programjait kidolgozó és megvalósító pedagógusok levonják a tanulságokat a hétről. Megvizsgálják, hogy a kitűzött összes program megvalósult-e.
Sikerült-e a gyerekeket érdekeltté tenni, aktivitásukat, érdeklődésüket végig fenntartani.
A gyerekek körében véleménykutatást végzünk. Az értékelés kérdőív alapján történik.

Értékelés típusai:

1. *csoportértékelés:*

- A csoport minden tagja kitölti a csoport egész hetes munkájára vonatkozó értékelőlapot, melynek kiemelt szempontjai:
- A csoporttagok közötti együttműködés
- A létrehozott produktum
- A csoporttagok munkája

2. *önértékelés*

- A csoport minden tagja kitölti a saját munkájára vonatkozó értékelőlapot, melynek kiemelt szempontjai:
- A tanuló együttműködése a többi taggal
- A produktum létrehozásában való közreműködés

3. tanári értékelés

A témahétben és projektben résztvevő pedagógusok értékelik a csoportok munkáját egy értékelőlap kitöltése során. Az értékelőlap kiemelt szempontjai:

- Önálló munkavégzés
- Együttműködés
- Kreativitás
- Önbizalom
- Előadókészség
- Kitartás
- Produktumok tartalmi minősége
- Produktumok esztétikai minősége
- Anyaggyűjtés, információs háttér

7.2 A továbbhaladás, a magasabb évfolyamba lépés feltételei

- Az első évfolyamot előkészítő évfolyamként végezheti a tanuló, ha a megfelelő szakvélemény ezt indokolja, vagy a tanuló a tanulmányait legkésőbb a hetedik életévében megkezdte.
- Az a tanuló, aki a 8. életévében lép az első évfolyamra, nem járhat előkészítő évfolyamra.
- Az 1. évfolyamon a tanuló csak akkor nem léphet magasabb évfolyamba, ha azt a szülő kezdeményezi, kéri
- a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen meghaladja a 250 tanítási órát
- A 2-8. évfolyamon a tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben „A továbbhaladása feltételei” c. fejezetekben meghatározott követelményeket az adott évfolyamon a tanév végére minden tantárgyból teljesítette.
- A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor lép, ha az előírt tanulmányi követelményeket minden tárgyból legalább elégséges (2) minősítéssel teljesítette.
- A nem magyar anyanyelvű tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor lép, ha a számára előírt tanulmányi követelményeket minden tárgyból legalább elégséges (2) minősítéssel teljesítette.

A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 185. § (3) alapján az alábbi szempontokat is figyelembe vesszük:
„Ha az iskolai tanulmányok folytatását a magyar nyelv ismeretének hiánya vagy a külföldi és a magyar iskola követelményrendszere közötti eltérés gátolja, az iskola igazgatója – a szülő egyetértésével – az évfolyam megismétlését engedélyezheti úgy is, hogy a tanuló csak felzárkóztató foglalkozásokon és nyelvórákon vesz részt. A foglalkozások idejét, az annak keretében oktatott ismeretek körét, az ismeretek elsajátításáról történő számadást az igazgató állapítja meg."

- Ha a tanuló a 2-8. évfolyamon a tanév végén legfeljebb három tantárgyból elégtelen (1) osztályzatot szerez, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javító vizsgát tehet.
- A szülő kérésére legfeljebb egyszer a 2-8. évfolyam megismételhető.
- A magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához **a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:**
  = az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozáson való részvétel alól
  = magántanuló volt
  = egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott igazoltan vagy igazolatlanul valamint
  = egy adott tantárgyból a tanítási órák 30%-át meghaladja a hiányzás és nincs megfelelő számú érdemjegye

A nevelőtestület megtagadhatja az osztályozóvizsga letétét, ha a tanuló igazolatlan mulasztásai meghaladják a 20 tanórai foglalkozást és az intézmény eleget tett értesítési kötelezettségeinek.
Egyéni tanrendes diáknak minden tantárgyból osztályozóvizsgát kell tennie.

7.3 A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelése

A tanulók magatartásának értékelése
Az értékeléskor figyelembe vesszük a tanulók viselkedését és közösségi munkáját

- tanórán és tanórák közötti szünetekben
- napközis, tanulószobai foglalkozások idején
- iskolai rendezvényeken
- iskolai étkeztetések idején, az ebédlőben
- az iskola által szervezett egyéb szabadidős tevékenységek során

Elvárás, hogy a tanuló betartsa az iskola házirendjét, és életkorának megfelelően eleget tegyen az iskola belső szabályainak.
Meg kell akadályozni a rongálást, a durva viselkedést. Törekedni kell a tanulók beszédstílusának javítására, a csúnya beszéd megszüntetésére.
A tanulók magatartásának értékelésekor figyelembe kell venni az iskola minden dolgozójának észrevételét, javaslatát is.
A tanulók magatartását az 1. évfolyamon és a 2. évfolyamon félévkor szövegesen értékeljük.
A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél a 2. évfolyam végén és a 3-8. évfolyamokon a példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2) érdemjegyeket, illetve osztályzatokat használjuk.
A 2. évfolyam második félévében, valamint a 3-8. évfolyamon a tanulók magatartását az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli. Az érdemjegyek a tájékoztató füzetbe és az osztálynaplóba kerülnek bejegyzésre.

A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök a havonkénti érdemjegyek, a szaktanárok és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.
A félévi és év végi osztályzatot a digitális naplóba kell bejegyezni.

A magatartás értékelésének szempontjai

PÉLDÁS (5) az a tanuló, aki
- tanórán és tanórán kívül példamutatóan viselkedik
- a házirendet betartja, s ezzel társainak jó példát mutat
- a közösség alakítását, fejlődését munkájával, jó kezdeményezéseivel, véleményével elősegíti
- az iskolában önként vállal feladatokat, azokat teljesíti
- társaival, nevelőivel, felnőttekkel szemben udvarias, segítőkész, tisztelettudó, megértő, együttműködő és jóindulatú
- munkavégzése pontos, megbízható, lelkiismeretes
- óvja és védi az iskola felszereléseit, a környezetet
- fegyelmező intézkedés nem volt vele szemben

JÓ (4) az a tanuló, aki
- tanórán vagy tanórán kívül rendesen viselkedik
- a házirendet betartja
- részt vesz a közösségi életben, a rábízott feladatokat elvégzi
- neveltségi szintjében, emberi kapcsolataiban apróbb hiányosságok tapasztalhatók, de törekszik kijavításukra
- fegyelmezési problémák ritkán fordulnak elő, ezek kismértékűek
- fegyelmi fokozata: szóbeli, figyelmeztetés

VÁLTOZÓ (3) az a tanuló, aki
- tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik
- többször vét a házirend és a közösségi magatartás szabályai ellen
- a közösségi munkában csak vonakodva vesz részt
- társaival szemben időnként durva, goromba, nem segítőkész
- igazolatlanul mulasztott
- fegyelmi fokozata: írásbeli osztályfőnöki megrovás
- előfordul, hogy a felnőttekkel szemben udvariatlan

ROSSZ (2) az a tanuló, aki
- tanórán és tanórán kívüli magatartása fegyelmezetlen, rendetlen
- a házirend előírásait sorozatosan megsérti
- a nevelési ráhatásokat tudatosan elutasítja
- hátráltatja a közösség fejlődését, szándékosan árt annak
- rossz példát mutat társainak, hibáit nem látja be
- felnőttekkel szemben gyakran neveletlenül viselkedik, tiszteletlen, társaival durván beszél, verekszik

- viselkedése romboló hatású, akadályozza az iskolai nevelést, oktatást
- több alkalommal igazolatlanul mulasztott
- több szaktanári figyelmeztetést kapott
- fegyelmi fokozata: osztályfőnöki megrovás
- igazgatói büntetések

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte vagy megsértése szükséges.

A tanulók szorgalmának értékelése

A tanulók szorgalmát az 1. évfolyamon és a 2. évfolyamon félévkor szövegesen értékeljük.
A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél a 2. évfolyam végén és a 3-8. évfolyamon a példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2) érdemjegyeket, illetve osztályzatokat használjuk.
A 2. évfolyam második félévében, valamint a 3-8. évfolyamon a tanulók szorgalmát az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli. Az érdemjegyek a tájékoztató füzetbe és az osztálynaplóba kerülnek bejegyzésre.
A szorgalom félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök a havonkénti érdemjegyek, a szaktanárok és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.
A félévi és év végi értékelést a Kréta rendszerben, illetve a bizonyítványba kell bejegyezni.

A szorgalom értékelésének szempontjai

PÉLDÁS (5) az a tanuló, aki
- a tanulmányi munkában kitartó, képességeinek megfelelően a tőle telhető legjobb eredményre törekszik
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi
- önként vesz részt tanórán kívüli foglalkozásokon, vetélkedőkön, versenyeken
- munkája pontos, megbízható
- többletfeladatokat vállal, azokat elvégzi, a tanórákon aktív
- a taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza

JÓ (4) az a tanuló, aki
- a tanítási órákra képességeihez mérten lelkiismeretesen készül, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt
- ösztönző hatásokra rendszeresen dolgozik, ellenőrzi munkáját, önmagát
- rendszeresen felkészül, a tanórákon többnyire aktív
- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozásokon, vetélkedőn, versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de azokat teljesíti
- taneszközei tiszták, rendezettek

VÁLTOZÓ (3) az a tanuló, aki
- tanulmányi eredménye elmarad képességeitől
- munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó
- önállótlan, csak utasításra kezd munkához, nem ellenőrzi önmagát
- gyakran dolgozik képességszintje alatt, érdemjegyeit több tantárgyból is lerontja

- szétszórtság jellemzi, ritkán figyel valamire
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik

HANYAG (2) az a tanuló, aki

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi előmenetele érdekében
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel, vagy nem felel meg
- munkavégzése megbízhatatlan, pontatlan, figyelmetlen
- gyakran mulasztja el kötelességeit, munkafegyelme rossz
- a tanuláshoz nyújtott segítséget nem fogadja el
- érdektelenség, közömbösség jellemzi
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen – kivétel a különféle tanulási nehézségekkel küzdő tanuló. A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek eléréséhez a felsorolt szempontok közül háromnak az együttes megléte vagy megsértése szükséges.

A tanulók jutalmazásának elvei és formái

mód, forma	**miért?**	**ideje**	**adja**
szaktanári dicséret	kiemelkedő tantárgyi teljesítményért	tanév folyamán	szaktanár
napközis nevelői dicséret	kiemelkedő közösségi, tanulmányi, magatartási munkáért	tanév folyamán	napközis nevelő
osztályfőnöki dicséret	kiemelkedő közösségi munkáért	tanév folyamán	osztályfőnök
igazgatói dicséret	kimagasló tanulmányi, kulturális és sporteredményért (iskolai, iskolán kívüli)	tanév folyamán	osztályfőnök, szaktanár javaslatára az igazgató
nevelőtestületi dicséret	példamutató magatartásért, szorgalomért és/vagy kitűnő (kiváló) tanulmányi eredményért, kiemelkedő közösségi munkáért	tanév végén	osztályfőnök javaslatára a nevelőtestület
mód, forma	**miért?**	**ideje**	**adja**
jutalomkönyv oklevél	kimagasló tanulmányi, kulturális és sporteredményért, példamutató magatartásért, szorgalomért, közösségi munkáért	tanév végén	szaktanár, szakkörvezetők, napközis nevelők,osztályfőnökök
A Dunaújvárosi Dózsa György Általános Iskola Az év tanulója	kitűnő vagy jeles tanulmányi eredményért, példás magatartásért, szorgalomért, kimagasló eredmény: városi 1-5., megyei 1-20., országos 1-50. helyezésért	tanévzáró ünnepély	diánkormányzat, munkaközösségek javaslata alapján a nevelőtestület

Az év legjobbja – *magyarból* – *matematikából* – *fizikából* – *kémiából* – *biológiából* – *földrajzból* – *történelemből* – *idegennyelvből* – *énekből* – *technikából* – *kreatív vizuális* – *alkotója* – *versmondója* – *prózamondója* – *sportolója* – *(egyéni, csapat)*	legalább "jó" magatartás és szorgalom, jeles osztályzat az adott tantárgyból, a tanév során legalább két szaktanári dicséret, városi 1-5. megyei 1-10., országos 1-20. helyezés	tanévzáró ünnepély	szakmai munkaközösség javaslata alapján a nevelőtestület
Közösségért díj	az iskoláért legtöbbet tett tanuló, legalább jó magatartás és szorgalom	tanévzáró ünnepély	osztályfőnök javaslatára az iskolavezetés diákönkormányzat,oszt. fői munkaközösség
Dózsa-díj (kizárólag 8.osztályos tanulónak)	a hagyományőrző iskolai programokon való aktív részvételért, az iskola elveihez méltó magatartásért, egy területen nyújtott városi 1-3. helyezésért (egyéni vagy csapat), legfeljebb 2 négyes osztályzat év végén	ballagási ünnepély	diákönkormányzat, nevelőtestület, iskolavezetőség

Fegyelmező intézkedések

Fegyelmező intézkedésben kell részesíteni azt a tanulót, aki
- a tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti
- felszerelése, házi feladata többször hiányzik
- fegyelmezetlen magatartás tanúsít
- a házirend előírásait megszegi
- igazolatlanul mulaszt
- bármely módon árt az iskola jó hírnevének

Az iskolai büntetések formái
- szaktanári figyelmeztetés
- napközis nevelői figyelmeztetés
- osztályfőnöki figyelmeztetés
- osztályfőnöki intés
- osztályfőnöki megrovás
- igazgatói figyelmeztetés
- igazgatói intés
- igazgatói rovó

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben - a vétség súlyára való tekintettel - el lehet térni.
Valamennyi fegyelmező intézkedést írásba kell foglalni, azt a tanuló tájékoztató füzetébe be kell jegyezni.
Valamennyi fegyelmező intézkedést a szülővel tudatni és láttamoztatni kell.

Fegyelmi büntetés
- megrovás
- szigorú megrovás
- áthelyezés másik osztályba - a kötelesség vétkes és súlyos megszegése esetén
- áthelyezés másik iskolába - a kötelesség vétkes és súlyos megszegése esetén

8. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

A tantervi követelmények elsajátítása a tanulás hatékonysága érdekében esetenként csoportbontásban, csoportokban történik.
Csoportbontásra alsó és felső tagozaton is sor kerül tanórákon és tanórán kívül is.

Tanórai csoportbontás:

- 1-3. évfolyamon az ÉKP-s osztályokban a báb, barkács, ének-furulya, idegen nyelv és néptánc oktatása, valamint 3-4. évfolyamon digitális kultúra oktatása
- 1-8. évfolyamon az idegen nyelv (angol és német),
- 5-8. évfolyamon a technika/életvitel és az informatika tantárgyak oktatása zajlik ily módon.

A tanulók csoportokba sorolását a tagozatos osztályokban mind a nyolc évfolyamon a teljesítmény határozza meg: az idegen nyelvre fogékony és gyorsabb haladásra, elmélyültebb tanulásra képes diákok a tagozatos csoportban emelt óraszámban, heti 5 órában tanulják az angol, német nyelvet.
A tagozatos csoportokban a tanév végén a pedagógusok külön értékelik a tanulók munkáját és amennyiben az év közbeni teljesítménye, a tantárgy tanulásához való hozzáállása elmarad a tagozaton elvárható követelményektől, abban az esetben a nyelvtanár javaslatot tesz a tagozatos csoportból való kikerülésre, a sima csoportba való áthelyezésre.
A csoportváltásról a szaktanár a szülőt az iskola szabályainak megfelelően időben tájékoztatja Minden egyéb csoportbontást alsó tagozaton a betűrend határoz meg – az osztálynévsor szerint sorolódnak a tanulók az 1. illetve a 2. csoportba.
Felső tagozaton a digitális kultúra és a technika és tervezés csoportok betűrend szerint szerveződnek. Nyelvi órákon a nem tagozatos osztályokban 5-8. évfolyamon lehetőséget biztosítunk a képességek szerinti csoportok kialakítására.

Tanórán kívüli foglalkozások szervezése:
A tanórán kívüli csoport-foglalkozások szervezését a tanulók életkora, érdeklődése és tudása befolyásolja, illetve alakítja.

Életkor szerint alakulnak:

- a 8. évfolyamosok számára szervezett különböző (magyar, matematika) felvételi előkészítő csoportok,

Érdeklődés szerint alakulnak:

- a különböző évfolyamokon szervezett sport, művészeti, természettudományos, matematikai, magyar szakkörök, csoportok,
- énekkar
- tanulmányi versenyekre felkészítő csoportok

Tudásszint szerint alakulnak:

- a korrepetálást végző, felzárkóztató csoportok,
- a tehetségfejlesztést segítő csoportok,
- a két tehetséggondozó csoport.

9. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja, a tanulók fizikai állapotának mérése

Az iskola mindennapos testnevelési órákról szóló programja a helyi lehetőségekből kiinduló, reális, fenntartható célkitűzés, mivel a program iskolánk minden tanulójának egész éven át lehetőséget ad a rendszeres mozgásra. A program figyelembe veszi a helyben felkínálható iskolán kívüli lehetőségeket is.
A mindennapos testnevelésben lehetőség van arra, hogy a tanuláshoz szükséges tulajdonságokat megerősítsük: legyen erős, kitartó, becsületes és szorgalmas, ne legyen fáradékony, bírja a tanulással járó idegi és fizikai terhelést.

Célunk:
- Tanulóinkban felkelteni a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igényt, elsajátíttatni az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat, ismereteket.
- Tudatosítani a tanulókban a saját szervezetük felépítésének és működésének alapfokú tudnivalóit.
- A testnevelés, sport segítségével kialakítani a tanulókban a mindennapi élethez szükséges alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, a céltudatosság stb.
- A mindennapos testnevelés tematikáját a testnevelés helyi tantárgyi programja tartalmazza.
- Az alsó tagozaton a küzdősport alapú testnevelés és a tantervi testnevelés csoportbontása évfolyamra vonatkozóan valósul meg homogén csoportalkotás formájában (képesség- és készségalapú csoportszervezés).

A tanulók fizikai állapotának mérése
A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező. A fizikai aktivitás jellemzője az egészséges testsúly, az állóképesség és az izomerő.
A vonatkozó jogszabályok a tanulók fizikai állapotának mérését tanévenként január-május hónapra írják elő. A mérésre egyszerű, kevés szerigényű és bárhol végrehajtható teszteket használunk.
El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése motivációs tényezőként hasson a tanulókra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

10. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

10.1 Egészségnevelési elveink

Iskolánk, mint „egészségvédő iskola” jellemzői:
- Minden rendelkezésre álló módszerrel elősegítjük a tanulók, a tantestület, az alkalmazottak egészségének védelmét, az egészség fejlesztését, a tanulók eredményes tanulását.
- Az egészség olyan modelljére építünk, amelynek alapját a testi, lelki, társadalmi és környezeti összetevők kölcsönhatása képezi.
- A tanulók aktív részvételére helyezzük a hangsúlyt, fejleszteni kívánjuk a tanulók készségeit az alkalmazott módszerek széles skáláján keresztül.

- Elismerjük, hogy a tanulók egészségére számos dolog hat, és figyelembe vesszük a tanulók meglévő hiedelmeit, értékeit és attitűdjeit.
- Felismerjük, hogy az egészségügyi problémák esetében sok alapvető folyamat, jelenség közös eredetű, és megelőzésüket a tanterv részeként előre meg kell terveznünk.
- Kiemelt jelentőséget tulajdonítunk az egészséges étkezésnek, nagy figyelemmel kísérjük az iskolai büfé árukészletét, kínálatát.
- Alapvető fontosságúnak tartjuk a pozitív önkép kialakítását, és azt, hogy az egyének fokozott mértékben kontrollálják a saját életüket.
- Felismerjük az iskola tárgyi környezetének esztétikai jelentőségét, a tanulók és alkalmazottak egészségi állapotára gyakorolt fiziológiai hatásait.
- Az iskolai egészségvédelmet kiterjesztjük az iskolai alkalmazottakra is, hangsúlyozva a személyzet példaadó szerepét.
- Központi jelentőségűnek tartjuk a szülői támogatást és együttműködést.
- Az iskola-egészségügyi szolgáltatásokat úgy értelmezzük, hogy azok tartalmazzák a szűréseket és a betegség megelőzését, de aktívan kapcsolódjanak be az egészségnevelési program megvalósításába is.
- Törekszünk arra, hogy a tanulók tudatosabban vegyék igénybe az egészségügyi szolgáltatásokat.
- Olyan oktatási-nevelési gyakorlatot folytatunk, amely többféle lehetőséget teremt a siker eléréséhez, elismeri az erőfeszítést, a szándékot, támogatja az egyéni előrejutást.

Az egészségnevelési programok a tanórán kívüli tevékenységek keretében a/

Tanulók
- tömegsport órák, házi versenyek, évfolyamok sportvetélkedőinek folyamatos vezetése a tanév során
- az egészségfejlesztő céllal meghirdetett gyalogtúrák
- szervezése (városi, iskolai)
- egészséges életmóddal kapcsolatos előadások tartása (elsősegélynyújtás, egészségmagatartás, fogápolás)
- egészségnevelésben dominanciát vállaló DÖK programok
- őszi és tavaszi egészség-hét programjaiban mozgás - táplálkozás-káros szenvedélyek nélküli életvitel elméleti és gyakorlati ismeretek bővítése, megtapasztalása
- művészeti és sportnapok az egészségért
- gyalogtúrák szervezése
- erdei iskola (szülői és iskolai finanszírozással)
- „Sportol a család” egészségfejlesztő hétvége
- kapcsolódás más szervezetek, intézmények programjaihoz (pl. Fut a város…)
- az iskola környezetének szebbé tétele (pl. Takarítási Világnap)

b/ pedagógusok, szülők
- sportprogramok a tanulókkal együtt (pl. hétvégi, Dózsa-heti, túrák, kirándulások…)
- reformkonyha-bemutató
- szülőknek szervezett fórumok, tájékoztatók
- pedagógusoknak szervezett szakmai tanácskozások, tréningek

10.2 Környezeti nevelési program

„Egyetlen fűszál sem nőhet anélkül, hogy úgyszólván az egész természettel ne volna összhangban.”
/Fontenelle/

Korunk környezeti problémái, az emberek elidegenedése a természettől új kihívás elé állította a közoktatást.
A környezeti nevelés feladatainak teljesítése érdekében a tanítást célszerű időről időre természetközelben megszervezni, a környezettel való közvetlen találkozás lehetőségét biztosítani.
Az emberek elidegenedése a természettől, illetve az organikusan épített környezettől számos feladatot állít a közoktatás elé. Egyre nyilvánvalóbbá válik, hogy a környezettel harmonikus és fenntartható életvezetéshez új ismeretekre és kompetenciákra van szükség.
A környezeti nevelés során valóságos történéseket, jelenségeket, problémákat és konfliktusokat mutatunk be. Természeti és létesített környezetünk működésének megértéséhez a természet és a társadalom megismerésének eszközeit, módszereit egyaránt meg kell tanítanunk.
A környezeti nevelés három alapvető célja:

- Fokozni szükséges a környezeti tudatosságot és annak felismerését, hogy a gazdasági, a társadalmi, a politikai és az ökológiai jelenségek kölcsönös függőségben és kölcsönhatásban vannak mind a városi, mind a falusi környezetben.
- Biztosítani kell mindenki számára annak lehetőségét, hogy a környezet védelméhez és megőrzéséhez szükséges tudást, ismereteket, értékeket, attitűdöket és készségeket a megfelelő módon megszerezhesse.
- Meg kell teremteni az egyének, a csoportok és a társadalom egészének a környezettel kapcsolatos új típusú magatartási és életviteli mintáit.

A környezeti nevelés és oktatás a környezeti értékek felismerését és a környezetre vonatkozó fogalmak tisztázását szolgáló folyamat. Törekvése olyan képességek fejlesztése, és azok kialakulásának elősegítése, melyek szükségesek az emberek, kultúrájuk és környezetük közötti kölcsönkapcsolatok megértéséhez, a környezetorientált magatartás, a környezeti minőség javítását célzó, tudatos és felelősségteljes cselekvési készség kifejlődéséhez.

A környezeti nevelésben a következőket tekinthetjük értékeknek:

- A hétköznapi életviteli döntések során a létezni vagy birtokolni alternatívák közül a létezés választása, a külsőségeiben szerény, belső értékeiben gazdag életre való törekvés. Képesség arra, hogy felismerjük az élet gazdagságát, csoda voltát, a testi, lelki, szellemi élet harmóniáját. A térben és időben való távlatosság, a környezet feletti uralom helyett annak megértése és kímélete.
- Olyan kulturált és tudati állapot elérése, amelyben az ember ismeri a világ és önmaga eredetére vonatkozó elképzeléseket és azokban a maga meggyőződése szerint hisz.
- A létezés csodájának elismerése, az élet tisztelete, szeretete: tudásunk és képzeletünk által a belső és külső világ összekapcsolása.
- A természet és a társadalom törvényeinek megismerése, tiszteletben tartása, és mindennapi életvitelünk során a természet törvényeivel harmonizáló magatartásformák alkalmazása.
- Törekvés a mértékletes és önkorlátozó fogyasztásra, a jövő nemzedékek lehetőségekhez való jogának csorbítatlanul hagyására. A pazarló és erőforrásokat kimerítő életvitelünk okozta környezetkárosítás "gyógyítgatása" helyett a károkozás megelőzésének hangsúlyozása.

- A modernizáció és a gazdasági-technikai fejlődés során a természet erőforrásainak önző kiaknázása helyett annak kímélete, a piacgazdaság kegyetlen versenyszellemével szemben az azt egyensúlyban tartó együttműködési törekvések nagyra értékelése.

A környezeti nevelés a személyiség egészére igyekszik hatni:
- a tudatra ismeretekkel,
- az érzelmekre élményekkel,
- az akaratra célratörő tevékenységekkel.

Egy alaposan előkészített és átgondolt program nemcsak az iskola sikeres környezeti nevelési munkájának záloga, hanem nagymértékben hozzájárul az iskola egyéb célkitűzéseinek megvalósításához is.

„Minden terv annyit ér, amennyit megvalósítunk belőle.”

Alsó tagozatosok

A kisiskolás eleinte még utánozva tanul, úgy viselkedik a számára új környezetben, ahogyan azt a felnőttektől látja. A külső minták szerinti viselkedést lassan kiegészíti, majd felváltja saját belső mintáinak kialakítása és követése, kialakul önmagával és a környezetével kapcsolatos alapbeállítódása. Legtöbbször igyekszik megfelelni a felnőttek elvárásainak, értékítéleteiben a felnőttek véleménye még meghatározó.

A környezeti nevelésnek is játékosnak kell lennie. A természettel való közvetlen találkozás nem ritkán szokatlan tanulási helyzeteket teremthet számukra, ezeket gyakran játékhelyzetként értékelik, s ilyen formában vesznek részt benne. A kisebbeknek kezdetben még nem a törvényszerűségek megállapítása, s az odavezető oknyomozó vizsgálódás a célja, hanem maga a tevékenység mint érdekes élmény, jó játék.

Az életkori szakasz második felében azonban feléled a kíváncsiság a dolgok "miért"-je iránt. Szívesen vizsgálódnak, "kutatnak". A terepi megfigyelések, vizsgálatok során jellemzőnek mondható, hogy gondolkodásuk a szemléletes, konkrét tartalmak mellett az egész élményhez kötődik. Gyakran az érzelmekkel, indulatokkal átszőtt történések könnyebben felidézhetők számukra, mint az azokhoz kötődő megismerés. A feladatokat gyakran mintegy "szerepbe bújva" csinálják végig, ezért igen eredményesen alkalmazhatók.

A környezeti nevelés lehetőségei tanórákon tantárgycsoportokhoz kapcsolódóan

Magyar nyelv és irodalom
- Ismerjék meg közvetlen természetes- és mesterséges környezetük értékeit bemutató irodalmi alkotásokat /mondák, népdalok, versek/.
- Tudják kifejezni a szóbeli és írásbeli kommunikáció során Dunaújvároshoz és a környező településekhez fűződő érzelmeiket /az anyanyelv gazdagságának és szépségének felhasználásával/.
- A Duna folyóról szóló történetek, mesék, mondák megismerése, gyűjtése.

Matematika
- Alapvető környezeti mérések alkalmazása, értelmezése.
- A szöveges feladatokban fellelhető összefüggések felismerése és összekapcsolása a gyakorlattal.
- A lényegkiemelő képesség fejlesztése.
- A körülvevő környezet mennyiségi és térbeli viszonyainak megfigyelése.

Testnevelés

- Mozgást igénylő népi játékok elsajátítása
- Szabad levegőn, természetes környezetben végzett gyakorlatok.

Környezetismeret

- Az őket körülvevő állatok, növények megismerése, gondozása (élősarok kialakítása).
- Településünkre jellemző felszíni formák megismertetése (séta).
- A természet szépségeinek megfigyelése (naplemente, felhők, csigaház, toboz), gyűjtőmunka.
- A környezetet befolyásoló természeti tényezők (szél, víz, napsütés) megfigyelése.
- Az élő környezet ciklikusságának (évszakok, napszakok, a víz körforgása) felfedezése.
- Az idő és az életmód kapcsolatának észlelése. (költöző madarak)
- Növényi eredetű táplálékok megismertetése, vizsgálata (egészséges táplálkozás).

Technika és tervezés, rajz

- Természetes anyagok gyűjtése, azokból tárgyak készítése (takarékos anyagfelhasználás).
- A természet kincseinek személyes hangú kifejezése rajzban.
- A természetben végbemenő változások vizuális megjelenítése (téli táj).
- A közvetlen környezet megfigyelés utáni kifejezése (plasztika, festmény, rajz).

Ének-zene

- A Dunával kapcsolatos dalok gyűjtése, megtanulása.
- Népdalok éneklése, melyekben növények, állatok szerepelnek.

Felső tagozatosok

A 10-14 éves korúak figyelme egyre jobban a társak felé fordul, szélesednek társadalmi tapasztalatai. Fontossá válik a kortárs csoporthoz tartozás. Igen kedvez ez a csoportos, együttműködő tanulási technikák alkalmazásának. Eredményre törekvő munkakedvük, kibontakozó versenyszellemük, valamint az egyéni érdeklődési irányok kialakulása a projektmódszer eredményes alkalmazását is lehetővé teszi.

Megváltozik gondolkodásuk is ebben az életkorban, egyre elvontabbá válik. A tér- és időfogalom fejlődését a terepi tanulás segíti. Megindul a szülőktől, felnőttektől történő leválás, az önállóság igénye tanulási tevékenységeikben is megnő. Kulcskérdés lehet ebben az életkorban, hogy az élő és épített környezettel szemben miféle erkölcsi modelleket alakítanak ki.

A kamaszok emberismereti képessége és önismereti érzékenysége ugrásszerűen megnövekszik, központi problémájuk az "énazonosság" keresése, ez pedig döntő a környezethez való viszonyulás és értékrend, az autonóm környezeti erkölcsi felfogásuk alakulása szempontjából. Az önálló véleményalkotás szándéka miatt a készen kapott nézeteket bírálják, elvárják az állítások bizonyítását, ugyanakkor nem ritkán szélsőségekben gondolkodnak és éreznek, hajlamosak a felületességre.

Gondolkodásukat egyre inkább az elvont-logikai gondolkodás jellemzi. A jelenségeket több viszonyítási rendszerben is el tudják képzelni, s ezek alapján összetettebb következtetésekre is képesek.

A környezeti problémák megértése, a megoldások keresése kihívást jelenthet számukra. Különösen érzékenyen elemeznek konfliktusokat, érdek- és értékütközéseket, szívesen vitáznak, de ítéleteik kialakításában az érzelmi, motivációs tényezők igen jelentősen befolyásolják őket.

A környezeti nevelés lehetőségei tanórákon tantárgycsoportokhoz kapcsolódóan

Magyar nyelv és irodalom

- Ismerjék meg az anyanyelv gazdagságát, a tájnyelv, a köznyelv és az irodalmi nyelv egymásra hatását, és mindezt tudják alkalmazni a természeti és ember alkotta környezettel való kapcsolatteremtésben.
- Törekedjenek az anyanyelv védelmére.
- A természetvédelmi témájú könyvek feldolgozásával fejlődjön a környezethez való pozitív hozzáállásuk.
- Tudjanak tájleírást készíteni valóságos vagy elképzelt tárgyról, lakókörnyezetünkről.
- Legyenek képesek tájékozódni a dokumentumok között (szépirodalom, segédkönyvek, ismeretközlő könyvek, helyi kiadványok).
- Tudjanak gyűjtőmunkát végezni csoportosan vagy egyénileg.
- Váljanak alkalmassá példakép megfogalmazására (dunaújvárosi vagy környéki híres ember –sportoló, költő, szobrász, festő, író, rendező, edző stb.), az alanyokkal riport készítésére.
- A mindennapi élet kérdéseinek megválaszolására tudják használni a könyvtár információhordozóit.
- Legyenek képesek saját vélemény megfogalmazására, versek önálló és összehasonlító elemzésére.
- Tudjanak eligazodni a mindennapi élet hivatalos iratai között, tudják azokat megfogalmazni (levél, önéletrajz, postai feladóvevény, stb.)

Idegen nyelv (német, angol)

- A tanulók a jól megválasztott szövegek feldolgozásával is váljanak érzékennyé a hazai és helyi környezeti problémákra.
- Ismerjék más népek környezetvédelmi problémáit, tudjanak projektmunkában választ keresni.
- Alakuljon ki és fejlődjön bennük a nemzetközi felelősség a környezettel szemben.

Történelem

- Értsék és tudják, hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet.
- Tudják értelmezni, hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi normák alakulására.
- Ismerjék meg a helyi történelmi értékeket, alakuljon ki bennük a hagyományok tisztelete.
- Értsék meg az egész világot érintő globális problémákat, és érezzék hangsúlyozottan az egyén, az állam és a társadalom felelősségét és feladatait a problémák elhárításában, csökkentésében.

Matematika

- Váljanak képessé arra, hogy a más tárgyakban tanított környezeti összefüggéseket matematikai módszerekkel demonstrálják (táblázatok, grafikonok készítése).
- Ismerjék a konkrét, a valós életből vett példákat, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni.
- Tudják megfigyelni az őket körülvevő környezet mennyiségi és térbeli viszonyait, tudjanak ehhez kapcsolódó szöveges feladatokat értelmezni, megoldani.
- Alakuljon ki bennük a reális becslés képessége.

Fizika

- Váljanak képessé a környezeti változások magyarázatára.
- Ismerjék meg az élő szervezetre káros fizikai hatások (sugárzás, zaj) következményeit.
- Ismerjék fel a fizikai törvényszerűségeket, és ennek tudatában legyenek képesek megoldást keresni a globális környezeti problémákra (könyvtári kutatómunka, előadások)
- Legyenek tisztában a környezeti erőforrások felelősségteljes felhasználásával.
- Ismerjék fel a megújuló energiaforrásokban rejlő lehetőségeket (a kulcsi szélerőműben tett látogatás).

Kémia

- Rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges ismeretekkel.
- Törekedjenek a környezettudatos magatartás kialakítására (szárazelem gyűjtés).
- Legyenek képesek a környezeti elemek egyszerű vizsgálatára, az eredmények értelmezésére, a következtetések levonására (esővíz minőségének, pH-jának meghatározása).
- Értsék meg a különböző technológiák hatását a természeti és épített környezetre, valamint becsüljék meg ezek gazdasági hatását (a helyi szennyvíztelepre tett látogatás).

Rajz

- Ismerjék fel a természeti és művészeti szépség rokonságát, illetve azonosságát (/kiállítások, tárlatok).
- Legyenek képesek a műalkotásokat környezeti nevelési szempontoknak megfelelően elemezni.
- Tudjanak példákat mondani a környezetvédelmi szempontok szerinti formatervezésre (Duna-part).
- Ismerjék a helyi népi építészeti emlékeket (Intercisa Múzeum)
- Legyenek képesek alkotásokat létrehozni a környezeti nevelési témaköröknek megfelelően (pályázatok).

Testnevelés

- Értsék meg, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják egészséges testi fejlődésüket (szabad levegőn tartott foglalkozások).
- Legyenek tisztában azzal, hogy a sport nélkülözhetetlen az élményszerű tapasztalatszerzésben, az emberi kapcsolatokban és a tolerancia fejlesztésében.
- Igényeljék, hogy a sportoláshoz lehetőség szerint természetes anyagokból készüljenek az eszközök, tornaszerek (fa, kötél, bőr).
- Sajátítsanak el régi magyar, mozgást igénylő népi játékokat (zsákban futás, karikahajtás).

Földrajz, biológia, természettudomány

- Alakuljon ki a tanulókban a környezet állapota iránti érzékenység.
- Lássák be, hogy ők maguk is felelősek a természet jövőjéért.
- Készüljenek fel tudatosan a természet megóvására, a környezeti problémák megelőzésére (öröm- és bánattérkép készítése).
- Ismerjék a hazai tájak és életközösségek védelmét (terepgyakorlatok a város zöldövezeti részein).
- Legyenek tisztában a természeti jelenségekkel, változásokkal /időjárás, éghajlat, talaj, víz /.
- Óvják nemzeti értékeinket (védett növények, állatok).
- Segítsék elő az élő természet változatosságának fennmaradását. (élősarok kialakítása).

- Legyenek képesek a globális problémák felismerésére, és a rá adható biológiai válaszok megfogalmazására (információgyűjtés, kiselőadások, tablók készítése).

Digitális kultúra

- A grafikai programok tanulásánál reprodukálják a természet elemeit, érzékeltessék annak sokféleségét.
- Óvják meg, maguk is vegyenek részt az ember- és környezetkímélő munkakörnyezet kialakításában (szaktanterem).
- Gyűjtsék szelektíven a keletkező szennyező anyagokat (patronok, tonerek).
- Tudatosuljon a tanulókban, hogy az e-mail nemcsak gyors, de környezetkímélő is (nem használ papírt, nincs szállítás).
- Legyenek képesek táblázatok, grafikonok készítésére az aktuális környezetvédelmi témákban (szelektív hulladékgyűjtés).
- Tudjanak adatbázist létrehozni (pl. hazai védett madárfajok).
- Programírással tudják a természetes anyagok növekedését érzékeltetni (gyümölcsfa).
- Tudjanak animációt készíteni adott témában (évszakok, egy virág élete).

Technika és tervezés

- Ismerjék meg a technikai környezetet, annak működési elveit (gépek, berendezések).
- Ismerjék a fenntartható fejlődés összefüggéseit, követelményeit (tervezés, takarékosság).
- Tudjanak választ adni a környezeti válság okaira, legyenek képesek alternatívákat keresni azok megoldására (túlnépesedés).
- Ismerjék a közlekedésben rejlő veszélyeket (légszennyezés, balesetek).
- Legyenek tisztában a környezetkímélő technológiák, termékek lehetőségeivel (bevásárlási kosár).
- Tudatosan törekedjenek a takarékosságra (idő, energia, pénz).
- Munkadarabok elkészítésénél törekedjenek a természetes anyagok használatára (fa, bőr, papír).
- Tudatosuljon bennük az egészséges táplálkozás alapvető fontossága (alaptápanyagok, védőtápanyagok).

Ének-zene

- Ismerjék fel a természeti ill. művészeti szépség rokonságát és azonosságát
- Ismerjék meg a természet zenei ábrázolásának módjait (zenehallgatás).
- Fedezzék fel a természet szépségeinek megjelenését a népdalokban.
- Vegyék észre a zene közösségerősítő, közösségteremtő szerepét (táncszínházi előadások).
- Tudják, hogy az élő ill. élettelen természet hangjai a zenében és a hétköznapokban egyaránt akusztikus élményt jelentenek (Móder Rezső zenélő szoborparkja).
- Fedezzék fel a zenei környezetszennyezést, és tudjanak ellene védekezni (zajártalom).

Közösségi nevelés óra

- Fontos lépés a mikrokörnyezet felfedezése, igényes, gondos alakítása, megóvása, ami a környezetkultúra fejlesztésének eszköze (házirend, a terem dekorálása).
- Eredményes az együttműködés, ha a témák felkeltik a tanulók érdeklődését (személyes tapasztalatok, viták).
- Ismerjék meg a közösségben elfoglalt helyüket (szociometriai felmérés).
- Legyenek tudatában a természetvédelmi, környezetvédelmi rendszerek megismerésének fontosságával (megóvás).
- Tudják elemezni a fogyasztói szokásokat (vásárlás, reklám).
- Legyenek képesek az energiáról tanultakat átültetni a mindennapi életbe (otthoni munkamegosztás, iskolai feladatok.).

„A környezetvédelem túlságosan fontos ahhoz, hogy a környezetvédőkre bízzuk."

Tanórán kívüli lehetőségek
Napközi, iskolaotthon fő feladata, hogy a szabad levegőn történő játékok keretében megismerjék környezetüket, a helyi sajátosságokat.
Használják ki a közeli játszóterek lehetőségét a szabadidő hasznos eltöltésére.
Tanulmányi séták alkalmával a növények, termések gyűjtése legyen természetes számukra (felhasználhatók tanórai segédletként is).

Szakköri munka kiszélesítése, a többi tanuló tájékoztatása
- Iskolai előadások szervezése
- Újság- és sajtófigyelés, rádió és TV-híranyagainak figyelemmel kísérése
- Önálló forráskutatás könyvekben, folyóiratokban
- Mérések, környezeti adatok gyűjtése (az iskola területén elhelyezett mérőállomás megismerése)
- Video- és filmvetítések
- Pályázatok

Versenyek, komplex vetélkedők, akciók
- Takarítási akciók
- Fásítási és kertgondozási feladatok
- Az iskola virágosítása, otthonossá tétele
- Akciók (papír, szárazelem, műanyag flakonok gyűjtése).
- Kiállítások (központi faliújság, tablók, saját készítésű munkadarabok).
- Környezeti értékeket bemutató kiállítások (fotómontázs).
- Jeles napokról (víz világnapja, Föld napja, madarak és fák napja,
  = világtakarékossági nap, állatok világnapja) való
  = megemlékezés faliújságon, iskolarádión keresztül.
- Egészséghét szervezése az iskolában.

Iskolán kívüli lehetőségek
- tanulmányi kirándulások szülői finanszírozással
- nyári táborozások szülői finanszírozással
- erdei iskola szülői finanszírozással
- felfedező terepséták, túrák
- állatkerti látogatások
- kapcsolódás városi, országos akciókhoz

Az iskolai környezeti nevelés az a pedagógiai folyamat, melynek célja, hogy elősegítse a tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását, és a társadalmak fenntartható fejlődését.
A fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata feltételezi az egész életen át tartó tanulást, amelynek segítségével olyan tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelődnek, akik kreatív, problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkeznek, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság terén, és felelős elkötelezettséget vállalnak egyéni vagy közös tetteikben.

A környezeti jövőkép kialakítása fontos feladat, fokozatosan el kell érni, hogy a tiszta környezet iránti igény a tanulók belső igényévé váljon, és hajlandók legyenek ez irányba cselekedni is.

11. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az **egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség előmozdításának alapelve** törvényi szabályozásként áthatja egész nevelő-oktató munkánkat.
Ennek szellemében az iskolai élet valamennyi területén érvényesítjük a kiemelt figyelmet, a különleges bánásmódot és sajátos nevelést igénylő, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő, hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal való megkülönböztetett bánásmódot. Esélyt adunk az átlag feletti - általános és speciális - képességekkel, magas fokú kreativitással rendelkező, kiemelten tehetséges tanulók képességeinek maximális kibontakoztatására.
Már az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározásakor, a felvételi kérelmek elbírálásakor előnyben részesítjük az intézmény körzetéhez tartozó jelentkezőkön belül a fentiekben említett tanulókat. A velük szemben támasztott követelményeket limitáljuk, az ismeretek elsajátításában nyújtott segítségként lehetőség szerint pluszfoglalkozásokat, (korrepetálás, tanulószoba) a szakszolgáltatások igénybevételét (fejlesztő pedagógus) biztosítjuk. A szaktanárok, valamint az osztályfőnökök naprakész információkkal látják el egymást a tanulókkal kapcsolatban, segítendő a problémamentes részvételt az intézmény mindennapi életében.

A tanuló **szociális helyzet**éből, a nem magyar anyanyelvű tanulók kulturális különbségéből eredő hátrányok ellensúlyozása céljából képesség kibontakoztató felkészítést szervezünk, melyeken az egyedi helyzethez igazodva biztosítjuk a tanuló személyiségének fejlődését, a megfelelő közösségi magatartás kialakulását.
Ennek egyik legfontosabb színtere:
- alsó tagozaton az egész napos iskolai keretek között működő osztályok szabadidős tevékenyégének, valamint egyéb osztályokban a napközis délután körébe illesztett tanórai felkészülést segítő foglalkozások,
- felső tagozatban a tanulószobai keretek közötti tanórai felkészülés megszervezése.

Ezen tanulók **egyéni fejlesztési terv** szerinti foglalkozásokon vesznek részt fejlesztő pedagógus bevonásával. A tantárgyi keretek közötti oktatás folyamán differenciált feladatellátással igyekszünk számukra esélyt biztosítani tehetségük, képességük kibontakoztatásához.
Kiemelten tehetséges tanulóinknak tagozatos képzéseinken, tehetséggondozó programjainkban - a törzsanyagon kívül többletet nyújtó - az egyes műveltségi területek határait átlépve korszerű, egyetemes, sokoldalú ismereteket közvetítünk.

12. Az írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátjai, szerepe az értékelésben

Az írásbeli beszámoltatás a tanulói teljesítmények mérésének, a tanár tájékozódásának, a tanuló és a szülő tájékoztatásának, az oktató-nevelő munkának az eszköze.
<u>Céljaink:</u>
- kialakítani a tanulókban a műveltség tartalmi és magatartásbeli elemeit
- a nyelvismeret és a nyelvhasználat olyan szintű megalapozása, amelynek segítségével képes:
  - = az ismeretszerzésre
  - = a gazdagodó tudattartalmak kifejezésére
  - = a megkívánt nyelvi formák elsajátítására
  - = a befogadás (írásbeli szövegek megértése) és a közlés (írás) együttes fejlesztése

Feladataink:

- Írásban csak a megszerzett tudattartalmak (tapasztalatok, ismeretek, vélemények, kívánságok, érzelmi tartalmak, stb.) juthatnak kifejezésre.
- Az információk közvetítésének valamennyi lehetőségét számba vesszük (írott szövegek, képek, vizuális jelzések, tankönyvek ábrái, szóbeli szövegközlések, audiovizuális eszközök).
- Meggyőződünk – kérdések, megbeszélés útján – az olvasott, látott információk (szövegek) megértéséről.
- A „vizsgált szövegek”-kel fejlesztjük a gondolkodást és a képzeletet, formáljuk az ízlést, nevelünk a morális ítéletalkotásra.
- Rendszeresen végzünk elemző-értékelő munkát.

Az írásbeli beszámoltatások szabályai

- előzetesen bejelentjük (minimum 1 héttel az írás előtt)
- kedvező órarendi pozícióban íratjuk
- egy nap legfeljebb két írásbeli beszámoltatás íratható
- tartalmi és formai követelménye a tantervben évfolyamonként közölt
- száma a munkaközösség által elfogadott és meghatározott
- a feladat megfogalmazása egyértelmű
- a közvetítése hibamentes
- elvégzésére elegendő időt biztosítunk
- csak olyan teszttel minősítünk, amelynek megoldásában a tanulók gyakorlatot szereztek

Az írásbeli munkák fajtái:

- feladatlap
- teszt
- „kisdolgozat”
- témazáró dolgozat
- feleletterv
- fogalmazás
- versenyek feladatsorai
- esszészerű kiselőadás

Egyéb lehetőségek:

- műsorok összeállítása
- faliújság/felhívás
- kirándulásterv
- feljegyzések egy-egy tantárgyi témakörhöz
- az osztály életét érintő javaslatok megfogalmazása/indokolása
- élmények/megfigyelések/tapasztalatok leírása
- rejtvények megfejtése/készítése
- totó
- könyvtári kutatómunka
- munkafüzet/tankönyv feladatai
- vaktérkép
- feladatokkal megbízott tanulók (hetes, pontozó, egyéb felelősök) beszámolói
- önálló kiselőadás, stb.

A feladatok megvalósítása a tanuló teljes személyiségét formálja, fejleszti gondolkodását, esztétikai és morális ítélőképességét, képzeletvilágát, és személyisége érzelmi tartalmát gazdagítja.

Az írásbeli munkák alapelvei:
- legyen olvasható, rendezett
- legyen esztétikus, tiszta
- feleljen meg a szövegszerkesztés legfontosabb szabályainak
- érvényesüljenek a tartalmi és formai követelmények az életkornak megfelelő közlésformában
- az alapvető helyesírási szabályokat készségszintűen alkalmazzák
- személyes példamutatás/következetesség

A nevelő feladata
- a követelményeket s az értékelési elveket megismerteti a tanulókkal és a szülőkkel
- a helyi tanterv által előírt, megtanított tananyagot lehet csak számon kérni
- a tanulói teljesítmények értékelését önmagukhoz és a követelményekhez kell mérni
- a munkaközösségek által elfogadott értékelési megállapodások betartása
- a teljesítményértékelés, mérés kritériumainak betartása
- az értékelésre fel kell készülni
- törekedni kell a hangulatmentességre, a szimpátia/antipátia ne befolyásolja az értékelést
- a teljesítménybeli hiányok pótlását biztosítani kell (pl.: betegség, egyéb ok)
- az írásbeli munkákat a megírásuk utáni két héten belül ki kell javítani
- a javítás, értékelés legyen érthető, egyértelmű, elemző
- az érdemjegy mellett fejlődést segítő, rövid értékelést is ad(hat) a nevelő
- az értékelés, javítás módját a nevelő ismerteti
- a tanuló a javított munkát megtekintheti, kérdéseire a nevelő magyarázatot ad

A tanuló részvétele az értékelésben
A tanulónak joga és lehetősége van részt venni önmaga és társai értékelésében.

Cél: reális ön- és társértékelési képesség kialakítása.

Feltételek:
- a tanuló (csoport) ismeri a tantárgyi követelményeket
- tudja az értékelendő teljesítmény kívánatos minőségi jellemzőit
- értékelési szempontsort biztosítunk részére
- rendszeresen gyakoroltatjuk az értékelő képesség kialakítását

Az önértékelés lehetőségei:
- írásbeli munkák javítókulccsal történő javítása
- külalak/magatartás/szorgalom értékelése
- egyéb (pl.: kérdőívek)

A társak értékelésének lehetőségei:
- tanulópár/padtárs munkájának javítása, értékelése javítókulccsal (érdemjeggyel történő értékeléskor tanári ellenőrzéssel)
- tanulói produktumok minősítése
- magatartás/szorgalom megítélés

Az írásbeli beszámoltatások értékelése

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény érdemjegyekre történő átváltását a következőképpen végzik el a szaktárgyat tanító nevelők:
1-4. évfolyamon

teljesítmény	**érdemjegy**	
0 -	elégtelen	(1)
40 % –	elégséges	(2)
60 % –	közepes	(3)
76 % –	jó	(4)
90 % –	jeles	(5)

5-8. évfolyamon

teljesítmény	**érdemjegy**	
0 -	elégtelen	(1)
35 % –	elégséges	(2)
55 % –	közepes	(3)
75 % –	jó	(4)
90 % –	jeles	(5)

13. Az otthoni (napközis, tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátjai

A házi feladatok adása előtt a nevelőnek minden esetben ismernie kell:
- a tanulók személyiségét
- aktuális tudásszintjét
- az otthoni tanulást segítő és gátló tényezőket.

Ez**,** mint feladat, valamennyi tanító, szaktanár feladata, mert e nélkül hatékony munka nem végezhető. Ezen kívül nagyon fontos a szaktanárok és az osztályfőnökök együttműködése. Ezt szervezetileg nehéz szabályozni, de a munkaközösségek vezetőinek feladata, hogy „fórumot teremtsenek” a „problémamegoldó beszélgetésekhez”

A házi feladat adásának céljai:
- a tanuló ismereteinek, tudásszintjének fejlesztése (az iskolában tanultak rögzítése, gyakorlása)
- a képességek és készségek fejlesztése
- a kötelességtudat, feladattudat, szabálytudat fejlesztése
- az önálló ismeretszerzés igényének kialakítása
- a tanulásszervezés elsajátítása, alkalmazása
- az „életre szóló” tanulási igény kialakítása, tudatosítása
- az együttműködési készség kialakítása (társakkal, pedagógusokkal)
- reális önismeret, önértékelés kialakítása (Mire vagyok képes? Miért nem tudom megoldani feladataimat?)

A feladatok adása során a következő elveknek kell érvényesülnie:

- a házi feladat elkészítése eszköz, nem cél; a feladat semmiképpen nem a tanórán „el nem végzett munka otthoni pótlása”
- a tanulók eltérő tudására való tekintettel – lehetőség szerint – a feladatokat differenciáltan kell adni
- valamennyi tanuló számára fejlesztő hatásúnak és megoldhatónak kell lennie
- a feladatok adása során tekintettel kell lenni a tanulók közötti egyéni különbségekre: érzékszervi fejlettség, egyéb adottságok megléte vagy hiánya
- lehetőség szerint meg kell győződni a tanulás tárgyi feltételeinek meglétéről (problémák esetén családlátogatás)
- a lexikális tudás bővítése helyett a hangsúlyt az „önálló ismeretszerzésre kell helyezni”, amely elengedhetetlen a folyamatos tanulás érdekében
- a differenciálás során a „gyűjtőmunka” váljon értékelendő feladattá, amely motivációs bázisként alkalmazható
- a szorgalmi feladatok adása lehetőséget nyújt a tehetséggondozásra

Az elvégzett munkát mindig értékelni kell. A házi feladat osztályzattal nem minősíthető, de a tanuló munkájának globális értékelésekor figyelembe vehető. (Egyes tantárgyak esetében előre jelezve értékelhető a feladat. Pl.: házi dolgozat, otthon megírandó fogalmazás.)
Természetesen az „el nem végzett munka” nem elfogadható hozzáállást tükröz, de érdemjeggyel nem minősíthető. (A feladat el nem végzése nem a tanuló tudását minősíti, hanem a szorgalmát, a munkához való hozzáállását.)
Minden probléma esetén az elektronikus naplón keresztül tájékoztatjuk a szülőt a tanuló hiányosságairól, és igyekszünk feltárni az okát a házi feladat el nem készítésének.

A házi feladatok elkészítésének szervezeti formái, lehetőségei

1. önálló otthoni tanulás
2. napköziben történő tanulás
3. iskolaotthonban történő tanulás
4. tanulószoba

1. **Az önálló otthoni tanulással** kapcsolatos szervezési feladatok a tanuló, a pedagógus és a szülő közös feladata.
Ez a tanulási mód igényli a legalaposabb előkészítést, mert a tanulóknak az iskolában hallottakra kell hagyatkoznia a feladatok elvégzésekor. Ezért a házi feladatot a pedagógusnak kell „előkészítenie” világos, egyértelmű magyarázatokkal, ötletadással, tanácsokkal, stb. A tanuló köteles az adott feladatot tudásszintjének megfelelően elvégezni.
Az otthoni feladatkészítés ellenőrzése – szükség és igény szerint – minden esetben a szülő feladata. Az adott feladatok mennyisége nem haladhatja meg a tanuló teljesítőképességét. Ennek megítélése tantárgyanként és tanulónként eltérő.

2. A napköziben történő tanulás során a pedagógus szervezi a tanulók munkáját, amely semmiképpen sem az órán „meg nem értett, meg nem tanult” tananyag elsajátítását jelenti. Ennek érdekében az osztálytanító és a napközis nevelő napi munkakapcsolata elengedhetetlen. A napközis nevelő feladata az önálló tanulás feltételeinek biztosítása, a tárgyi eszközök meglétének ellenőrzése, az alkalmankénti segítségnyújtás, a feladatok elvégzésének mindenkori ellenőrzése.
Természetesen ehhez kapcsolódóan a napközis nevelőnek folyamatos munkakapcsolatban kell állnia az osztálytanítóval, aki tájékoztatni tudja az egyes tanulókkal kapcsolatos, egyéni problémák megoldásának lehetőségeiről.

A zavartalan felkészülés érdekében a napközis tanulót csak különösen indokolt esetben viheti el a szülő a napközis tanórán. (Ebben az esetben a házi feladat meglétének ellenőrzése a szülő feladata.)

3. **Az iskolaotthonban történő tanulás** során általában az a nevelő készítteti el a házi feladatot, aki adta.
Itt nyílik a legnagyobb lehetőség a differenciálásra, hiszen a tanórák során válik egyértelművé, melyik tanulónak milyen jellegű feladatok elvégzése szükséges a megfelelő fejlesztő hatás érdekében.
A tanulók hétköznaponként minden feladatukat az iskolában végzik el, amely egyes esetekben a szülőkben gyermeke tanulmányi munkája iránti érdektelenségét válthatja ki. Ebből adódóan különösen fontos a pedagógus – szülő közötti kommunikáció.
Hétvégére adható házi feladat, melynek mennyisége nem lehet több, mint egyik napról a másikra adható feladatok mennyisége, illetve gyűjtőmunka jellegű lehet. A heti 1 órás tantárgyak feladatainak megoldását lehetőség szerint az iskolában töltött felkészülési időn belül kell megoldani.

4. **A tanulószobán történő tanulás** lehetőségével elsősorban azok a tanulók, illetve szüleik élnek, akik „tanulási problémákkal vagy a tanuláshoz való hozzáállás" problémájával küszködnek.
Ezért a pedagógusnak nagyon fontos a szerepe mind a konkrét segítségnyújtás, mind az ellenőrzés terén. A szaktanárok és a tanulószobai foglalkozást vezető pedagógus feladata: folyamatos kapcsolattartás annak érdekében, hogy a tanulószobán történő felkészülés során valóban hatékony legyen a munka.

A házi feladatokkal kapcsolatban iskolánkban az alábbi **szabályok** érvényesülnek:

- Az alsó tagozaton hétköznap nem kapnak otthoni házi feladatot a gyerekek. A kapott feladatokat napköziben, iskolaotthon esetén SZIT-en oldják meg. Csak akkor viszik haza a feladatot, ha az itt az iskolában nem készül el.
- A felső tagozaton szóbeli és írásbeli feladatot is kaphatnak a diákok hétköznap és hétvégére is.
- Hétvégére, szünetre adható házi feladat, ismétlés gyakorlás céljából.
- Hiányzás esetén a házi feladatot pótolni kell. A tanuló osztálytársainál, a Kréta felületen tudakozódhat róluk.

Záradék

A köznevelésről szóló Tv. 26.§ (1) bekezdés értelmében a pedagógiai program módosításához a nevelőtestület egyetértését beszereztük, a törvényben biztosított jogunknál fogva a Dunaújvárosi Dózsa György Általános Iskola Pedagógiai Programját elfogadjuk.

Dunaujváros,2026. 10.19.

A nevelőtestület nevében:

Bebesi Csaba

a nevelőtestület képviseletében

A köznevelésről szóló Tv. 26.§ (1) bekezdés értelmében biztosított jogomnál fogva kijelentem, hogy a Dunaújvárosi Dózsa György Általános Iskola Pedagógiai Programját jóváhagytam.

Dunaujvaros,2026.10.19.

Biró Éva Zsuzsanna

igazgató

A pedagógiai program elfogadásáról es jóváhagyásáról szóló záradék

A *pedagógiai programot/módosítását* az intézmény nevelőtestülete 2026. év október hó 19 . napján tartott értekezleten elfogadta.

Kelt: Dunaújváros, 2026. 10.19.

.....
hitelesítő nevelőtestületi tag

P.H.

.....
hitelesítő nevelőtestületi tag

A pedagógiai programot jóváhagyom.

Kelt: Dunaújváros. 2026. 10.19.

Kiss Éva Zsuzsanna
igazgató

Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai

Kelt: Dunaújváros, 2026. 10.19.

Varga Rebeka
diákönkormányzat képviselője

Kelt: Dunaújváros, 2026.10.19.

Mergl Mónika
szülői szervezet (közösség) képviselője